BAŞMUHARRİRİ
Ahmet Emin YALMAN
VATANEVİ
Cağaloğlu, Mollafenarî Sok. 30-32
Telefon: 24207 — 29316 — 29315
Telgraf: VATAN İstanbul
YIL : 13 — SAYI : 4139

PAZAR
23
KASIM
1952
Fiyatı : 15 kuruş

VATAN

İĞRİYE İĞRİ - DOĞRUYA DOĞRU

ÇELİK LÂMBALI ALMAN
TONFUNK
Radyolariyle memleketin her tarafından İstanbul ve İzmir istasyonlarını pürüzsüz dinlersiniz. Bütün çeşitleri gelmiştir.
ABDÜLKADİR MEMİŞOĞLU
Katırcıoğlu Han İstanbul
İzmir Acentesi: EREL, Konak Meydanı Ankara Palas altında

DÜN MALATYA'DA MÜESSİF BİR HÂDİSE OLDU

Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'a suikast yapıldı

Atılan kurşunlar, Başmuharririmizin karın, el ve ayağına isabet etti

Mütecaviz şahıs tutulamadı

Malatya memleket hastahanesinde sabaha karşı bir ameliyat yapıldı

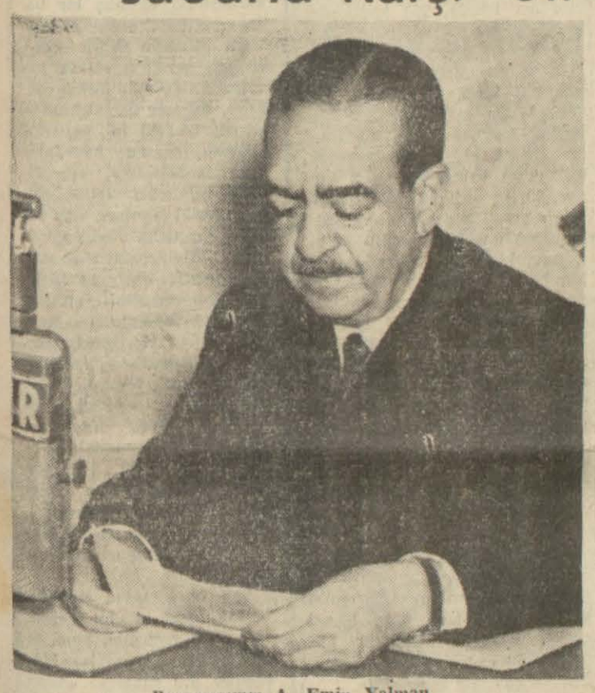

Başyazarımız A. Emin Yalman

Hürriyet ve demokrasi yolunda uzun yıllardır mücadele eden ve memleket menfaatleri uğruna kendi hayatını cömertçe harcayan Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman, dün saat 23.30 da Malatya postanesi civarında meçhul bir şahsın silâhlı tecavüzüne uğramış ve muhtelif yerlerinden oldukça ciddî şekilde yaralanmıştır. Hâdise gerek Ankarada ve gerekse İstanbulda duyulur duyulmaz çok geniş bir heyecan ve ıstırap yaratmıştır.

Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'la birlikte yurt ilâvelerini hazırlamak üzere güney doğu vilâyetlerimizde tetkik seyahatine çıkan muharririmiz Kemal Aydarın hâdise hakkında dün gece müteaddit telefon görüşmelerinde bize verdiği malûmata göre vak'a şu şekilde cereyan etmiştir:

Demokrat Parti Malatya il kongresinde hazır bulunmak

(Devamı Sa: 5 Sü: 3 de)

—0—

Son dakika :

Gece yarısından sonra saat üçe kadar devam eden sıkı araştırmalara rağmen mütecaviz yakalanmamıştır. Takibe şiddetle devam olunmaktadır.

Başbakan, yakında oy vereceksiniz, dedi

Menderes, Malatya'da dedi ki : «Hangi partiyi isterseniz onu iktidara getireceksiniz»

Anadolu Ajansı

Malatya 22 — Başbakan Adnan Menderes hükûmet meydanını dolduran 15 bine yakın Malatyalının sık sık alkışlarla kestiği bir konuşma yaparak demiştir ki:

«— Parti mücadelelerinin üzüntülerini yüreklerinde taşımakta olan sizlerin bu üzüntülerinizin en kısa bir zamanda bertaraf edilmesini başta gelen vazifelerimizden saymaktayız. Parti mücadeleleri, ayırıcı değil, fakat ayrı ayrı istikametler-

(Devamı Sa: 5 Sü: 1de)

—0—

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar kendisini karşılayanlar arasında

Menderes Malatya C.H.P. teşkilâtını ziyaret etti

C. H. P. lilerle hasbihalde bulunan Başbakandan, Malatyanın muhtelif işlerinin halli rica edildi ve kendisine bir muhtıra sunuldu

Hususî Muhabirimizden

Malatya, 22 — Vilâyetten sonra Belediyeyi ziyaret eden Başbakan Menderes bilâhara Demokrat Partiye sonra da Cumhuriyet Halk Partisine gitmiştir. Halk Partisinde samimiyetle karşılanan Menderes, il idare kurulu azaları ve partililerle tanışmıştır.

Menderes Halk Partililerle de burada bir hasbihalde bulunmuş tur. Söz alan partililer Malatyaya ait muhtelif meseleler üzerinde durarak bazı işlerin hallini istemişlerdir. Bu meyanda, Malatya da bir çimento fabrikası kurulması talep edilmiş, Menderes buna şu şekilde cevap vermiştir:

«— Etüdler ikmal edilmişse ve müsbet netice vermişse elden gelen yardım esirgenemez. Fakat biz prensip olarak bu gibi teşebbüslerin kuruluşunu hususi sermayeye bırakmış bulunuyoruz. Eğer siz fabrika için lüzumlu olan sermayenin bir kıs-

(Devamı Sa. 5. Sü 8 de)

Cumhurbaşkanı Bayar dün şehrimize geldi

Celâl Bayar, Meclis Başkanı ve Bayındırlık Bakanından Karadeniz bölgesinin durumu hakkında izahat aldı.

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Yunan Kral ve Kraliçesinin haziranda memleketimize yaptıkları ziyareti iade etmek maksadile Yunanistana gitmek üzere dün sabah şehrimize gelmiştir.

Cumhurbaşkanı Pendikte Vali ve Belediye Başkanı Prof. Gökay, Haydarpaşa garında B.M.M. Başkanı Refik Koraltan, Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoğlu, Milletvekilleri, Emniyet Müdürü, Birinci Ordu Müfettişi Baransel, generaller, Patrikhane mümessilleri, Kaymakamlar, D. P. il idare kurulu başkan ve üyeleri, Şehir Meclisi üyeleri tarafından karşılanmıştır.

Tren, bayraklarla donatılmış olan gara girerken, vapurlar ve lokomotifler düdük çalmak suretiyle Bayarı selâmlamışlardır.

Cumhurbaşkanı kendisini getiren vapurda B. M. M. Başkanı Refik Koraltan, Bayındırlık Bakanı ve Vali ile görüşmüş ve bu meyanda Refik Koraltanın Karadenize yaptığı seyahate ait malûmat aldıktan sonra:

«— Bu kış ben de Karadenize bir seyahat yapmak istiyorum.» demiştir.

Müteakiben, Kemal Zeytinoğlundan Karadenizdeki yollar hakkında malûmat alan Celâl Bayar, Haydarpaşada inşa edilecek rıhtım hakkında da izahat almıştır. Cumhurbaşkanı salı günü saat 16 da «Savarona» yatı ile Yunanistana müteveccihen hareket edecektir. Bu seyahatinde kendisine kızı Nilüfer Gürsoy, Kütahya Milletvekili Ahmet Gürsoy,

(Devamı Sa. 5. Sü 8 de)

Bugün

GAZETEMİZ
12
SAYFA

Müvezziinizden
Pazar ilâvemizi
isteyiniz

Yekpare bir Türkiye

YAZAN :
Ahmet Emin YALMAN

Elâzığ 20 — Çapakçurun nasıl bir yer olduğunu görmeğe yirmi yedi senedenberi merak ediyordum. Şimdi artık öğrendim.

İstanbullu bütün muhalif ve müstakil gazetelerinin başmuharrirlerinin Elâzığ İstiklâl mahkemesinde manevî işkencelere maruz bırakıldıkları sırâdaydı. Mahkeme âzasından Ali Saip bir gün bana demişti ki:

«Hakkında verilecek kararı sana ifşa edeyim: Çapakçura ebedî surette nefyedileceksin.»

Atatürkün müdahalesi ve o zaman mahkemenin savcısı bulunan Avni Doğan'ın cesur ve dürüst mücadelesi neticesinde mahkeme hepimiz hakkında beraet kararı verdi, Ali Saibin tehdidi doğru çıkmadı. Fakat arada geçen günler esnasında ben Çapakçurun nasıl bir yer olduğunu ve oradaki bir menfa hayatının nasıl geçeceğini hayalimde canlandırmağa çalıştım.

O zamandanberi hayalimdeki kasvetli, korkunç mihnet ve cefa yeri ile hakiki Çapakçuru, bugünkü adiyle Bingölü mukayese etmek imkânını bulmağı çok istedim. Bu, ancak şimdi müyesser oldu.

Çapakçur, memleketin en lâtif manzaralı, en zinde havalı, en ferahlı, en güler yüzlü yerlerinden biridir. Burada gayet hoş ve zeki insanlarla karşılaştım. Ziyaretimi kısa kesmeğe mecbur olduğuma üzüldüm. Gelecek sene yeni yolun tamamlanması vesilesiyle burasını tekrar ziyaret etmeği borç sayıyorum.

Bingölü ziyaretin bende bıraktığı intiba, yalnız şahsî bir hâtıranın tazelenmesinden ibaret değildir. Bingölü, bunun ardından Tuncelini ziyaret edince, su kanaate vardım ki Türk büyüsü, artık tamamiyle yekpare bir hale varmış. Sark - Garp uçurumu ovadan silinmiş, bü-

(Devamı Sa: 5 Sü: 7 de)

İthalât ve ihracat arasındaki fark

Yayınlanan bir istatistiğe göre, ekimde ithalât 1 milyar 279 milyon, ihracat ise 795 milyon liradır

Anadolu Ajansı

Ankara, 22 — 1952 Ekim ayındaki on aylık ithalât ve ihracat durumumuz İstatistik Genel müdürlüğünce tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Buna göre, ithalâtımız 1 milyar 279 milyon 900 bin lira, ihracatımız ise 795 milyon 800 bin liradır.

1951 senesinde ise on aylık ithalâtımız 878, ihracatımız ise 656,2 milyon liradan ibarettir. 1951 senesinin ekim ayında 1 aylık ihracatımız 84,8 milyon, ithalâtımız ise 106,2 milyon lira olmasına rağmen 1952 ekim ayında ithalât 135,1, ihracat

(Devamı Sa: 5 Sü: 7 de)

Rusya Hind teklifine hücûm ediyor

Birleşik Amerika da teklifte bir değişiklik yapılmasını istedi. Dün Korede kızılların hücumları püskürtüldü

Yeni toplanan Güney Kore askerleri bir kampta verilen talimatı dinlerlerken

Associated Press

Londra 22 — Rusya bugün Hindistan tarafından Kore harp esirleri meselesiyle ilgili olarak sunulan ve hâlen Birleşmiş Milletlerde müzakere edilen takrire hücum etmiş, bunun esas itibariyle Amerikan takririnin bir taslağı olduğunu ileri sürmüştür. Tass Ajansı Hind plânı hak-

(Devamı Sa: 5 Sü: 3 de)

Başbakanın sözleri üzerine tefsirler

Siyasî mümessiller; altı ay sonra seçime mi gidiliyor, sualini sormaktadırlar.

Hususî Muhabirimizden

Ankara, 22 — Büyük Millet Meclisinin açılışına tekaddüm eden günlerdenberi 1954 seçimlerinin daha evvele alınıp alınmayacağı etrafında türlü tahminler ve mütalealar ileri sürülmüş, fakat bu hususta vâzıh bir kanaate varılamamıştı. Demokrat Parti milletvekillerinin bir kısmı seçimlerin evvele alınmasına taraftar görünmekte, fakat mühim bir kısmı da fevkalâde bir hal bulunmadığı müddetçe seçimlerin zamanında yapılmasını ve bunun demokrasimizin kök leşmiş bir an'anesi haline gelmesini istemektedirler. Bu arada bir daha seçilmek şansını kendilerinde göremiyenler seçimlerin değil erkene alınması, mümkünse bir iki sene daha uzatılmasını temenni etmektedirler.

Bu vaziyette seçimlerin erkene alınıp alınmayacağı hususunda müsbet bir hükme varılamamıştır. Sıvas nutkunda muhalefet dilediği takdirde hemen se-

(Devamı Sa: 5 Sü: 1de)

Bir Yunan askerî heyeti Belgradda

Türk askerî heyetinin katılacağı toplantıda Yunanistan, Yugoslavya ve Türkiyenin muhtemel bir Rus peyki taarruzu karşısında savunmaları meselesi görüşülecek

Associated Press

Atina, 22 — Atina - Attika bölgesi askeri komutanı Tuğgeneral Kristos İoannou'nun başkanlığı altında bulunan bir Yunan askerî heyeti bugün buradan trenle Belgrada hareket etmiştir.

Yunan askerî heyeti Belgratta Yugoslav liderleriyle Yunanistan, Yugoslavya ve Türkiyenin muhtemel bir Rus peyki taarruzu karşısında müşterek savunma plânları üzerinde konuşmalar yapacaklardır.

Bir müddet evvel Atinada başlanmış olan Yunan - Yugoslav askerî görüşmelerine şimdi Belgratta beklenen ve General Mithat Akçakoca'nın başkanlığı altında bulunan Türk askerî heyeti de iştirak edecektir.

Yunan heyeti ayrıca Yugoslav askerî eğitim sistemleri üzerinde tetkikler yapacak, eğitim müesseselerini ziyaret edecek ve Yugoslav askerî liderleriyle tanışacaktır.

Yeni Bakanlar

Atina, 22 (A.A.) — Kabinenin teşekkülü esnasında burada bulunmayan ve yahut hasta yatan Devlet Bakanı Panayotis Kanelopulos, Sanayi Bakanı Aristid Pronopapavalis, Bakanlar Kurulunda memur Devlet Bakanı Panayotis Sifnayos, Müdafaa Bakan yardımcısı General Dimara-

(Devamı Sa: 5 Sü: 2 de)

SPOR: *Fenerbahçe - Vefa bugün karşılaşıyor*

Dün muhtelif stadlarda profesyonel lig maçlarına devam edilmiş. Galatasaray - Kasımpaşa ile 1 - 1 berabere kalmıştır. Beykoz da Adaleti 1 - 0 yenmiştir. (Maçların tafsilâtı ve diğer spor haberleri Spor sayfasındadır). Resim Galatasaray - Kasımpaşa maçından bir görünüştür.

GÜNÜN YAZISI

Dünya iktisadiyatının gidişi endişe uyandırıyor

YAZAN :
Dr. Kemâl TOSUN

Amerika Birleşik Devletleri, incir ithalâtına ait gümrük resimlerini yükseltmiş bulunuyor. Danimarka da, fındık ithalâtından aldığı gümrük vergisini iki misline çıkarmış. İncir ve fındık, başlıca ihraç mallarımız arasında bulunduklarından, bu havadislerin bizi yakından ilgilendirdiğine şüphe yoktur. Filhaki ka, incire ait karar, Türkiye ve Yunanistanın dolar dövizi kaynaklarını epeyce müteessir edebilir. Halbuki, bu iki memleket Amerikadan yardım görmektedir ve bu yardıma muhtaçtır.

Amerikada, İsviçreden ithal edilen saatlerin de gümrük resminin arttırılmasına dair yapılan teşebbüsler Trumanın vetosu ile önlenmiştir. Bir kaç ay önce, yine Amerikada aynı mealdeki bir karar, İngiliz otomobil ve bisikletlerine karşı da bahis mevzuu olmuştur. Bun lardan şu netice çıkıyor ki, Amerikada, gümrük resimlerini yükseltmeğe doğru kuvvetli bir temayül mevcuttur. Dünya ticaret ve iktisadında Amerikanın işgal ettiği mevki nazara alındığı takdirde, böyle bir temayülün ne gibi neticeler tevlit edebileceği daha iyi anlaşılır. Endişeleri arttıran cihet, aynı temayülün, ve belki de daha kuvvetli olarak, başka memleketlerde de mevcut oluşudur. İngiliz Milletler camiasına dahil devletler bile, anavatana karşı, gümrük resimlerinden bazılarını yükseltmişlerdir.

İki, üç senedir, ara sıra kulaklara çalınan dünya iktisadi buhran haberleri, sürüm sıkıntısı ve işsizlik gibi belirtilerle, yer yer teyit edildikçe, buhranı şiddetlendirmekten başka bir işe yaramıyacak olan gümrük duvarlarının yükseltilmesi keyfiyeti, korkuları bir kat daha arttırmaktadır.

Milletlerarası mübadele Sistemini Amerika Tahakkuk ettirmiştir.

Amerika Birleşik devletlerinde, gümrük himayeciliği yeşermeğe müsait maddi ve mânevi bir zemine sahiptir. A.B. Devletleri, Millletlerarası serbest bir mübadele sistemine ancak, İkinci Dünya harbinde ve sonrasında kavuşmuştur. Amerika ile alışverişte bulunan memleketler, istihsal mekanizmalarını tamir ve inkişaf ettirip, mallarının vasıf ve fiyatlarını, dünya piyasasında rekabet edebilecek bir seviyeye ulaştırdıktan sonra ise, Amerika satma sıkıntısını hissetmeğe başlamıştır.

Harbin ve harp sonrasının en büyük müstahsili ve ihracatçısı Amerika olduğundan mahreç güçlüğünün de en ziyade onu müteessir etmesi tabiidir. Bu itibarla, Milletlerarası serbest bir mübadele mekanizmasının kurulması için harp sonunda sarfedilen gayretlerde en büyük hisse Amerikanındır. İşte, tarihin ilk defa kaydettiği bir şümûl ve mânada Milletlerarası bir teşebbüs olan Avrupanın kalkındırılması programının diğer bir ismile Marshall Plânının, mucip sebeplerinden başlıcası, bahis mevzuu gayretleri tahrik eden bu zarurette mündemiçtir. Harp içinde tahrip edilmemiş ve gittikçe inkişaf etmekte olan muazzam istihsal makinesine müşteri temin etmek ise, Amerikanın yerinde ve haklı bir gayesiydi. Ancak, yardımdan çok daha mühim olan cihet, onun yapılma tarzıdır: Amerika, bu gayesine emperyalist yollar ve vasıtalarla ulaşmağa teşebbüs ve gayret edebilirdi. Fakat, sulhsever niyetleri ve uzağı görürlüğü, kalkındırma programına başka bir veçhe vermiştir. Kalkındırma mekanizması, sırf, Amerikanın şu veya bu şekilde ki yardımına göre kurulsaydı, - yardım daimî olamıyacağı için ortadan kalktığı zaman, mezkûr mekanizma çökebilirdi. Bu sebeple, yardım, kalkınma yolundaki ilk hızı temin etmeli ve asıl inkişaf, Avrupa milletlerinin karşılıklı sıkı işbirliği ile gerçekleştirilmeliydi. Bu fikre istinaden, plânın mekanizması bu karşılıklı sıkı işbirliğini sağlıyacak bir şekil ve mahiyette kurulmuştu. Marshall Plânının, bilhassa tiraj hakları mekanizması bu gayeye hizmet için mükemmel bir role sahipti.

Programın gayesi Başka türlü idi.

Programa göre, Amerika, Avrupa memleketlerine bir taraftan ayrı ayrı yardımda bulunurken, diğer taraftan onlar da muhtaç oldukları maddeleri, kısa zamanda birbirlerine temine çalışacaklardı. Bu gaye zımnındaki tedbirlerden olmak üzere, aralarındaki alış veriş manialarını haddi asgariye indirecekler veya tamamen kaldıracaklar, emtia, sermaye ve şahısların serbestçe mübadelesini sağlıyacaklardı.

Marshall plânı bu mekanizma ile işledi ve yardıma mazhar memleketler, bu işleyişi güçleştirmemeğe - daha ziyade o zamanki menfaatlerini düşünerek - çalıştılar. Plân, meyvelerini vermeğe başladı; Avrupa memleketleri istihsal mekanizmalarını hayret verici bir süratle tamir ve inkişaf ettirdiler, bazı yerlerde yeniden kurdular, ihracatçı duruma girdiler ve - belki garip telâkki edilecek - dünya piyasasında Amerikanın rakibi oldular. Kısa, bugün, Avrupa Tediye Birliğine dahil memleketler arasındaki alışverişlerde, liberasyon haddinin yüzde 75 e çıkarılmış olmasını da, Marshall Plânının muvaffakiyetlerinin başında zikretmelidir.

Bu hayırlı teşebbüs Baltalanıyor

Ancak, ne yazık ki, teessüs eden sulh ve refah yolunun bu âhenk ve havasına ayak uydurmayı hasis menfaatleriyle daimî olarak telife bir türlü muvaffak olamıyan bir çok devletlerin hattı hareketleri, Marshall'ın meyva vermeğe başlıyan ağacını baltalamaktadır. Bir iki senedenberi, şu veya bu memleketin, şu veya bu mala ait gümrük tarifelerini yükseltiğine dair duyulan haberler, fedakârlıkla teessüs eden nisbî bir iktisadî âhenk havası arasında yükselen falsolu sesler den başka bir şey değildir.

Sulh ve refaha götüren Milletlerarası serbest bir mübadele mekanizmasının şampiyonu olan A.B. Devletlerinde, hükû-

(Devamı Sa: 4 Sü: 1 de)

SCHAUB
Parazit yapmaz

ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

Komünizm propagandası yapanlar mahkûm oldu

Gerçek mecmuasında komünizm propagandası yapmaktan sanık Esat Âdil Müstecabî ve arkadaşlarının İkinci Ağırcezada devam eden duruşmaları dün sona ermiştir. Avukat Esat Âdil ve Asım Bezirci 1 sene 4 er ay hapse, birer sene Emniyeti Umumiye nezareti altında bulundurulmaya, Reşit Menteş 1 sene 6 ay 20 gün hapse mahkûm olmuşlardır. Sanıklardan Hasan Tanrıkutla Salih Alburan da beraet etmişlerdir.

Esat Âdil Müstecabî ve arkadaşlarının Sosyalist partisi kurarak, komünizm faaliyeti göstermelerinden dolayı haklarında açılan dâvaya da yakında Ağırcezada başlanacaktır.

Kuyuda bulunan Cesef morga Kaldırıldı

Hasköyde, Mahlûl sokak 12 numaralı evde oturan 75 yaşlarında Mikail Gabay isminde bir adam, bir hafta önce kaybolmuş ve cesedi dün kuyuda bulunmuştur. Cesedi muayene eden adalet doktoru ölümü şüpheli görerek morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir.

Hâdisenin bir cinayet olması ihtimali kuvvetlidir. Savcı yardımcısı Aziz Erkü tahkikata el koymuştur.

Kimsesiz Çocuklar Yurdu

Kimsesiz çocuklara tahsis edilmek üzere Etibanktan alınan ağaçlı kömür tesisleri binalarının bu işe elverişli bir hale iframına çalışılmaktadır.

Şehrimizde bulunan Amerikalı mütehassıs da dün milli eğitim müdürü ile buraya giderek tetkiklerde bulunmuştur.

Bir otomobil kazası oldu

Şoför İsteryanos Kocaman idaresindeki 3821 pâka numaralı kamyon Atikali durağından geçerken Süreyya Kip isminde bir ameleye çarpmıştır. Ağır ya ralı olarak hastaneye kaldırılan Süreyya Kip ölmüş, şoför yakalanarak, tahkikata başlanmıştır.

Odun tanzim satışları başlıyor

Belediye bu ay başından itibaren odun tanzim satışlarına başlıyacaktır. Orman işletmelerinden alınan odunların bedeli mutemede teslim edilen miktara göre ödenecektir. Belediye odun tanzim satışlarında kömür satışları gibi şehrin muhtelif yerlerinde bayilikler açmak suretile yapacaktır.

Savcılığa Bir cinayet İhbarı yapıldı

Sarıyer savcılığına yeni bir cinayet ihbarı yapılmıştır.

Kasımpaşada Deniz Eğitim alayında Gedikli üstçavuş Fevzi Develioğlu, babası 69 yaşlarında Mehmet Ziya Develioğlunun Yeniköyde Tekke sokağında oturan üvey annesi Adile tarafından zehirlenerek öldürüldüğünü iddia etmektedir.

Mehmet Ziyanın cesedi morga kaldırılmıştır.

Orhan Eyüboğlu Paris'e gidiyor

6 ncı şube müdürü Orhan Eyüpoğlunun Pariste tetkikler yapmak üzere Fransaya gönderileceğini bildirmiştik.

Orhan Eyüpoğlunun Pariste kaldığı günlere ait yolluk ücreti Daimî Encümen tarafından da kabul edilmiştir.

Eyüpoğlu Aralık sonunda şehrimizden ayrılacaktır.

Sarhoş şoförlerle mücadele

Seyrüsefer ekipleri tarafından gece kontrollerine devam edilmektedir. Ekipler bilhassa sarhoş ve ehliyetsiz olarak otomobil kullanan şoförler üzerinde durmaktadır.

Son bir hafta zarfında bu şekilde araba süren yedi şoför tesbit edilmiş ve ehliyetleri alınmıştır.

Şehirde 197 otel var

Belediye Neşriyat ve İstatistik müdürlüğü tarafından şehrimiz otelleri hakkında tertiplenen anket neticelerine göre 1952 yılı başında Eminönünde 114, Beyoğlunda 45, Adalarda 11, Bakırköyde 2, Beşiktaşta 1, Sarıyerde 18, Kadıköyünde 10, Üsküdarda 4, Fatihte 2 olmak üzere 197 otel tesbit edilmiştir. Bu otellerin yatak sayısı 8,537 dir.

Pâkistan kültür heyeti geliyor

Bir müddettenberi memleketimizde misafir bulunan Pakistanlı profesör ve öğrencilerden müteşekkil kültür heyeti bugün Yalovadan vapurla şehrimize gelecekler dir.

Heyet yarın saat 9.30 da Cumhuriyet âbidesine çelenk koyacak ve buradan sırasile vali ve diğer zevatı ziyaret edecektir.

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonunun tahminlerine göre; bugün şehrimiz ve civarında hava, genel olarak bulutlu ve aralıklı yağmur yağışlı geçecektir. Rüzgârlar cenubu garbi yönlerden, öğleden sonra da şimali garbi ve şimal yönlerinden orta kuvvette esecektir. Sühunette mühim bir değişiklik olmıyacaktır.

Dün, günün en yüksek sıcaklığı 15.8, en düşük sıcaklığı 8.4 santigrattır.

KÜÇÜK HABERLER

Dr. MUAMMER BAYKAN ÇANAKKALEYE GİTTİ

İki gündür şehrimizde bulunan Birleşmiş Milletler Vesayet konseyi siyasi mıntaka mütehassısı doktor Muammer Baykan dün Ordu vapuru ile Çanakkaleye hareket etmiştir.

Mumaileyh iznini ailesi nezdinde geçirdikten ve Ankarada bazı temaslarda bulunduktan sonra Nevyorkta Dünya Organizasyonunun daimî karargâhındaki vazifesine dönecektir.

ERZURUM KÜLTÜR DERNEĞİ YURT İNŞA ETTİRECEK

Erzurum Kültür ve Yardımlaşma Derneği İstanbulda bir yurt binası inşası için nizamnamesini tâdile karar vermiştir.

Bu yurt İstanbulda okuyan Erzurumlu gençlere tahsis edilecektir.

Bir İranlı sınır dışı edildi

Celâl Pişidet isminde İran tebeali bir sabıkalı şehrimizin muhtelif yerlerinde, kabadayılık, haraççılık ve hırsızlık hâdiseleri yapmış, bu yüzden kendisi cezalandırılmasına rağmen uslanmamıştır. Celâl Pişidet evvelki gün hudut harici edilerek İrana sevkedilmiştir.

Türkiyede bir veterinere 150 bin hayvan düşüyor

Ankara 22 (T.A.) — Tarım Bakanlığı veteriner teşkilâtını genişletmiye karar vermiştir. Bakanlık, bu maksatla 1953 yılı bütçesine mühim miktarda ödenek koymuştur. Verilen malûmata göre, hâlen memleketimizde mevcut bulunan 600 veterinerin her birine 150 bin hayvan düşmektedir.

Ziraat Fakültesindeki hâdise

Ankara 22 (T.A.) — Yönetmelikte, istedikleri tadilât yapılmadığından Ziraat Fakültesi öğrencileri derslere bugün de girmemişlerdir. Dün akşam ve bu sabah bütün profesörler öğrencilere anlaşma teklif etmişler, fakat her defasında reddedilmişler dir. Talebelerin hepsinin verdiği cevap şöyledir: (Biz haklarımız tanınmadıkça Fakülteye devam etmemeğe bayrak üzerine yemin eden Türk gençleriyiz. Bu tekliflerimiz kabul edilmedikçe yeminimizden dönersek, bizim milliyetimizden de şüphe edilebilir. Onun için yeminimizin mukaddesliğini bozamayız. Ve hiç bir taviz mukabilinde anlaşamayız.

MAYADAĞ
Sıhhi Hamur Mayasıdır.
ÖRNEK MAYA T.A.O.
Tel: 41964 — 43226

Kunuri Savaşı Yıldönümü Perşembe günü

Kunuri savaşının yıldönümü münasebetiyle Millî Savunma Bakanlığı Ankara, İzmir ve İstanbul temsil büroları tarafından törenler tertip edilmiştir.

Şehrimizdeki tören yirmi yedi kasım perşembe günü saat 15 te Eminönü Halkevinde yapılacaktır. Bu toplantıda Kunuri savaşına iştirak etmiş olan yüksek rütbeli bir subayımız savaş hakkında harita üzerinde izahat verecektir.

Ayrıca törende Behçet Kemal Çağlar bir hitabede bulunacak, gece de radyoda temsil bürosu başkanı bu savaşla alâkalı bir konuşma yapacaktır.

Motörlü nakliye arabaları

El arabalarının kaldırılmasından sonra bir firma belediyeye müracaat ederek ufak motörlerle işliyen küçük nakliye arabaları vermeği teklif etmiştir.

Yedi yüz kiloya kadar yük taşıma takati olan bu arabaların miati 1000-1200 lira arasındadır.

Ekim ayı içindeki kaçakçılık

Ekim ayı içinde kaçakçılarla yapılan mücadelede 250907 lira değerinde kaçak eşya elde edilmiş, gümrük muhafaza teşkilâtı tarafından tertibat neticesinde; bilhassa güney bölgelerinde; ekim ayı içinde, 260 kaçakçılık vakası tesbit edilmiş olup, 70 şi müsademeli geçmiştir.

Bu olayların sonunda: 327 kaçakçı, 7 silâh, 49 mermi, ile 250907 lira değerinde 384 kilo tütün, 19 paket sigara, 77284 defter sigara kâğıdı, 69 çakmak, 725 gram çakmak taşı, 3 kilo çay, 50 litre alkollü içkiler, 560 kilo cibre, 160 gram esans, 1510 kilo ipekli, 233 kilo yünlü, 93 kilo pamuklu, 1530 kilo elbise, 39 kilo çuval, 707 kilo ve 2334 adet çeşitli gümrük eşyası, 190 kilo çeşitli yiyecek maddesi, 260 baş kesim hayvanı, 7 kilo 330 gram uyuşturucu madde, 16896 lira değerinde Türk ve yabancı parası, 51 canlı ve 7 motörlü taşıt aracı yakalanmıştır.

HER BEDEN TRENÇKOT

Elhamra Terzihanesinin emsalsiz İngiliz, Alman, İtalyan bol çeşitli hazır trençkotları 1.95 boy ve 60 bedene kadar her beden ve boy için mevcuttur.

ELHAMRA TERZİHANESİ

Beyoğlu İstiklâl Cad. 258 Elhamra Han sağdaki merdivenden birinci kat No 1. TAHSİN KARAKAŞLI.

TAKVİM

23 KASIM 1952
PAZAR
AY 11—GÜN 30—KASIM 16
RUMİ 1368 — KASIM 10
HİCRİ 1371 — Rebiülevvel 5

	Vasati	Ezani
SABAH	06.52	02.10
ÖĞLE	12.01	07.15
İKİNDİ	14.30	09.45
AKŞAM	16.45	12.00
YATSI	18.21	01.36
İMSAK	05.14	12.28

Gazetemize, gönderilen, yazı ve resimler basılsın, basılmasın iade edilmez.

KÖR KADI

Altın basamak

Doğan Kardeş Yayınları A. Ş., çocuklarımıza ve gençlerimize eğlendirerek bilgi vermek ve onlarda «araştırma merakı» nı uyandırmak maksadiyle «Altın Basamak» adı altında yeni bir seri neşretmeğe başladı.

Bu serinin temel mevzularını; macera hikâyeleri, spor, tabiat, bilmediğimiz şeyler, pratik bilgiler, meraklı bulmacalar ve daha birçok bilmemiz gereken şeyler teşkil etmektedir.

Serinin ilk kitabı 176 sayfadır. Tabii bundan sonra yayımlanacak olanlar da ayni forma ve ölçüde olacak, yavaş yavaş bir bilgi hazinesi meydana gelecektir.

Eser, temiz, sade ve herkesin anlayabileceği bir üslûpla hazırlanmış bulunmaktadır.

Kitaptan aşağıya naklettiğim bend başlıkları, ne ehemmiyetli ve ayni zamanda ne meraklı mevzuların ele alındığı hususunda bir fikir verecektir:

«Kuzey Kutbunda heyecanlı bir macera», «Bir zam meselesi», «Hayaliniz kuvvetli mi?», «Yerden uzaklaşan bir insanın ağırlığı ne kadardır?», «Bir yıldırım kaç para eder?», «Yeryüzündeki ilk insanlar nasıl bir hayat sürerlerdi?», «Güneşle telgraf çekiyoruz», «Dokuzdan biri», «Deprem neden olur?», «Büyük duvar», «Buzla ateş yakıyoruz», «Bilmediğimiz sporlar», «Atom nedir?» «Uçuşun öncüleri Montgolfier kardeşler», «Yanlış bir hesap», «Gelin, kukla oynatalım», «Kuzeye doğru uçuş», «Sihirli sayılar», «Hava basıncı. Eğlenceli birkaç deney», «Kömür (kara elmas)», «Acaba hangi ip kopar?», «Başıboş gezen hayvanlar arasında dolaştık», «Sayıların azizlikleri», «Otomobilden önceki taşıtlar», «Ay niçin bazan daha büyük görünür?» «Elektronların dansı», «Elektriğin çekiş ve itişi», «Bir top meselesi», «Kâğıttan uçak modelleri», «Mercek altındaki mucizeler», «Atom kuvvetinden faydalanarak uzayda bir yolculuk», «İş başında», «Hareket», «İlk hedef», «Ayın mucizesi», «Gezegenler âleminde», «Neler görüyorum?», «Venüs'e iniş», «Ulaşılamıyan Merkür», «Mars muamması», «Dünyaya dönüş» ve kitaptaki muhtelif bilmecelerin cevapları.

Ben bu kitaptan şimdilik birkaç bend okudum. Hem hoş vakit geçirdim, hem de bilmediğim bazı şeyler öğrendim. Bu itibarla «Altın Basamak» serisinin, neşir maksadında açıklandığı gibi yalnız çocuklar ve gençlerin değil, herkesin okumaktan zevk duyacağı kitaplar serisi olacağı kanaatindeyim.

Sadun G. SAVCI

ON KELİMEYLE

İngilteredeki komünist parti çözülüyormuş...

Moskovanın eli yetişmez ki bağlamağa çalışsın!

TATLISERT

GEÇMİŞTE BUGÜN

Kanunî Sultan Süleyman'ın muzaffer orduları

426 yıl evvel bugün, 23 kasım 1526 da Kanunî Sultan Süleyman kumandasındaki Türk orduları Macaristan seferinden İstanbula dönmüşlerdi. Cihan padişahı Sultan Süleyman, 1526 nisanında yüz bin kişilik bir ordu ile sefere çıkmış, sayısız şehir ve kaleleri fethederek 29 ağustosta tarihin en büyük imha savaşlarından birinci Mohaçta kazanmış ve 20 Eylûlde Macaristanın merkezi Budine girmişti.

Bu, Kanunî Süleymanın üçüncü seferidir. Birinci seferi olan 1521 de Belgradı almış, ikincisinde Rodosu fethederek ordularını muzaffer kılmıştır. TÜLBENTÇİ

SCHAUB
Parazit yapmaz

DAVETİYE

Çocuklarımız

BEKİ ile VİKTOR'un

evvelce ve rahatsızlıktan ötürü tehir edilmiş düğünlerinin bu kere, 28 kasım 1952 tarihine düşen CUMA günü saat 15 de Galata Büyük Hendekteki NEVE SALOM sinagoğunda yapılacağını bütün akraba ve dostlara bildirmekle sevinç duyar, merasimi şereflendirmelerini rica ederiz.

Bay Şimon Benardete ve Eşi
Bay Nisim BALİ ve Eşi
İstanbul Kasım 1952
Telg. adresi: MİZBON İstanbul.
Tebrikler Sinagoğda.

MEVLİD

Muhterem babam ve ağabeyim İstanbul Barosu avukatlarından

NURULLAH KORAL'ın

vefatının 40 ıncı gününe tesadüf eden 25/11/1952 salı günü Şişli camiinde ikindi namazını müteakip mevlidi şerif okunacağından akraba, dost ve arzu edenlerin gelmeleri rica olunur.

Oğlu ve Kardeşi

MAYADAĞ
Sıhhi Hamur Mayasıdır.

SCHAUB
Pilli ve Cereyanlı

İmzasız Mektuplar

YAZAN: André Corthis ÇEVİREN: Rezzan A.E. Yalman

20

— Hakkın var Delphine... Gündüz gözüyle daha iyi olur.

Delphine üst kata çıktı ve Beatrice'in senelerden beri kapalı duran odasına girdi.

Bu odaya o kadar nadir giriliyordu ki, içinde cereyan eden facianın havası henüz dağılmamış gibi idi.

Beatrice öldükten sonra kardeşlerinin hiç birisi onun odasındaki eşyaya el sürmemişti.

Karşılaşabilecekleri korkunç hakikatten ürkmüşlerdi. Bu yüzden ellerine geçebilecek olan cüz'i miras payından bile vaz geçmişlerdi. Yazı masasının ve konsolun çekmecelerini kilitlemişler, dolaptaki elbiseleri de fakirlere dağıtmışlardı.

Delphine'in elinde tuttuğu anahtarlar, yazı masasile konsolün anahtarlarıydı. Çekmeleri birer birer açtı. Bir tanesinin dibinde çocukça bir saffetle kutuların altına saklanmış bir tomar mektup buldu.

Delphine onlara el sürmeğe çekiniyordu. Uzun ve ince parmaklı elini kâh uzatıyor, kâh geri çekiyordu. Fakat buna bir türlü karar veremiyordu. Nihayet açıp okudu.

Bu okumaya o kadar dalmıştı ki, iki saat geçtiğini fark etmedi. Dominique aşağıda bekliyordu. Kız kardeşinin bu gecikmesinden dolayı endişeye düştü. Bin zahmetle yukarıya kadar çıktı ve oda kapısını vurarak sordu:

— Ne oldu? Nerede kaldın? Yoksa rahatsız mısın?

— Hayır.

— Seni aşağıda bekliyorum. Gel artık.

Dominique son günlerde bir az daha kolaylıkla yürüyebiliyordu. Delphine biraz sonra ağabeyinin yanına gitti. Dominique bahçeye çıkmıştı.

Yüksek ağaçların altındaki bir taş sırada oturmuş kardeşini bekliyordu.

— Ne buldun bakalım?

— Mektupları...

— Onunkileri mi?

— Evet.

— Harp meydanından post restanta gönderdiklerini mi?

— Evet.

— Ya.. Başka bir şey yok mu?

— Var. Tahmin ettiğimiz gibi birkaç mektup müsveddesi buldum.

— Bu kadarı kâfi mi?

— Tahmin ederim ki kâfi gelir.

— Pekâlâ! O halde yazdıktan sonra bana gösterirsin.

Dominique ağır ağır nefes alıyordu. Halbuki Delphine'in nefesi kesilmiş gibi idi.

Aralarında yine uzun ve derin sükût devresi oldu.

Neden sonra Dominique konuşmağa başladı:

— Belki de bu iş bize çok güç gelecek ve pahalıya mal olacaktır. Fakat bunu yapmak vazifemizdir.

Ailemize ve kardeşimizin ruhuna bunu borçluyuz. Sen de benim gibi düşünüyorsun değil mi?

Delphine gayet sert ve haşin bir sesle:

— Evet, ben de senin gibi düşünüyorum.

Dedi. Bu sesin garip âhengi Dominique'i ürküttü.

Ertesi sabah kahvaltıda Dominique kardeşine:

— Oldu mu? diye sordu.

— Hayır. Sabahleyin hiç vaktim olmaz, bilirsin. Diye cevap aldı. Akşam yine ayni suali sordu ve bu defa da Delphine:

— Bir türlü yapamıyorum. Nasıl başlıyacağımı bilemiyorum. dedi.

Bu sözleri söylerken yüzü kızarıyordu. Kızardığı için de kendi kendine kızıyor ve şöyle söyleniyordu:

— Bana ne feci bir iş yaptırıyorsun. Neler yazmak, ne gibi kelimeler kullanmak lâzımgeldiğini bilsen, bunu bana yaptırmazdın. Bunları yazmağa bir türlü cesaret edemiyorum. Utancımdan öleceğim.

Dominique yavaşça kız kardeşinden özür diledi:

— Affedersin Delphine. Fakat bunu yapman lâzım. Bu delikanlının yaptığı rezaletle övünmesine tahammül edemem. Buna müsaade etmemeliyiz.

— Ya, şimdiye kadar bunu yaptı ise?.

— Sus.. Sus böyle bir şey söyleme.

Dominique bir an için gözlerini kapadı. Sonra açtı. Bakışlarından gizli bir kinin alevi parlıyordu.

— Henüz bir şey söylemiş olamaz. Daha yeni dönmüş. Anlatacağı başka şeyler vardır. Fakat buna da sıra gelir. Onun için çabuk hareket etmemiz lâzım. Haydi acele et. Yapacağımı yapmağa, söz veriyorsun değil mi?

— Peki. Yapacağım söz veriyorum.

Fakat bu sözü tutmak ne kadar güçtü. Delphine kız kardeşinin odasına çıkıp ta oraya kapandığı zaman büsbütün başka düşüncelere dalıyor, verdiği sözü unutuyordu.

Mektupları okudukça başının döndüğünü, gözlerinin kararmakta olduğunu hissediyordu. Eski sükûnetini, katı yürekliliğini ve intikam almak hislerini bir tarafa bırakıyordu. Fakat sonra birdenbire Albin'e karşı hissettiği kin her şeye galebe ediyor, onu cezalandırma lüzumunun bütün şiddetiyle içinden doğru kabardığını duyuyor, o anda gözlerinde ve yüzündeki ifadeyi görmemek için karşısında duran aynaya bakmağa korkuyordu.

İki kız kardeş ayni hocalardan ders aldıkları ve ayni yazı talimlerini yaptıkları için, el yazıları hemen hemen birbirinin ayni idi.. Delphine kız kardeşinin mektup müsveddelerinden ilham alarak onun üslûbunu da kolaylıkla taklit etti. Hazırladığı mektubun altına da «Senin Beatrice'in» diye imza attı.

Dominique bu mektubu okuyunca imzaya itiraz etti:

— Bu da ne demek? Ne biçim imza bu?

Delphine sanki suçlu kendisi imiş gibi kızardı ve çekingen bir tavırla:

— Mektuplarına böyle imza atıyormuş. Ne yapayım. Yazıp ta mürekkep lekesi olduğu için göndermediği bir mektubu buldum. İmzasını böyle atmıştı.

(Devamı var)

Son Haberler

İngiliz – İran Petrol ihtilâfı Ve Türkiye

Türk Haberler Ajansı

Kahire, 22 — «El Mısrı» gazetesinin bugün verdiği bir habere göre Türkiye Dışişleri Bakanı Prof. Fuat Köprülü ile Ankaradaki İngiliz ve İran Büyük Elçileri arasında yapılan görüşmelerde İran - İngiliz petrol ihtilâfında Türkiyenin tavassutu imkânları gözden geçirilmiştir.

Gazete Türkiye Dışişleri Bakanının her iki elçi ile yaptığı görüşmelerin ümit verici olduğuna işaret etmekte ve elçilerin hükûmetleri ile muhabere ettikten sonra tekrar Köprülüyü ziyaret edeceklerini bildirmektedir.

90 lık katil İki yıl hapse Mahkûm oldu

Geçen yıl Üsküdarda Toptaşında feci bir cinayet olmuş Emin Gürgüven isminde 90 yaşında bir adam kayınbiraderi 65 yaşındaki Veysel Kızılarslanı balta ile kafasına vurarak öldürmüştü. Cinayete sebep; ortak olarak işlettikleri mahallebici dükkânında Veyselin enistesi Emin Gürgüveni aldatması ve onunla bu hususta münakaşa etmesi idi.

Bir senedenberi devam etmekte olan 90 yaşındaki katilin duruşması dün sona ermiştir. Sanık önce 18 sene hapse mahkûm olmuş, bu ceza tahrik sebebi ile 12 seneye, yaşın fazlalığı ve akli muvazenesinin yerinde olmaması dolayısile 2 seneye indirilmiştir.

Emin Gürgüven kararı okuyan hâkime:

«— Yapma hâkim bey, Üsküdar Cezaevine yollayın beni, ne olur, Sultanahmede göndermeyin» demiştir.

Hitler'in sığınağı yıkılacak

Berlin 22 (Nafen) — Hitlerin, Berlinde İngiliz işgal kesiminde gayet sağlam bir sığınağı mevcuttu. Fakat bu sığınak o kadar sağlam yapılmıştı ki, bunu yıkmak mümkün olmamıştı. Sığınak tamamiyle betondan yapılmıştır ve yüksekliği de 30 metredir.

lar ve «İngilizler Hitlerin sığınağı süratle yıkılacaktır. Çünkü bunun bu şekilde kalması bir an'anenin yer etmesine yol açmıştır. İngiliz teknisyenleri, civar evleri hasara uğratmamak maksadiyle fazla dinamit koymamışlar ve bu sebeple de sığınağın esas enkazı olduğu gibi kalmıştı. Fakat bu sefer de yeni naziler ortaya bir şayia çıkarmışlar ve «İngilizler Hitlerin sığınağını yıkamadılar, o sığınak Hitler kuvvetleri yeniden doğuncaya kadar kalacaktır» demişler dir. Şimdi kuvvetli dinamitlerle sığınak havaya uçurulacaktır.

MAYADAĞ
Sıhhi Hamur Mayasıdır.

DÜNYA Vaziyeti

- ★ Türk, Yunan ve Yugoslav askeri heyetleri Belgradda görüşmelerde bulunacaklardır.
- ★ Çin Hindinde Kızılların taarruzunun devam ettiği bildirilmektedir.
- ★ UNESCO genel başkanı Jaime Torres Bodet bu vazifesinden istifa etmiştir.

Fevzi Boztepe D. P. Haysiyet Divanına verildi

Türkiye Ajansı

Ankara, 22 — Ordu milletvekili Fevzi Boztepe, burada intişar etmekte olan bir gazetede bazı başhekimlerin hastaneleri hususi çiftlikleri haline getirdiği mütaleası ile bir makale yazmış ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Ekrem Hayri Üstündağ'ı istifaya davet etmişti. İki taraf arasında münakaşaya yol açan ve bir kısım doktorları da müteessir ettiği ileri sürülen hâdise, D. P. genel idare kurulu tarafından ele alınmıştır. İki gün devam eden müzakere sonunda genel kurul Boztepenin bu şekildeki hareketini parti disiplinine aykırı bulmuş ve partiden ihraç edilmek üzere kendisinin yüksek haysiyet divanına verilmesini kararlaştırmıştır. Boztepe, önümüzdeki günlerde parti haysiyet divanına çağırılarak din lenecektir.

Dunlop Lâstik Fabrikalarında iş saatleri azaltıldı

Birmingham (İngiltere) 22 (A.P.) — Dunlop lâstik fabrikası 3400 işçisine dün fabrikada şimdilik yeteri kadar iş olmadığını ve gayri muayyen bir müddet için de haftada yalnız dört gün çalıştırılacaklarını bildirmiştir.

Fabrikada 9000 işçi çalışmaktadır. Yeni tedbir yarından itibaren tatbik mevkiine konmaktadır.

TOPRAK
BARBAROS FİLM

VEFAT

Tüccardan Ethem Sallının babası

HAFIZ HÜSNÜ SALLI

Hakkın rahmetine kavuşmuştur; cenazesi 23 kasım 952 pazar günü öğle namazını müteakip Üsküdar Yenicamii şerifinden kaldırılarak Karacaahmetteki aile kabristanına defnedilecektir.

Çelenk gönderilmemesi rica olunur.

MAYADAĞ
Hazmi Kolaydır.
ÖRNEK MAYA T.A.O.
Tel: 41964 — 43226

Çin Hindinde komünist taarruzu

Associated Press

Hanoi 22 — Üç koldan taarruza devam eden komünist Vietminh birlikleri gitgide hayati ehemmiyeti hâiz bölgelere yaklaşmaktadırlar.

Bu taarruzların inkişafından anlaşıldığına göre komünistlerin yakında başşehir Hanoi'ya karşı bir harekete geçmeleri de ihtimal dışı değildir.

Düşmanın Sonla bölgesindeki ilerlemesine rağmen buradaki Fransız birliklerinde soğukkanlılık hüküm sürmekte ve muharebelerin neticesi hakkında herkes ümitli görünmektedir. Fransızlar Sonla'ya karşı girişilen komünist taarruzunu durdurabileceklerini söylemektedirler.

Fransa Amerikadan yardım istiyor

Paris 22 (AP.) — Hindiçinideki harp Fransayı iktisaden geniş ölçüde sarsmakta olduğundan Fransız makamları Birleşik Amerikanın bu harbin masraflarını çok daha verimli bir şekilde karşılamasını istemektedirler.

Fransa Amerikaya verdiği izahatta Hindiçinide daha geniş mikyasta Amerikan yardımı elde edemediği takdirde Avrupada silâhlanma programında bazı fedakârlıklar yapmak mecburiyetinde kalacağını açıklamıştır.

Başbakan Pinay'ın Bir teklifi Kabul edildi

Associated Press

Paris, 22 — Başbakan Antoine Pinay, dün gece 1953 bütçesi hakkında ileri sürdüğü bir teklifin parlamentoda 214 e karşı 304 oyla kabul edilmesine şahit olmuştur.

Teklif çok çocuklu ailelerin yıllık gelirlerini arttırmamak hakkında idi. Sosyalist ve komünistler bu gelirlerin arttırılmasını ve bu tasarının gece seansı yapılarak müzakeresini istemişlerse de Başbakan buna muhalefet etmiş ve tasarı oya konduğu zaman ekseriyeti temin etmiştir.

General De Gaulle taraftarları bu oya iştirak etmemişlerdi. Başbakan Pinay, meclis gelirleri arttırmayı kabul ettiği takdirde kabineden istifa edeceğini bildirmiş bulunuyordu.

Judy Garlandın bir kızı oldu

Santa Monica (California) 22 (A.P.) — Dün gece burada Judy Garland'ın bir kızı dünyaya gelmiştir.

Ayrıca öğrenildiğine göre Jane Powell de hemen hemen ayni saatlerde bir kız evlât sahibi olmuştur.

Jane Powell Earl Steffen ile J. Garland'da Sit Luft ile evli dirler.

Londrada beklenen Rus müzisyenleri gelemedi

Londra, 21 (A.P.) — 6 Rus müzisyeni ve şarkıcısının bugün öğleden sonra Londrada Kraliyet festival sarayında verecekleri bir konser, artistlerin Moskova dışına çıkmaya muvaffak olamadıkları için tehir edilmiştir. Konseri tertiplemeye çalışan İngiliz - Sovyet Dostluk Cemiyeti.

«Sovyet artistleri, kontrolümüz dışında sebepler dolayısile henüz gelememişlerdir» şeklinde bir tebliğ yayınlamıştır. Aynı artistlerin salı günü diğer bir şehirde verecekleri konser de müddetsiz olarak geri bırakılmıştır.

Toprak Ofisi Haymana şubesinde 87 bin liralık bir suiistimal

Ankara 22 (T.A.) — Toprak Mahsulleri Ofisinin Haymana şubesinde 87 bin liralık bir suiistimal hâdisesi meydana çıkarılmıştır. Veznedar ile gece bekçisine derhal işden elçektirilmiş ve hâdise savcılığa intikal etmiştir.

SCHAUB
Radyoların şahıdır.

Çevirdiklerimiz

Teşrifine intizar

İçişleri Bakanı Ethem Menderes Bakan oldu olalı, Ankarada bir hafta oturdu mu, oturmadı mı bilmem.

Mütemadiyen Sarkta dolaşıyor, hem de yalnız vilâyetlerde de değil, kazalarda, nahiyelerde, köylerde...

Simdi Elâzığda, yarın Malatyaya gidecek...

Yani sizin anlıyacağınız Sarktaki âsayiş durumunu bizzat mahallinde tetkike çalışıyor.

Bakandan rica edelim, söyle eğer yolu düşerse dönüşte; bir de bizim Sariyere uğrayıverse...

Hani meselâ maden kısmı Sarktaki köyler kadar tetkike değer bir yerdir de...

ECVET GÜRESİN

Bir Fransız transatlantiği tehlike atlattı

Nevyork 22 (ANKA) — Fransız Transatlantiği «Liberte» Atlantikte büyük fırtınalarla boğuştuktan sonra zamanında gelmiştir.

Gemi bu seyahatinde saatte 160 kilometre süratle esen rüzgâra ve 20 metreye yakın yükseklikte dalgalarla mücadele etmiştir. Birçok yolcular ve mürettebattan bazıları yaralanmışlardır. Gemi süvarisi Jac ques Leve ue gazetecilere verdiği beyanatta 40 saat devam eden fırtınanın gemide bir hayli tahribat yaptığını söylemiştir.

MAYADAĞ
Mideyi Ekşitmez.

Unesco Başkanı Istifa etti

Associated Press

Paris 22 — Jaime Torres Bodet, bugün UNESCO Genel direktörlüğünden istifa etmiştir. Genel direktör, teşkilâtın 7 inci yıllık kongresinden 20.400.000 dolarlık bir bütçenin kabulünü istemiş ve bu talebi reddedilmiştir. J. T. Bodet, bu reddi protesto makamında Genel direktörlükten ayrılmıştır.

Arap Memleketlerine On öğrenci Gönderilecek

Ankara Ajansı

Ankara, 22 — Büyük Millet Meclisinin çarşamba günkü toplantısında, Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri bir sözlü soru önergesi münasebetiyle Camiülezher'e talebe gönderilip gönderilmemesi hakkında bir konuşma yapmıştı.

Bakan, konuşmasını müteakip kendisini ziyaret eden İlâhiyat Fakültesi öğrencilerinden bir grupa 1952 - 1953 ders yılında mezun olacak öğrencilerden hiç olmazsa 3 - 4 kişiyi Arap memleketlerine göndererek lisan öğrenmelerine taraftar olduğunu söylemiş ve bu hususu görüşmek üzere Talebe Derneğinden ve Fakülteden beş kişilik bir heyetin Bakanlığa gelmelerini istemiştir.

Bakanla öğrenciler arasında yapılan konuşma sonunda, Bakan, bu yıl Fakülteden mezun olacaklardan 10 kişinin Arap memleketlerinde birer sene kalmalarını ve bu suretle lisan bilgilerini arttırmalarını muvafık bulmuş ve bu hususu tetkik edeceğini belirtmiştir.

BU SALI AKŞAMI
Mevsimin en mühim Süper Filmlerinden Renkli

CENGİZ HAN
Orijinal Kopyası
SUMER
Türkçe Kopyası (İstanbul)
(Beyoğlu)
TAKSIM FERAH
Sinemalarında birden başlıyor.

Bu akşamdan itibaren
ATLAS Sinemasında RENKLİ olarak canlandırılan
En müthiş bir facia
(HALLS OF MONTEZUMA)
Cehennem Köşesi
Bu film kadar muazzam bir eseri ancak Amerikan sinemacılık âlemi meydana getirebilir. Artistleri:
RICHARD WIDMARK
ve REGINALD GARDINER ve bütün
Amerikan Bahriyesi.

SCHAUB
Emsalinden üstündür.

31 ARALIK
YILBAŞI KEŞİDEMİZDE
100.000
Lira Kazanabilirsiniz.
GARANTİ BANKASI
DERHAL
Şube ve ajanslarımızda hesab açtırınız.
Gişelerimizden izahat isteyiniz.
BU KEŞİDE
Lâle Sineması salonunda Noter ve halk huzurunda yapılacaktır.

Sayın Doktor ve Eczacılara:
Piyasada Baume Silko diye tanınmış: Romatizma, Siyatik, Lumbago ve sair hastalıklarda haricen kullanılan müstahzarımız bu kerre
SİLKO Liniment
ismiyle ve daha mütekâmil bir formülle piyasaya arzedilmiştir.
Şark ispençiyari Laboratuarı T.A.Ş.
Demirkapı No. 10 Sirkeci — İstanbul

Galatasaray TURKUAZ Aile Saz Salonu
Muazzam Programını saygı değer müşterilerine sunmakla şeref duyar

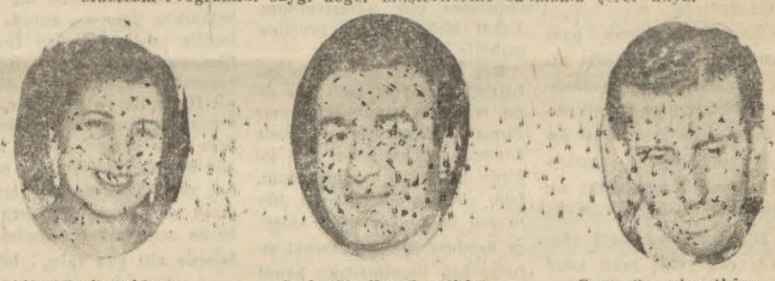

Altın Sesli Yıldızımız Perihan Altındağ SÖZERİ
Sesle Çizgiler Sanatkârı CELÂL ŞAHİN
Genç Ses Sanatkârı MUZAFFER BİRTAN
Üstad. Ağyazar idaresinde muazzam fasıl.
HAMİT DİKSES — SEMİHA COŞAR — NECATİ TOKYAY — SELÂHATTİN PINAR — ERCÜMENT BATANAY — İSMAİL ŞENÇALAR — SALİH OTAK — FEYZİ ASLANGİL — CEMAL CÜMBÜŞ — PARASKO MAKSUT — NECDET GEZEN

Üstad Kemani NECATİ TOKYAY
SEMİHA COŞAR
İçli Bestekar Üstad SELÂHADDİN PINAR Sazı ve Sesiyle
Her Pazar Saat 15 den itibaren muazzam içkisiz Aile Matineleri.
VE NİHAYET TURKUAZ'IN SAAT 23. Ü ???
Tel : 49087

31 Aralık 1952 Keşidesinde
Türkiye Kredi Bankası A. O.
Mes'ut talihlinin tercihine göre
İSTANBUL - İZMİR veya ADANA'da
BAHÇELİ BİR EV
veya karşılığında evin bedelini veriyor.
Bu keşideye iştirâk için
İstanbul : Büyük Postahane karşısı
Beyoğlu : İstiklâl caddesi No. 339
İzmir : Büyük Kardiçalı Han
Adana : Özler caddesi
150 Liralık bir hesap açınız.
Hesabınız varsa arttırınız.

Fransaya gidecekler için seyyah çekleri
5.000 ★ 10.000 ★ 20.000 ★ 50.000
Franklık Kupürler
Bu çekler, Fransa Cezayir: Tunus ve Fas içindir.
Fazla bilgi için İstanbul Şubemize müracaat olunmalıdır.
TÜRK TİCARET BANKASI

SÜTUNLAR ARASINDA

YENİ SABAH

DÜNYA SAĞA MI KAYIYOR?

Dünyanın sağa veya sola gidişini inceliyen başmakale şöyle bitmektedir:

«Mısırda General Necip, Suriyede albay Çiçekli, İspanyada General Franko, Arjantinde General Perron, Amerikada General Eisenhower, Yunanistanda Mareşal Papagosa bakarak, behemehal âlemin sağa kaydığına hükmetmek taraftarı değiliz. Çünkü en solcu memleketlerde de Moskovada Mareşal Stalin, Pekinde Maoçetung birer askeri diktatörlük kurmuşlardır. Askeri şeflerin iş başına gelmeleri sağ veya sol dâvası değil, sırf milletlerin muayyen ruh hallerinin bir neticesidir. Seçimlerdeki bu tezahürler dünya gerginliği ile de ilgilidir.»

AKŞAM

RUS PROPAGANDASINA EN KABA ÖRNEK

Necmettin Sadak Pravda gazetesinde çıkan bir yazıya temasla şunları yazmaktadır:

«Harbin ertesinde ilk yıllar Amerika ile anlaşmak yolunu tutan ve bu suretle Avrupanın yalnız kalacağını sanan Rusya, Atlantik paktından ve Kore harbinden sonra bu ümidin boşa çıktığını görünce şimdi Batı Avrupa devletleriyle anlaşmak, Amerikayı bu suretle Avrupadan ayırmak siyasetini denemektedir. Amerika en fazla Türkiyeye güvendiğine ve Türkiyenin Amerikadan ayrılmasına imkân olmadığına göre, Batı Avrupayı Türklerden soğutmak, Atlantik paktı içindeki mevkiini zayıflatmak hedefi güdülüyor. Türk ordularının, Amerika emrinde Fransa ve Yunanistanı işgal edecekleri haberleri bu siyasetin manevralarıdır. Bu kadar çocukça propagandalara kim inanır? diyeceksiniz. Komşularımız, bu gibi ahmakça haberlere inanacak milletler bulunduğunu sanacak derecede saftırlar. Yahut propaganda ilminde onlar bizden us tadırlar ve dünyayı daha iyi tanıyorlar da bizim haberimiz yok.»

TEMİZLİKTE SİLSİLEİ MERATİP... (Cumhuriyet)

YENİ İSTANBUL

AÇIKSIZ BÜTÇE

M. Nermi başmakalesinde bütçe açığını münakaşa ederek şöyle demektedir:

«Açıksız bir bütçeye doğru gitmek istiyorsak, ilk önce sağlam bir fiat ve maliyet politikasiyle, görünmiyen sızıntıları önlemekle işe başlamalıyız. Bu yapıldıktan sonra, çok tutumlu davranmak işi gelir. Bütçe açığını kapatmanın demiyelim de daraltmanın biricik yolu budur.»

HOŞ MEMO - İster inan — İster inanma!

PAZARDAN PAZARA

Zenginin parası...

Büyük kazançlar, büyük zararlar — 12 bin lira 500 bin oluyor —
Banker nasıl milyoner olmuş? — Dahilî istikraz tahvilleri —
Donanmaya erzak müteahhitliği — Senede 6 gün çalış, 359 gün sırtüstü yat!

Yazan: E.T.

Adana'dan gelen bir zat oradaki büyük kazançlardan bir meceliste bahsediyordu. Geçen sene, başta pamuk olmak üzere, muhtelif mahsulün Çukurovaya milyonlar temin ettiğini, birçok yeni milyonerler peyda olduğunu söyledikten sonra dedi ki:

— Bu sene vaziyet pek parlak değildir, pamuktan zarar edenler çoktur. Bu zarar öyle üç beş bin lira değil, yüz binlerce, hattâ milyonlarca liradır. Adana'da bir dostumun yazıhanesinde otururken içeriye mütevazi kılıklı biri girdi; pamuktan, çeltikten bahsetmeğe başladı. Bu sene 600 bin lira kadar zarar etmiş. Geçen sene bunun iki mislini kazandığı için «sağlık olsun!» diyor. du. Milyonlar kaybedenler de varmış. Herkes gelecek sene zararların çıkarılacağını ümit ediyor.

12 BİN LİRA 500 BİN LİRA OLUYOR!

Bu sözler üzerine bir para bahsi açıldı. Oturanlar falanın bir kaç sene içinde nasıl milyonlar kazandığından, büyük servet sahibi olduğundan bahsediyorlardı... Adana'dan gelen zat dedi ki:

— Ziraatle uğraşarak para kazanmağı, servet sahibi olmağı anlarım. Fakat bir takımları havadan para kazanıyorlar. Buna şaşmamak kabil değil. Meselâ Adanada esasen zengin olan bir zat birkaç sene evvel 12 bin lirayı, sokağa atar gibi vererek, şehrin yanı başında çok geniş arazi satın almış. Şimdi burası mühim sanayi mıntakası olmuş. Bu zat aldığı arazinin yarısını 250 bin liraya satmış. Gördünüz mü işi?...

Dinliyenlerden biri:

— Olabilir, «Para parayı çeker!»

Dedi. Bunun üzerine bir zat şunu anlattı:

YUMURTACILIKTAN BANKERLİĞE

— Doğrudur, hakikaten para parayı çeker. Size bunun bir hikâyesini anlatayım... Kırk beş sene evvel Selânikte memurdum... Burada Savul Modyano isminde zengin bir banger pek meşhurdur Bankerin şehrin en şerefli yerlerinde hanları, apartmanları, yine en şerefli semtinde saray gibi bir konağı vardı. Atları, arabaları, yaşayışı fevkalâde idi.

Bu adam vaktiyle beş parasızmış. Eski bir dostu bir gün nasıl zengin olduğunu sormuş. Banker hayatını şu suretle anlatmış:

«Ailem fakirdi, param yoktu. Bin bir zahmetle bir lira biriktirebildim. Bununla köy köy gezerek yumurta toplamağa ve şehre getirip satmağa başladım. Yarı aç, yarı tok yaşıyor, sermayemi arttırmağa çalışıyordum. Bir seneden fazla çalışarak bir lirayı on lira yapabildim. Fakat nasıl?.. Anamdan emdiğim süt âdeta burnumdan geldi!.. On liranın bir kısmı ile kendime bir eşek satın aldım, bu suretle yaya gezmekten kurtuldum, işimi de genişlettim.

BİR ARABA SATIN ALIYOR

Birkaç sene daha uğraştıktan sonra sermayemi yüz lira yapabildim ve küçük bir araba satın aldım. Köylerden yumurtadan başka şeyler de topluyor ve şehirde satıyordum. Yine çok uğraşıyordum. Fakat birkaç sene evveline nisbetle âdeta rahattım.

Beş sene de bu suretle çalıştım, sermayem 1000 lira oldu. O zaman kendime bir yardımcı buldum, köylere onu göndermeğe başladım. Ben şehirde bankerlik yapıyordum. İsim gittikçe genişliyordu, bin liranın önüne bir sıfırı kolayca koydum. Ondan sonraki sıfırlar ben yorulmadan kendi kendine nasıl geldi ben de şaşıyorum!..

DAHİLİ İSTİKRAZ TAHVİLLERİ

Bir başka zat ta şunu anlattı: «Birinci dünya harbi esnasında hükûmet bir dahili istikraz akdetmişti.

Yüzde beş faizi altın olarak ödenecekti. İstikraz büyük rağbet gördü, ilk sene faizler altın olarak ödenince rağbet bir kat daha arttı.

Fakat çok geçmeden harp mağlûbiyetimizle neticelendi. Hükûmet dahili istikraz faizlerini, altın söyle dursun, kâğıt ile dahi ödeyemiyordu. Bu vaziyet karşısında yüz liralık tahvillerin kıymedi yedi kuruşa kadar düştü. Tamam bu esnada zenginin biri 7000 lirayı, âdeta feda eder gibi vererek 100 bin liralık tahvil satın aldı; herkes buna şaştı: «Parasını sokağa atıyor» dedi.

İstiklâl harbi zaferle neticelenerek dahili istikraz faizleri kâğıt para ile ödenmeğe başlayınca tahvillerin kıymeti yükseldi ve yüzü yüz kuruşa kadar çıktı. 7000 liraya 100 bin liralık tahvil satın almış olan zat 93 bin lira kazandı. O zamanın 93 bin lirası... Bugünkü kıymetine göre yarım milyon eder!»

DONANMAYA ERZAK MÜTEAHHİTLİĞİ

Bir başkası, şehrin şurasında burasında aldığı arsalarla kısa zamanda bir milyon lira kazanan bir zattan bahsetti. Hepsi paranın parayı çektiğinde birleşti. Bu sırada söz limanımıza gelen Amerikan filosunun erzak müteahhitliğine intikal etti. Birisi sordu:

— 33 bin dolarlık çek verdiklerine göre bu, mühim bir iş olacak, değil mi?

Eski memur buna şu cevabı verdi:

— Bugünkü vaziyeti bilmem, fakat eskiden mühim bir işti. Selânik'te Peterson adında bir İngiliz vardı. İşi gücü İngiliz filosuna erzak müteahhitliği yapmaktı. İngiltere'nin Akdeniz filosu ilk ve sonbahar manevralarından sonra senede iki defa bu limana gelir, üçer gün kalırdı. Peterson bu müddet zarfında harp gemilerine erzak verir, kazandığı para ile bütün sene rahatça geçinirdi. Senede altı gün çalış, bütün sene rahat et, parlak iş değil mi?

Meclistekilerin hepsi bu işi beğendi:

— Senede 6 gün çalış 359 gün sırtüstü yat, oh ne âlâ!

Dediler.. Sonra sıra bu işin ne kâr bırakacağını hesap etmeğe geldi. Darplar, taksimler yapıldı; fakat netice tahmin edildiği kadar parlak çıkmadı. Bunun üzerine tekrar milyon kazananlara geçildi! Meşhur sözdür: Zenginin parası züğürdün çenesini yorar!...

Günün yazısı

Dünya iktısadiyatının gidişi endişe uyandırıyor

(Baş: 2 nci sa)

metin politikasına rağmen, tek tük maddelere ait de olsa, gümrük resimlerinin arttırılması veya arttırılmasına teşebbüs edilmesi, bazı iktisadi menfaat zümrelerinin demokrasi cephesini müteessir edecek bir kuvvete sahip olduklarının delilidir. Maamafih, Amerikanın dünya sulh ve refahındaki rolünün değer ve mahiyetini anlamamış olan veya anlamak istelerine gelmiyen bu menfaat zümrelerinin, Amerikanın politikasına tamamen hâkim olacak bir kuvvete sahip olmalarına, bundan böyle imkân bulunmadığı kanaatindeyiz.

Böyle olmakla beraber, sunu da ilâve etmeliyiz ki, hakiki sulh ve refah yolu olan Milletlerarası serbest mübadele nizamına aykırı hareket etmeğe, devletleri zorlayan bazı âmillerin kuvvetini de teslim etmek lâzımdır.

Bu âmillerin neler olduğunu ve bunlara karşı ne gibi tedbirler düşünülebileceğini diğer bir yazıda izaha çalışacağız.

Dr. Kemal TOSUN

MAMADAS
Çabuk Bayatlamaz.

SCHAUB
110 liradan itibaren

Okuyucu Fikir Ve Şikâyetleri

Bir münakaşa hakkında görüş

Kızıltoprak Hat boyunda oturan doktor Ali Rıza Oğultürkten aldığımız bir mektupta, Sağlık Bakanı Doktor Ekrem Hayri Üstündağ ile Ordu milletvekili Fevzi Boztepe arasında geçen münakaşaya temas edilmektedir. Bu münakaşa Fevzi Boztepenin, hastahanelerin iyi idare edilmediği hakkındaki bir yazısı üzerine çıkmıştı. Okuyucumuz diyor ki:

«Gazete sütunlarında iki mesul vatandaşın karşılaşmasını kendimce muhakeme ettim. Bir tabip gözü ve bir vatandaş sıfatiyle her iki vatandaşa da hak verdim.

F. Boztepe çok haklıdır. Ve kendisini bir sabotajcı değil, bir ikazcı olarak kabul ettim.

Evet Boztepenin iddiası hilâfı hakikat değildir.

En mühimmi bence geçirdiğimiz harplerin ilcaatı olarak kabul ediyorum. İnsanlarda şefkat ve merhamet, vazife aşkı ve insanlık duygusu az ve çok terediye uğramış menfaatperestlik almış yürümüştür.

Bugün bol parası olmıyanlara, bir felâket karşısında, tevekkülden başka çare kalmamıştır.

Evet memleketimizde görünürde eskiye nisbet edilirse çok ve hem pek çok ilerleme aşikârdır. Fakat şunu da itiraf etmeliyiz ki yalnız tababette değil, her şeyde ve her yerde bir lâkaytlik mevcut ve içtimai tesanüt çok azdır.

Bunu ispata hacet yoktur. Efkârı umumiyenin dili bunu göstermektedir.

Herkesin her şeyi kendi zaviyesinden seçeceği pek tabiidir.

Vatandaşlar arasında ne geniş zaviyelerden görebilen ne kıymetli elemanlar vardır. Gönül ister ki her mesul mevkie öyle vatandaşlar gelsin ki hem meslekdaşlarına ve memur arkadaşlarına ve bütün personele vazifenin maddi ve ruhi bütün icaplarını sevgi ve şevkle ifa ettirebilecek bir saygı, sevgi ve itaat yaratsın. Memleketimizde bütün kusur ve ihtiyaçları cezri bir surette seçerek, başarabilmek için çok geniş bir zekâ ile birlikte bilgi ve görgü sahibi olsun!»

Gecekondu inşaatı

Büyükdere Uzun Sevimli sokak 87 numarada oturan Kâzım Karakaştan aldığımız mektupta, bu sokakta 23 gündür geceleri devam eden gecekondu inşaatının bulunduğu, bu hal ilgili makamlara bildirildiği halde alâkadar olunmadığı yazılmaktadır.

KISA İLÂNLAR

GİYİM EŞYASI

RENK MAĞAZASI nı unutmayınız. Eğer iyi ve ucuz giyinmek isterseniz.

DAK TERZİ'de ısmarlama elbise, palto, trençkotlar 8—10 taksitle. Tel: 49267.

GÖMLEKÇİ DANİŞ'te ısmarlama gömlek, pijama 6 taksitte. Beyoğlu Parmakkapı İmam Sokak 4.

AMBARLAR ve NAKLİYAT

SEYHAN NAKLİYAT LİMİTED Galata ambarı: Tel: 41641 Sirkeci ambarı: Tel: 24180. —

9 YIL ÖNCE Adanada doğan Seyhan Ambarı bugün 9 şube, 30 acentası ile memleket nakliyat hizmetindedir.

MÜTEFERRİK

ŞOFÖRLERE MÜJDE — Amerikan hasır döşemelerimiz gelmiştir.

Marpuççular Büyük Şişeci han. 13.

YERALTI SU araştırmaları arteziyen kuyu sondaj işleri. Posta Kutusu 3025.

İTİMAT MAĞAZASINDA her nevi inşaat malzemesi boya, çam bulunur. Valdeçeşme No. 49 Taksim.

İTİMAT MAĞAZASINDAN oto sahiplerine müjde mikalı kırılmaz oto camları takılır. Tel: 83564.

EMLAK

KİRALIK APARTIMAN — Beyazıtta Mimar Kemalettin mahallesi Derinkuyu sokağı başında 3 No. lu bahçe içinde her katta denize nazır fevkalâde manzara ve konforlu 40 odalı apartıman toptan veya kısmen kiralıktır. Daireler 4 ve 5 er odalıdır. Sofben, telefon teşkilâtı mevcuttur. Ayrıca 150 m. luk eşya deposu, garaj mahalli vardır. Hastane, otel ve müessesata da elverişlidir.

Müracaat: Yukarıdaki adreste Cevat Yarar.

GÖZTEPEDE SATILIK - konforlu köşk fevkalâde manzara. Müracaat: Moda Beşbıyık 18.

SELİMİYE Harem İskelesi sokağında No. 13/15 17 No. Bahçelievler satılıktır. Tel: 60644.

İPOTEK MUKABİLİ BÜYÜK PARAYA ihtiyacımız vardır. Taksim Bozkurt Emlâk Telefon 83532

HALİÇTE DENİZ KENARI 3500 metre fabrika arsası. Bozkurt Emlâk Telefon 83532.

SATILIK EŞYA

50 KİLO pomat veya boya karıştıran melanjör satılıktır. Telefon: 22217.

TAKSİTLE SATIŞ

TAKSİTLE çorap tâmir makineleri satılır. Bilmiyenlere öğretilir. Selvelli Beyoğlu Tünelbaşı Galipdede 23.

TAKSİTLE KARYOLA TAKIMI — Yorgan verilir. İzzet Eyüpoğlu, Çarşıkapı Işıklı Han 7.

AKIL - SİNİR
Hastaları. Alkolikler. Toksikomanlar. Felçliler.
DUMAN TEDAVİ Kliniğinde
Yeni usul ve cihazlarla tedavi edilmektedir.
Bakırköy İncirli Asfaltı No. 51. Telef: 16 — 184.
Muayenehane: Fatih Fevzipaşa Cad. 25011.

Eksik memleket ilâvelerinizi tamamlayınız

Bursa, İzmir, Hatay ve Antalya ilâvelerinin ikinci baskısı hazırlandı

Nüshası tükenmiş olan yurt ilâvelerimizi yeniden bastırmağa başladığımızı haber vermiştik. 1 numaralı Bursa, 2 numaralı İzmir, 3 numaralı Antalya ve 6 numaralı Hatay ilâvelerimizin ikinci tabı hazırlanmıştır. Kolleksiyonlarında bu dört ilâve eksik olan okuyucularımız bunları matbaamızdan tedarik edebilirler. Hariçten her ilâve için on beş kuruş üzerinden posta pulu gönderenlerin adresine ilâveler yollanır. Mevcudu kalmayan Çanakkale İl, Çanakkale Zafer, Ankara İl ve Tekirdağ ilâvelerimizin ikinci tabı tamamlandıkça, okuyucularımızı haberdar etmekte devam edeceğiz.

GENERAL ALİ FUAT CEBESOY'un Hatıraları

Garp Cephesi kumandanlığından neden ayrıldım?

Yaptığım tahkikat neticesinde Moskova Büyük Elçiliğine daha evvel tâyin edildiğimi, fakat tâyin keyfiyetinin benden ve mebuslardan gizlendiğini öğrenmiştim.

— 262 —

Mustafa Kemal Paşanın İkametgâhında yapılan Toplantı

Bir müddet vagonda istirahat ettikten sonra Mustafa Kemal Paşaya haber yollıyarak kabule hazır olup olmadığını sordurdum. Yanında Fevzi (rahmetli Mareşal Fevzi Çakmak) Paşa, miralay İsmet (sayın İsmet İnönü) ve miralay Refet (sayın General Refet Bele) Beyler bulunduğu ve bana intizar ettikleri cevabı geldi. Bunun üzerine vagondan inerek Paşanın istasyondaki ikametgâhına gittim. Müzakerelerine karıştım. Müzakere mevzuu, ben ayrıldıktan sonra garp cephesinin alacağı şekle ve idare tarzına dairdi. Bütün garp cephesi şimal ve cenup adları ile ikiye ayrılıyordu. Şimaldeki İsmet Beyin ve cenuptaki de Refet Beyin kumandasına veriliyordu. İsmet Bey Erkânı Harbiyei Umumiye, Refet Bey de Dahiliye Vekâletlerini muhafaza edeceklerdi. Garp cephesi kumandanlığı vekâleti lâğvolunacak, cephenin geri hizmetlerini Millî Müdafaa Vekâleti üzerine alacaktı. Cephenin en mühim kuvvetleri İsmet Beyin ve 12 nci kolordu ile süvari kuvvetleri Refet Beyin emri altına girecekti. Fevzi Paşa ayni zamanda Erkânı Harbiyei Umumiye Vekâleti ve kili olacaktı.

Garp cephesine verilmek istenen bu yeni şeklin daha evvel kararlaştırıldığını anladım. Bu sebepten artık müzakereye karışmağı faydalı görmedim. Yalnız düşmanın herhangi bir taarruzu karşısında alınması icap eden tedbirlere dair noktai nazarımı söyledim. Cephenin kış bastırmadan daha çok kuvvetlenmesine ehemmiyet ve rilmesini rica ettim. Bundan sonra yeni vazifeme ait işlere ve hazırlığa başlamak üzere müsaade istiyerek ayrıldım. Bu suretle muvafakatimi tekrar bildirmiş oldum.

Moskova elçiliğine daha Evvel tayin edildiğim Anlaşılmıştı

Moskovaya hareketim gününe kadar Mustafa Kemal Paşa ile daimi temas halinde bulundum. İcap ettikçe Ankaranın yeni dahili siyaseti hakkındaki fikirlerimi kendisine söyledim, ekseriya bunları hüsnü telâkki etti. Meclis muhiti ile temasa geldiğim zaman bilmediğim bazı hâdiseleri de öğrenmiş oldum. 11 kasımda beş altı mebus birleşerek Meclis riyasetine bir istizah takriri vermişlerdi. Bunda Ermenistan hareketine başlanmazdan evvel ne için Meclisin muvafakati alınmadığı ve Moskovaya bir büyük elçi tayin olunmasının sebepleri soruluyordu. İstizah takririne Hariciye Vekâleti vekili Muhtar Bey cevap verirken isim söylemeksizin bir büyük elçinin Moskovaya tayin edildiğini Meclise bildirmiş ve elçi tayini keyfiyetinin hükûmetin salâhiyeti dahilinde olduğunu da sözlerine ilâve etmişti.

Bu malûmat üzerine hükûmet mehafilinde yaptığım tahkikat neticesinde bana malûmat verilmeden daha kasım ayının başında Moskova büyük elçiliğine tayin edildiğimi, fakat tayin keyfiyetinin benden ve mebuslardan gizlendiğini anladım. Halbuki yeni vazifem, Ankara istasyonunda 21 kasım sabahı Mustafa Kemal Paşa tarafından tebliğ olunmuştu. On beş gün evvel tayin edildiğim halde uzun müddet benden gizli tutulmuş olmasına çok hayret etmiş, fakat sebebini o zaman öğrenememiştim.

Adana mebusu Mersinli Cemal Paşa

Mersinli Cemal Paşanın anlattıkları

O günlerde öğrenemediğim bu garip gizleme hâdisesinin düğümünü ancak iki yıl sonra çözebilmiştim. 1922 de Moskovadan Ankaraya döndüğüm zaman Ali Rıza Paşa kabinesinde Harbiye Nazırı olarak bulunan Mersinli Cemal Paşa ile karşılaşmıştım. Cemal Paşa Maltadan avdet ettikten sonra Adana mebusu sıfatile Büyük Millet Meclisine girmişti. Kendisini Konyadan ayrıldığı tarihten, yani 1919 başındanberi görmemiştim. Üç senelik bir gaybubetten sonra tekrar karşılaştığımız zaman uzun uzun dertleşmiş ve konuşmuştuk. Bu arada, 1919 ekim ayında birinci Eskişehir hareketini müteakip İzmir cephesi millî kumandanlığını üzerime almama neden mâni olduğunu da sormuştum. Cemal Paşa, bana aynen şu cevabı vermişti:

«Sultan Vahideddin, Damat Ferit Paşanın istifası üzerine Ali Rıza Paşaya sadaret vazifesini verirken, Anadolu ile anlaşmasını bazı şartların ifasına talik etmiş, bu arada sizin tekrar kumanda başına getirilmemenizi ve Mustafa Kemal Paşadan daima ayrı tutulmanızı hem kendisinin ve hem de İngilizlerin istemiş olduğunu, Ali Rıza Paşa padişahın iradesi olarak bana tebliğ etmişti. Aynı zamanda Harbiye Nazırlığı vazifesine başladığım günden itibaren İngiliz kumandanlığı da bu müşterek talebi bana sık sık tekrarlamıştı. Bu vaziyet karşısında ne yapabilirdim? Sizin Salihliye giderek İzmir cephesinin millî kumandanlığını üzerinize almanıza mâni olamazdım. Bunun için, hemen Ankaraya dönünüz, sizi eski kumandanlık makamına iade ettireceğim diye haber göndermiştim. Başka türlü hareket edemezdim.»

(Arkası var)

1953 yılında

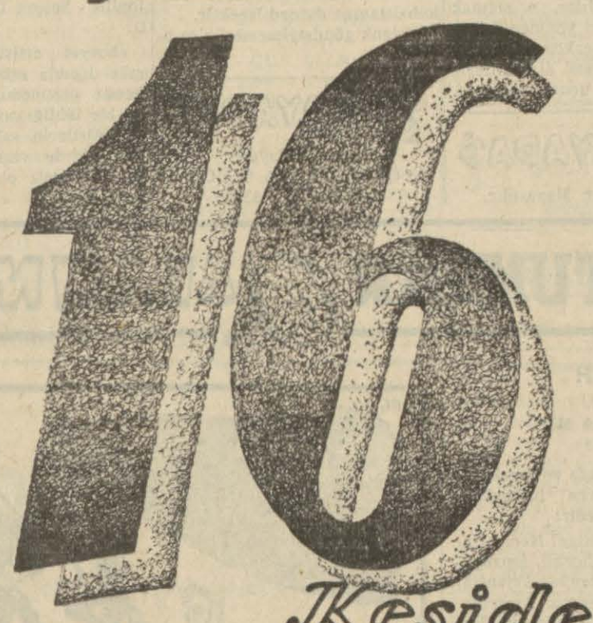

Keşide

LÜKS APARTMAN DAİRELERİ
MUSTAKİL KONFORLU EVLER
LÜKS OTOMOBİLLER
"CHRİS CRAFT" DENİZ MOTORU
20.000 , 1.000 , 500 , 250 , 100 -
LİRALIK PARA İKRAMİYELERİ

150 LİRALIK HESAP AÇTIRANLARA MAHSUS İKRAMİYE PLÂNI

SÜMERBANK

Başbakanın sözleri üzerine tefsirler

(Başı 1 incide)

çime gidilebileceğini söyleyen Başbakan Adnan Menderesin dünkü Kayseri nutkundaki «Türk milletinin huzuruna yeniden çık mak mukadderdir. Eğer aklımda en ufak bir şüphe bulunsaydı bu kadar kat'iyetle söz söyliyemezdim. Çünkü altı ay sonraki mahcubiyetin acısı o kadar büyük olacaktır.» sözleri üzerine siyasi mahfiller dikkatle eğilmiş bulunmaktadırlar.

Başbakanın bu beyanatını müteakıp bugünkü Malatya nutkunda da yarın yeniden sandık başına gidip reylerinizi vereceksiniz cümlesi bu dikkat ve alâkayı bir kat daha arttırmıştır. Siyasi mahfiller altı ay sonra mayısta seçime mi gidiliyor sualini sormakta, fakat buna vâzih bir cevap bulamamaktadırlar.

Eğer altı ay sonra umumi seçime gidilecekse şubat sonunda bütçe çıkarıldıktan sonra bu hususta parti Meclis grupunun kararını almak ve Anayasada vadedilen tadilât için derhal çalışmalara başlamak gerekmektedir. Bu kadar kısa bir devreye bu faaliyetin nasıl sığdırılabileceğine merak edilmektedir.

Diğer taraftan milletvekilleri, 1954 tahsisatının ödenmesine aralık başında başlanacağını da söylemektedirler. Bu tahakkuk ederse, yani 1954 tahsisatı ödenirse daha evvel seçim yapılması imkânsız hale girecektir.

Bu itibarla akla ikinci bir ihtimal daha gelmektedir. Bugün memleketin muhtelif bölgelerinde on bir milletvekilliği münhal bulunmaktadır. Böyle geniş sahada yapılacak bir kısmi seçimde aşağı yukarı memleketin umumi nabzını yoklayacak mahiyet taşıyabilir. Acaba Menderes, altı ay sonra millet huzuruna çıkmaktan kısmi seçimleri mi kasdetmiştir? Bilindiği gibi geçen sene kısmi seçimler Parti Meclis grupunda çok az bir rey farkı ile reddedilmişti. Bu itibarla böyle bir karar grup tarafından da derhal benimsenebilir.

Telefon santralı

Levent mahallesine konulan 200 abonelik telefon tesisatı dün saat 15 te işletmeye açılmıştır. Resim açılış töreninden bir görünüştür.

Başbakan, yakında oy vereceksiniz, dedi

(Başı 1 incide)

den dahi olsa memleket menfaatlerini ve müdafaasını esas tutması ve böylece birleştirici olması icabeder. Eski hâtıraları, parti mücadelelerinin üzücü taraflarını unutarak, ileriye bakan yeni, mesut ve müreffeh bir Türkiyenin inşasında gaye birliği etmek kararını tatbik yolundayız. Bugünkü nazik şartlar altında Türk milletine yakışan da budur. Esasen Türk milleti, tarihinin her devrinde ne zaman icap ettiyse memleketi için dövüşmesini, çalışmasını, ölmesini ve onu kurtarmasını bilmiştir. Böylece, varlığını bu mübarek toprakların üzerine hakketmiştir.

Bu iktidarın partizan olmasına imkân yoktur. Millet ekseriyetinin reyi ile, milli irade ile iş başına gelen bir idare, bir zümrenin, bir şahsın hâkimiyeti ve tahakkümü değildir. Esasen bugün mevcut olan demokratik sistem, partizan idareyi reddeden, nehy ve inkâr eden milli hudutlar haricine çıkarmaya uğraşan bir idaredir. Vatandaşların basın hürriyetine, söz hürriyetine sahip oldukları, Büyük Millet Meclisinin millet işlerine tam manasiyle el koymuş bulunduğu, milli mürakabenin en iyi şekilde işlediği bir devirde partizan bir idare tasavvur edilemez. Eğer idare partizanlık sevdasına düşerse, vatandaş söyler, basın yazar, Meclis konuşur ve idare partizansa en kısa zamanda onun bertaraf edilmesinin yolu bulunur.

Mesnetsiz olarak ileri sürülen partizan idare iddiasına karşı bugün memlekette partizan bir muhalefet yapmak istiyenlerin bulunduğunu söylemek mümkündür. Daha dün memleketi partizan bir teşekkül, partizan bir şahıs olarak idare edenlerin, mütehalli oldukları tabiatlerinin icaplarını muhalefette de göstererek muhalefeti bir partizan muhalefet haline getirmelerinden cidden korkulur. Partizan bir muhalefet «nasılsa bir defa kazaya geldi, iktidarı kaybettik, onu her ne pahasına olursa olsun yeniden ele geçirmek lâzımdır» esasından harekete geçen muhalefettir. Bunu gözden uzak tutmamanızı bilhassa rica ederim.

Millet iradesine boyun eğmek lâzım gelir. Son seçimlerden beri iki buçuk sene geçti. Yarın yeniden sandık başına gidecek ve reylerinizi vereceksiniz. Hangi partiyi isterseniz onu iktidara siz getireceksiniz. Şeriatin kestiği parmak acımaz, asıl felâket, milletin iradesini bir belâ, bir kaza, bir felâket telâkki etmektedir. Böyle düşüncelere acımak icabeder. Memlekette muhalefet her ne pahasına olursa olsun iktidarı elde etmeği programının tek maddesi olarak tutarsa ondan memlekete hayır gelmez. Mahzurlu âkibetler doğarsa mesuliyetlerini de gözönünde tutmaları lâzım gelir.

Bir Yunan askerî Heyeti Belgratda

(Başı 1 incide)

tos bugün Kral Paul'ün huzurunda andiçmişlerdir.

Ayrıca Jorj Eksindiros Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Lambros Lambrinides Deniz Ticaret Bakanlığına ve Konstantin Kalliyas Eğitim Bakanlığına getirilmiş, bu suretle kabine tamamlanmıştır.

Venizelos'un tenkidi

Atina 22 (AP.) — Eski Başbakan yardımcısı Venizelos basına verdiği bir demeçte General Papagosun askeri komutanlar arasında değişiklik yapmasını şiddetle tenkid etmiştir.

Venizelos demiştir ki:

«— Bu komutanlar arasında değişiklik yapılması herhangi bir kadro işinden ziyade geniş çapta bir tarfi hareketi gibi görünmeğe başlamıştır. Halbuki bu askerler vazifesinin ehli insanlar olduklarını birçok kereler ispat etmiş kimselerdir. Ayrıca NATO komutanları da bu subaylardan memnun olduklarını muhtelif vesilelerle belirtmişlerdir.»

Rusya

(Başı 1 incide)

kında şunları yazmıştır:

«Bu plân harp esirlerinin zorla tasnifi ve alıkonulmaları prensibine dayanmaktadır. Bu itibarla 12 Ağustos 1949 da Cenevrede aktedilen bu konudaki muahedeye aykırıdır.»

Rusya harp esirlerinin vatanlarına zorla iadelerini önleyen Amerikan teklifini kabul etmiyeceğini şimdiye kadar defaatla bildirmiştir.

Amerika plânda değişiklik yapılmasını istiyor

Nevyork 22 (A.P.) — Bir hükûmet sözcüsü bugün Birleşik Amerikanın Kore harbine son vermeğe matuf Hint plânını ancak bazı tadilâtla kabul edebileceği hakkında harp esirlerinin vatanlarına zorla iadelerini önliyen teminatı ihtiva etmedikçe Birleşik Amerika bu plânı kabul etmiyecektir.

Çinlilerin bir taarruza hazırlandıkları bildiriliyor

Seoul, 22 (A.P.) — Çin kızılları bu sabah şafakta Avcı sırtları tepelerine hücuma kalkmışlarsa da bu taarruz, bir saatlik çarpışmadan sonra Güney Koreliler tarafından püskürtülmüştür.

Başmuharririmiz A. Emin Yalman'a Suikast yapıldı

(Başı 1 incide)

üzere Malatyaya gelen Başbakan Adnan Menderes şerefine belediye tarafından saat 20.30 da bez fabrikasında bir ziyafet tertiplenmiş ve bu ziyafete başmuharririmiz Ahmet Eminle birlikte diğer gazeteci arkadaşlarımız da davet edilmişlerdir.

Ziyafet devam etmekte iken başmuharririmiz salondan ayrılarak otele dönmek istemiş ve Kemal Aydarla birlikte postahaneye doğru ilerlemişlerdir. Ahmet Emin Yalman postahaneden telefonla İstanbulu arayarak, Başbakanın ziyafetteki konuşmasını gazetemize bildirmek istemiş, fakat yorgun olması dolayısiyle bu işi yanında bulunan Kemal Aydara bırakarak postahaneden ayrılmıştır.

Kemal Aydarın postahanede ve telefon başında kalması üzerine yalnız başına sokağa çıkan Ahmet Emin, biraz ilerledikten sonra beyaz pardesülü meçhul bir şahısla karşılaşmıştır. Meçhul şahıs ânide Ahmet Eminin önüne geçerek elinde gizlediği silâhını ateşlemiş ve başmuharririmizi muhtelif yerlerinden oldukça ciddî şekilde yaralamıştır. Meçhul mütecavizin bu anî saldırmasını gören civardaki bir bekçi de derhal silâhını çekerek mütecavize ateş etmeğe başlamış ve fakat failin son derece cüretkâr hareketi karşısında bir kenara sinerek kendini siper etmiştir. Bu durum karşısında Ahmet Emin doğrudan doğruya failin silâhına hedef olmuş ve mütecavizin silâhından çıkan mermilerden biri Ahmet Eminin karın nahiyesini sathî şekilde yaralıyarak cildin bir kısmını tahrip etmek suretiyle tekrar vücut dışına çıkmıştır.

Diğer iki mermi Başmuharririmizi ayağından yaralamış, bir kurşun da eline isabet etmiştir. Mütecavizin attığı diğer mermiler Ahmet Emine rastlamamıştır.

Bu kahbe tecavüze uğradıktan sonra Ahmet Emin «Bekçi, bekçi» diye bağırarak yardım istemiş ve vücudundan kanlar akarak biraz daha ilerilemeğe muvaffak olmuştur. Fakat takati tükenen Ahmet Emin, otel bitişiğindeki İş Bankası önüne gelince yere düşmüştür. Tam bu esnada hâdiseyi oldukça yakın mesafeden müşahede eden foto muhabirimiz Mustafa Baykal'la gazetemizin şoförü Mehmet derhal Ahmet Eminin yardımına koşmuşlar ve kendisini otomobile koyarak derhal memleket hastanesine kaldırmışlardır.

Hâdise kısa zamanda şehre yayılmış ve tecavüzden haberdar olan Başbakan Adnan Menderes ile İçişleri Bakanı Ethem Menderes, Başbakanın refakatinde bulunan Bakanlar ve diğer zevat derhal hastaneye giderek Ahmet Eminin ihtimamla tedavisi hususunda alâkalılara emir ve talimat vermişlerdir. Başmuharririmizin yaralarının ciddî bir tehlike arzetmediği yolunda verilen teminata rağmen Başbakan Adnan Menderes derhal Ankara ile temasa geçmiş ve lüzumlu cerrahî müdahalenin yapılması için Ankaradan askeri bir uçakla iki hekimin acele Malatyaya gönderilmesini emretmiştir.

Hâdise Ankarada duyulur duyulmaz umumî bir heyecan ve ıstırap uyandırmış, Adalet Bakanı Osman Şevki Çiçekdağ ile, Ankara Valisi ve Emniyet Genel Müdürü Kemal Aygün de uçakla gece saat 0,45 de Malatyaya hareket etmişlerdir. Aynı uçakla Profesör Doktor Kâmil Sokullu ve Profesör Doktor Recai Ergüder de Malatyaya gitmişlerdir.

Malatya valisi ve emniyet müdürü, failin yakalanması için Malatya şehri içinde çok sıkı bir aramaya geçilmesi emrini vermişler. Başbakan Adnan Menderes te failin her ne olursa olsun yakalanmasını salâhiyetlilere emretmiştir.

Gece yarısından sonra saat 2 de Malatya vilâyetine gelen Başbakan, tahkikatın seyri ile bizzat meşgul olmuştur.

Gecenin geç saatlerine kadar Malatya ile yaptığımız telefon temasları, hâdiseyi aydınlatıcı malûmat elde etmemizi mümkün kılamamıştır.

Geç saatte Malatya ile yaptığımız başka bir telefon görüşmesinde Çanakkale milletvekili Emin Kalafat, başmuharririmizin yanından geldiğini, sağlık durumunda mucibi endişe bir cihet bulunmadığını, şu dakikada dahi Başbakanla birlikte tahkikatın seyrini takip ettiklerini bildirmiştir.

MAYADAĞ
Çabuk Bayatlamaz.
ÖRNEK MAYA T.A.O.
Tel: 41964 — 43226

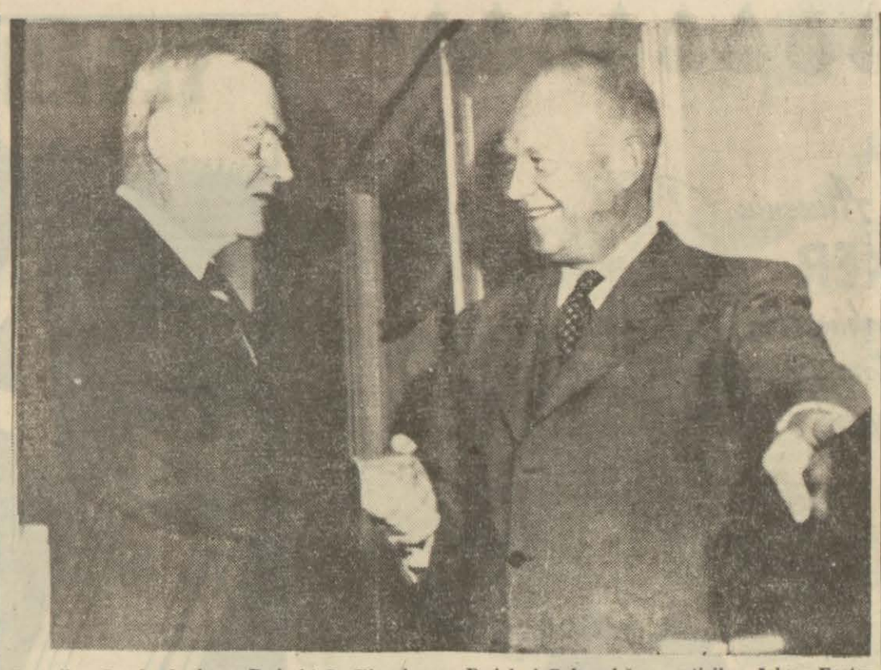

Amerika Cumhurbaşkanı Dwig ht D. Eisenhower Dışişleri Bak anlığına getirilen John Foster Dulles (solda) ile yaptığı son görüşme de

Truman, Eisenhower'e gizli evrakı teslim etti

Üç ciltten ibaret olan evrak arasında birincisi Ortadoğuya ait meseleleri ihtiva ediyor. Eisenhower çeşitli işler karşısında hayrette kaldı

Associated Press

Vaşington 22 — Cumhurbaşkanı Trumanın general Eisenhowere Birleşik Amerikanın siyasetine dair son derecede mahrem malûmat ihtiva eden 3 cilt evrak verdiği bugün Beyaz Saraydan açıklanmıştır.

Bildirildiğine göre bu evrak günü gününe tutulan ve icap ettikçe gözden geçirilen notlardır. Bir sözcü bu evrakın Eisenhowere geçenlerde Trumanla yaptığı mülâkat sırasında tevdi edildiğini açıklamıştır.

Beyaz Saraya göre bu evrak ciltlerinden biri ferdî memleketlere ve Orta Doğu gibi coğrafi kesimlere ait meseleler ihtiva etmektedir. Notlarda bu kesimlerde hâlen takip edilen siyasetlerin ana hatları belirtilmiştir. Bu siyasetler Cumhurbaşkanına, devletin en yüksek istişari heyeti olan Milli Güvenlik Konseyi tarafından tavsiye edilmiş ve başkan tarafından tasvip olunmuştur.

İkinci cilt ihracat, ithalât, insan gücü ve petrol mevcudu gibi meselelere dair malûmat ihtiva etmektedir. Üçüncü cilt, bilhassa memleketin iç bünyesi ve idarî teşkilâtla ilgilidir.

Eisenhower çeşitli iş karşısında Hayrete düşmüş

Vaşington 22 (AP.) — Merkez Haber alma teşkilâtında eğitim gören ve stajları biten memurların huzurunda söz alan Başkan Truman dün gece şunları söylemiştir:

«Birleşik Amerika Cumhurbaşkanlarının ne kadar çok sayıda mesele ile karşılaştıklarını hiç kimse tahmin edemez. Bir kaç gün evvel bu meseleler hakkında yeni başkan Eisenhowere bilgi verdim. Eisenhower bu kadar çeşitli iş karşısında âdeta hayrete düştü.»

Başkan Truman bundan sonra Merkez Haberalma teşkilâtını uzun uzadiya methetmiş ve bu teşkilâtın kendisine dünyanın neresinde olursa olsun bütün hâdiseleri bildirdiğini söylemiştir.

Başkan Trumana göre her hangi bir karar vermek için bütün bu haberleri gözönünde tutmak ve Haberalma teşkilâtı ile yakından temasta bulunmak şarttır.

J. F. Dulles de Koreye gidecek

Nevyork (Birleşmiş Milletler) 22 (A.A.) — Birleşik Amerikanın müstakbel Dışişleri Bakanı John Foster Dulles, dün Birleşmiş Milletler merkezini ziyareti sırasında gazetecilerden birinin sualine cevaben general Eisenhowere Kore seyahatinde refakat edeceğini söylemiştir.

Korede Eisenhower için emniyet tedbiri alınıyor

Seul 22 (A.A.) — İyi haber alan bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Güney Kore polisi karışıklık çıkartabilecek vasıfta telâkki edilen bazı kimseleri general Eisenhowerin seyahati sırasında hapiste tutulmasını teminen bugün burada bazı ihtiyari tevkifler yapmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan polis kuvvetlerinin arttırılması ve resmi müesseselerin etrafında ciddî bir emniyet tertibatı alınması gibi birçok emniyet tedbirleri de alınmış bulunmaktadır.

SCHAUB
Radyoların şahıdır.

Denize devrilen otomobil

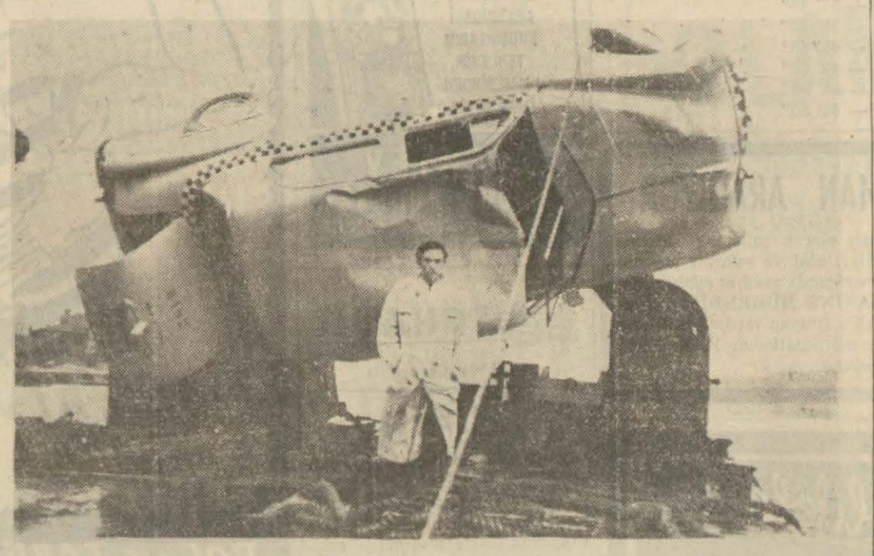

Dün sabaha karşı Baltalimanında bir otomobil kazası olmuştur. Yeniköyde Köybaşı caddesinde 115 sayılı evde oturan Galatasaray eczanesi sahibi Cevat Ahıska, sabaha karşı 3.30 sıralarında evine gitmek üzere Taksimden, şoför Necdet Şenolun idaresindeki 8182 plâka sayılı arabaya binmiştir. Rumelihisarına geldikleri sırada, Kemalettin camii önünde şoför direksiyona hâkim olamamış ve otomobil denize uçmuştur. Sulara gömülürken kapıları açmağa muvaffak olabilen Cevat Ahıska ile şoför kendilerini dışarıya atarak kurtulmuşlar ve civardan yetişen balıkçılar tarafından denizden çıkarılmışlardır. Hastaneye kaldırılan şoförün verdiği ifadeye göre yanında bulunan muavini kurtulamamıştır. Muavinin boğulduğu anlaşılmaktadır. Savcılık hâdise etrafında tahkikata başlamıştır. Resimde otomobil denizden çıkarılırken gbrülüyor.

Tarım uzmanları

Tarım Bakanlığı tarafından ter tiplenen tekâmül kursu sona ermiştir. Resimde bu kursa iştirak eden tarımcılar görülüyor

BAŞMAKALEDEN DEVAM

Yekpare bir Türkiye

(Başı 1 incide)

tün bünyenin müşterek damarlarında ayni kan dolaşmağa başlamıştır.

Bu hakikat, meşhur Dersim isyanlarının sahnesi olan Tuncelide en dikkate lâyık ifadesini buluyor. Burası şimdi Türkiyenin en sakin, en munis, en kendi halinde yeridir. Lâtif dağlariyle ve istikbal hesabına vaadettiği inkişaflarla Türkiyenin İsviçresidir. Bilir misiniz ki Tuncelinin sekiz cezaevindeki mevkuf ve mahkûmların yekûnu kırktan ibarettir?

Bingöle gelince hiç bir zaman kapanmıyan (Genç) yolile memleketin demiryolu şebekesine bağlanmıştır. Burası ile Elâzığ arasındaki 150 kilometrelik standart Devlet şosesinin büyük kısmı tamamlanmıştır. Gelecek sene ikmal edilmek üzere yalnız yirmi üç kilometre kalmıştır. Bu da yapılınca Bingöl milli bünye içinde tam yerini alacaktır. Şimdiki bozuk servis yolunda bile her gün takım takım otobüsler, kamyonlar işliyor.

Kendi kendime soruyorum: Acaba 1947 denberi geçen beş senelik kısa zamanda yepyeni bir Türkiye meydana geldiğinin acaba kaçımız farkında bulunuyoruz? Kıymetli Amerikan tetkik ve ihtisas adamı Doktor Max Thornburg, 1947 de Amerikadaki yirminci asır vakfı hesabına memleketimiz hakkında bir etüd yaptığı ve bir eser neşrettiği zaman şöyle demişti: «Türkiye bir tek varlık değildir, münakale, iktisâdî âhenk ve saire bakımından bir çok dağınık, mevzii âlemlerden mürekkeptir.»

Bu söz 1947 de doğru idi. Bugün doğru değildir. Karayolları, hava şebekesinin tamamlanması, siyasi inkılâplar ve diğer amiller, beş sene içinde Türkiyeyi yekpare, zinde bir hale koymuş, yepyeni bir âlem yaratmıştır. Şimdi hepimize birden bu muazzam inkılâbın icaplarına uymak kalıyor. Maziye ait zihin itiyatlarından biraz sıyrılırsak, bunun da sandığımızdan çok kolay olacağını görürüz.

Ahmet Emin YALMAN

İthalât ve ihracat

(Başı 1 incide)

110,8 e çıkmıştır. 1952 yılının on ayında ihracat ve ithalât arasındaki fark 484,1 milyondur.

Hububat ihracatı son on aylık devre zarfında 230 milyon 200 bin lira olup, geçen eylûl ayında 9 aylık ihraç tutarı 199 milyon 100 bin liradır. Bu vaziyete göre, eylûle nazaran 31,1 milyon lira gibi bir artış görülmektedir.

Hububat ihracatını sırasiyle 152 milyon lira ile pamuk, 113,2 milyon lira ile tütün ,102,3 milyon lira ile madenler takip etmektedir. Geçen sene ekim ayın da pamuk ihracatımız 20,3 tütün 10,8, madenler ise 6,4 milyon lirayı bulmaktadır.

1952 senesi ekim ayı sonuna kadar on aylık ithal listemizin başında 360,6 milyon lira ile makineler yer almaktadır. Bunu 193,5 milyon lira ile mensucat maddeleri, 128 milyon lira ile demir, çelik takip etmektedir. 1951 ir on ayında ise hariçten ithal ettiğimiz makineler tutarı 194,6 milyon lira, mensucat maddeleri ise 161,900 bin liradır. İsatistiklerimizi ntetkiki geçen ekim ayındaki 110 milyon 800 bin liralık ihracatımız Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundanberi ilk defa görülen en yüksek bir rakamdır. Diğer taraftan en fazla ithalât ta bulunduğumuz memleketler sırasında 330,4 milyon lira ile Batı Almanya, 235 milyon 200 bin lira ile A.B.D. yer almaktadır. İhracatta ise 189,6 milyonla yine batı Almanya, 133 milyon 700 bin lira ile Fransa ve 117 milyon 400 bin lira ile A.B.D. gelmektedir.

Menderes Malatya C.H.P teşkilâtını Ziyaret etti

(Başı 1 incide)

mını temin edebilirseniz karşıma gelin ve işin gerisini bana bırakın.»

Malatyalı Halk Partililer vilâyetin okul ihtiyacı üzerinde de durarak, orta okulun kâfi gelmediğini, ilk okullarda çifte tedrisat yapıldığını, bu yüzden tedrisatın verimli olmadığı gibi talebelerin çok sıkıntı çektikleri ni söylediler. Buna bir hal çaresi bulunmasını istediler. Menderes, gerekli tedbirlerin derhal ele alınacağını vaad etti.

Başka bir dilek olarak, garnizonun şehrin içinden alınmasını talep eden Halk Partililer, Malatyaya ait sulama mevzuunda mühim dilekler de ileri sürdüler. Son olarak Akçadağı kazasının yeni Karayolu güzergâhının haricinde kalmasile iktisadî ehemmiyetini kaybedeceğini, bu yolun behemahal kaza içinden geçirilmesini talep ettiler. Başbakan Adnan Menderes bu dilekere müsbet cevap vermiş ve Malatyanın dertlerinin ve dâvalarının halli için hükûmetin bütün gayretile çalışacağını söylemiştir.

Halk Partililer Menderese ayrıca bir muhtıra sunmuşlardır.

Cumhurbaşkanı Bayar dün Şehrimize geldi

(Başı 1 incide)

Yunanistan büyük elçisi Contumas, Dışişleri Bakanlığı umumi kâtibi Cevat Açıkalın, Cumhurbaşkanlığı umumi kâtibi Nurullah Tolon, Hususi kalem Müdürü Fikret Belbez, Başyaver kurmay Yarbay Nurettin Alpkartal, Kara, Deniz ve Hava kuvvetlerinden üç yaveri, muhafız kıtası komutanı ve gazeteciler refakat edecektir.

Bir kız intihar etti

Dün saat 21.15 te Otakçılar Çiniliçeşme sokak 10 numarada oturan 20 yaşlarında Sevim Küçükşahin ağabeyisinin odasına girerek bir tabanca almış ve ateşlemiştir.

Başından ağır surette yaralanan Sevim, hastahanede ölmüştür.

MAYADAĞ
Hazmi Kolaydır.

Cemiyet Hayatı

Kongreler

Avrupa ve Dünya federasyonu fikrini yayma cemiyetinden:

Cemiyetimizin yıllık umumî hayat toplantısı 1 Aralık 1952 pazartesi günü saat 17 de, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Handaki Ticaret odası salonunda yapılacaktır.

Evlenme

Ankara 22 (Hususî) — Başbakanlık müsteşarı Ahmet Salih Korurun kızı Binhan Korur ile Şeker Şirketinde Kimya mühendisi Ali Fıratlının nikâhları bugün Ankara eski Halkevi binasında icra kılınmıştır. Gece de Ankara Palas salonlarında düğünleri yapılmıştır.

Nikâhta ve düğünde Bakanlar, milletvekilleri, hükûmet erkânı ve seçkin bir davetli kütlesi hazır bulunmuştur. Genç evlilere sonsuz saadetler dileriz.

MAYADAĞ
Mideyi ekşitmez.

SCHAUB
Emsalinden üstündür.

İlâvemizdeki bulmacanın halledilmiş şekli

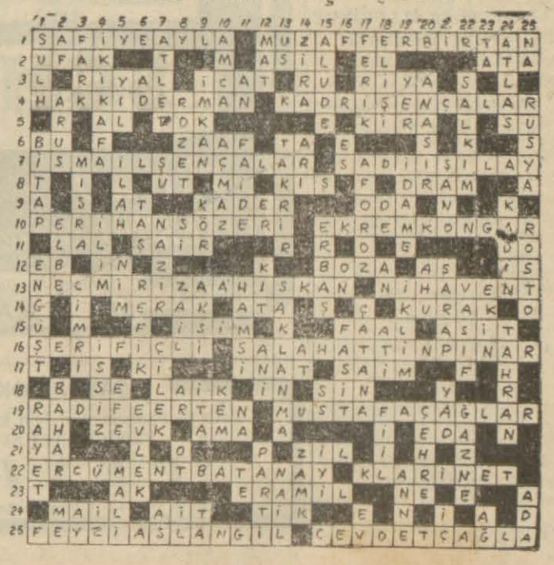

Radyo

23 Kasım 1952 PAZAR
İSTANBUL

13.00 Haberler, 13.15 Şerif İçli ve arkadaşlarından saz eserleri, 13.30 Orhan Avşar Tango orkestrası, 14.00 Türkân Dizer ve Tufûn Kormandan şarkılar, 14.30 Ne arzu ederseniz (Pl.) 15.00 Zekâi Beyzûnden türküler, 15.15 Galip Ataç Derdi ki, 15.30 Pazar konseri (Pl.) 16.15 Şarkı ve türküler (Pl.) 16.40 Güzin Siperden şarkılar, 17.00 Karışık hafif şarkılar (Pl.) 17.30 Necdet Cicidan şarkılar, 18.00 Öğrenci saati, 18.45 Roberto İngiz orkestrası (Pl.) 19.00 Haberler, 19.15 Suzan Güvenden şarkılar, 19.45 Küçük orkestra, 20.15 Radyo gazetesi, 20.30 Fasıl heyeti, 21.10 Yeni buluşlar, 21.20 Dinleyici sesiyle istekler, 22.00 Spor haberleri, 22.10 Piyano melodileri, 22.30 Beyaz perdeden müzik (Pl.) 22.45 Haberler, 23.00 Programlar, 23.05 Güzel sesler - Güzel melodiler (Pl.) 23.30 Dans ve caz müziği (Pl.)

★

TEKNİK ÜNİVERSİTE

20.15 Açılış ve Türk müziği (Pl.) 20.45 Haftalık programın takdimi, 20.50 Klâsik Batı müziği (Pl.) 22.00 Kapanış.

ANKARA

8.30 Haberler ve hava raporu, 8.45 İstediğiniz şarkılar (Pl.) 9.15 Günün programı, 9.20 Sevilen melodiler (Pl.) 9.45 Radyo ile İngilizce 10.00 Plâk albümü, 10.15 Mustafa Sağyaşar, Gönül Akmeşeden şarkılar, 10.45 Müzik Saz eserleri, 11.00 Konuşma, 11.15 Semahat Ergökmenden şarkılar, 11.30 Temsil: Pazar Skeçi, 12.00 Mediha Yatmandan şarkılar, 12.15 - 13.30 Asker Saati: 12.15 Memleketten selâm, 12.20 Memlekete selâm, 12.30 Yurttan sesler korosu, 13.00 Haberler, 13.15 Salon orkestrası (Pl.) 13.30 Öğle gazetesi, 13.45 Film yıldızları söylüyor (Pl.) 14.00 Hava raporu ve kapanış.

★

17.00 Sevim Erdi, Nermin Demirçaydan şarkılar, 17.30 Dans müziği (Pl.) 18.00 İnce saz (Hicazkâr fasıl) Müzehher Güyer, Sevim Tan, Ekrem Güyer, Mustafa Sağyaşar, Ferit Tan, 19.00 Haberler, 19.15 Tarihten bir yaprak, 19.20 Müzik Dans orkestrası, 19.45 Muallâ Mukadder Atakandan şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.30 Müzik (Pl.) 20.45 Operada (Pl.) 21.30 Hazırcevap 21.45 Şarkılar (Pl.) 22.15 Dans müziği (Pl.) 22.45 Haberler.

SCHAUB
110 liradan itibaren

KÜÇÜK SAHNE

Ne isterseniz (What You Will)
Komedi 2 Bölüm
Yazan: W. Shakespeare Çeviren: Orhan Burian Sahneye koyan: Muhsin Ertuğrul Fransız temsilleri müddetince Çarşambadan ve Cumadan başka her akşam saat tam 21,15 de Cuma, Pazar matine saat tam 14.30 da Telefon 40276

MUAMMER KARACA
MAKSİM Bu akşam
HELSİNKİ 952
Cumartesi, Pazar matineler 16 da, suareler 21 de. Çarşamba akşamları tenzilâtlı halk gecesi, Pazartesi akşamları temsil yoktur. Perşembe akşamları ve Cumartesi matinede talebeye tenzilât. Telefon: 43134

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI
Saat 21 de
DRAM KISMI
SON KOZ
Yazan: Michel Duran
Türkçesi: Salâhaddin İrdelp
Telefon: 42157
Pazar günleri 15.30 da Matine Cumartesi ve Çarşamba günleri 14.30 da Çocuk Tiyatrosu
Gişeler saat 13 de açılır.
Pazartesi akşamları Dram kısmında, Salı akşamları Komedi kısmında temsil yoktur
EMİNÖNÜ BÖLÜMÜ
(Eski Halkevi binasında)
TEHLİKELİ DÖNEMEÇ
Yazan: Priestley
Türkçesi: Tunç Yalman
Perşembe, Cumartesi, Pazar gündüz ve Pazar akşamı.

Yeni Ses Operetі
Her akşam saat 21 de
Cumartesi Pazar 15 de Matine
Çarşamba 15 de Tenzilâtlı matine
(TIRANPETLİ RAZİYE)
Revü Operet 3 perde 10 Tablo
Yazanlar Reşid Baran: Beliğ Selönü
Müzik: Sati Lir
Tel: 49369

Yeni Neşriyat

«İSLÂM VE TÜRK İLLERİNDE FÜTÜVVET TEŞKİLÂTI VE KAYNAKLARI»

Abdülbaki Gölpınarlı tarafından yazılan (İslâm ve Türk illerinde Fütüvvet teşkilâtı ve kaynakları) adlı mühim bir eser yayınlanmıştır. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi dergisinin 1 - 4 sayılarında çıkıp ta ayrı basımı yapılan 354 sayfalık eserde, Fütüvvet hakkında umumi bilgiler verildikten sonra Fütüvvetnâmelerin mukayese, tahlil ve tenkitleri yapılmakta, Fütüvvet erkânı, Fütüvvet ehlinin mezhep ve inânışı, Fütüvvetin tarihçesi ve yayıldığı yerler, Fütüvvet erkânının âdet ve kayafetleri, Fütüvvet ve esnaf teşkilâtı geniş bir surette incelenmekte ve bu hususta zengin bilgi verilmektedir.

Kitaba ayrıca müellifi tarafından, Fütüvvet teşkilâtına dair bizzat yapılan şekiller konmuş, altı Fütüvvetnâmenin külliyeleri yayınlanmış ve bunların tercümeleri de yapılmıştır.

Eseri okuyucularımıza tavsiye ederiz.

SCHAUB
Parazit yapmaz, tatlı sesli ve emsalinden üstündür.

Uçaksavar Atışları Hakkında

Deniz Eğitim Komutanlığından:

1 — Yassıada Topçu Okulundan aşağıda arz ve tulleri yazılı saha içinde 25 - 31/Kasım/1952 tarihleri arasında uçaksavar atışları yapılacaktır.

2 — Atışlar öğleden evvel 09.00 - 12.00 ve öğleden sonra 13.30 - 16.30 arasında yapılacaktır.

3 — Atışlar için hudutlandırılmış bulunan saha tehlikeli olduğundan, atış günleri belirli saatlerde Dz. ve hava vasıtalarının mezkûr saha dahilinde bulundurulmamalarının temini ilân olunur. (18485)

Atış sahası:

A = Arz	:	40° — 51' 45"
Tul	:	28° — 59' 40"
B = Arz	:	40° — 40' 45"
Tul	:	29° — 00' 00"
C = Arz	:	40° — 45' 30"
Tul	:	28° — 48' 30"

BİR TEKNİK ELEMAN ARANIYOR

Alman müteahassısa yardımcı olarak çalışmak üzere, makine ve bilhassa atölye tezgâhları alât ve edevatı mevzularında bilgi sahibi ve bunların satışında yardım edebilecek Almanca ve Türkçe bilen bir MAKİNE MÜHENDİSİ veya yukarıdaki evsafta bir ELEMAN'a ihtiyaç vardır. İlgililerin lüzumlu malûmatı havi resimli müracaatlarını P. K. 1823 Galata adresine yapmaları rica olunur.

SAYIN DOKTORLARA
Yara ve Pansumanlar için kullanmakta olduğunuz
PENİCİLİNLİ SULFAMİT TOZU
PENİCİL
Taze olarak piyasaya tekrar arzedilmiştir.

SCHAUB
Pilli ve Cereyanlı

İLÂN

3/10/1952 tarihinde Haydarpaşa lisesi S. 4 No. 2687 öğrenci Hakkı için yatırdığım 186 liralık taksit makbuzumu kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Velisi: Çengelköyünde Cemile Yavuz (Kasım).

MAYADAĞ
Mideyi ekşitmez.
ÖRNEK MAYA T.A.O.
Tel: 41964 — 43226

İLÂN

Müessesemizde tezgâhtar olarak çalışan Mehmed Sür'ün vazifesine son verilmiş ve bizimle alâkası kalmamıştır. Müessesemizle münasebeti bulunanlara bil gi edinilmesi arzolunur.

Ankara Demir Hırdavat Limited Şirketi Müdürü Kemal Özdedeoğlu

DOKTOR
Raif Ferit Bir
Verem ve Dahilî Hastalıkları Mütehassısı
Muayenehane Beşiktaş Tramvay Cad. Emniyet Sandığı yanında No. 12, Tel: 84395, Muayene 17.19.5 Ev Vali Konağı Cad. No. 33 Başaran Ap. Kat 1 Telefon: [illegible]

Reklâmda yeni bir çığır

Vatan ilâncılık ve reklâmcılık bakımından çok mühim bir teşebbüse girmiş bulunuyor.

Bu teşebbüs tasnif edilmiş kısa ilân şeklinin ihdasıdır.

Dünyanın her tarafında gazetelerde neşredilen bu ilânlar hem çok rağbet görmekte ve hem de verenler için çok faydalı olmaktadır.

Tasnif edilmiş kısa ilânlarımız hergün gazetemizin muayyan bir yerinde çıkacak; mesleklere, faaliyet sahasına yahut işe göre tasnif edilmiş olacaktır.

Bu ilânların şekli ve ücreti şöyledir:

10 kelimeye kadar bir ay müddetle neşredilecek olan ilânların aylığı 20 lira.

Gün aşırı veya 15 gün neşredileceklerin aylık ücreti 12.5 lira.

Haftada iki gün neşredilenlerin aylığı ise 8 liradır.

On kelimeyi geçen ilânlarda her fazla kelime için günde 20 kuruş alınır.

Almanca Bilen Raportör Aranıyor

Ticari mevzuata âşina ve bu hususiaki muhaberatı tedvire muktedir almanca bilen tecrübeli bir raportör aranmaktadır. Fransızcaya da vukufu olanlar tercih edilecektir. İsteklilerin Etibank genel müdürlüğü personel işleri müdürlüğüne müracaat etmeleri rica olunur. (18523)

Bu sayıda yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul müdür:
MELİH YENER
(VATAN) Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. İstanbul
İmtiyaz sahibi: SİNAN KORLE
VATAN MATBAASI

VATAN İlâvesi

GAZETE İLE BERABER PARASIZ VERİLİR

AMERİKA MEKTUPLARI

New-York'un "Beş on kuruş„ luk mağazaları

New Yark'un «beş on kuruş» lu k mağazalarından birinde alışveriş edenler

New - York (Kasım) — Dünyanın en büyük mağazalarından bazılarının Nevyorkta bulunduğu malûmdur. Bu şehirde alış veriş nisbeti gayet yüksektir. Halkın alâkasını çekebilmek, para sarfetmesini temin edebilmek için cazip eşyalar birbiri ardı sıra piyasaya çıkar, her an yeni modalar icat edilir. Mağazalar göz alıcı mallarla dolup taşar. Beş altı katlı, âdeta birer küçük şehir veya büyük mahalle addedilebilecek, mağazaların bulunduğu bu şehirde en ufağından en büyüğüne kadar değişik dükkânlar vardır. Bunların içinde, bence en hoşu, halkın ufak tefek ihtiyaçlarını temin eden mağazalardır. «Woolworth» veya «Beş on sentlik» yâni beş on kuruşluk ismini taşıyan bu dükkânların en büyük hususiyeti ucuz eşya satmaktır. Dükkânların ismi beş on sentlik olmakla beraber buralarda beş on sentten beş on dolara kadar eşya bulmak kabildir. Bu dükkânlar, Amerikanın her tarafına, her eyaletine, her şehrine bir örümcek ağı gibi yayılmış dal budak sarmıştır. Bundan da anlaşıldığına göre bu teşkilât milyonluk bir iştir. Beş on kuruşa satılan mal senede muazzam kâr getirir. Milletlerarası bir şöhrete sahip ve bundan bir kaç sene evvel sinema aktörü Gary Grant'dan boşanmış olan Barbara Hutton, «Woolworth» mağazalarının tek varisi ve sahibidir. Bu dükkânların kârından her sene eline geçen paranın hududu yoktur.

Nevyorkun her mahallesinde rastlıyabileceğiniz beş on kuruşluk dükkânlar, toplu iğneden, mutfak eşyasına, saç ve yüz boyalarından ayakkabı boyasına, oyuncaktan çocuk veya kadın çamaşırına kadar her türlü ufak tefek ucuz eşyayı satar. Dükkânın içi rengârenk, çeşit çeşit eşyalarla dolu olduğu için güzel bir manzara arzeder. Mağazanın bir tarafındaki tezgâhta, karnınız acıktığı takdirde, sandviç yer veya meyva suyu içersiniz. Dükkânın içi kısım kısım ayrılmış tezgâhlarla doludur. Tuvalet kısmında ucuz fakat işe pek âlâ yarıyabilecek boyalar, sabunlar, kremler, selofan kutular içersinde takma saçlar, her nevi firkete ve saç kıvırma âletleri vardır. Mutfak eşyası satan bölümde cicili bicili bardaklardan, çatal bıçağa, ufak tefek tencerelere kadar ev kadınına yarıyan türlü şey bulunur. Bunların arasında sarmısak sıkma, soğan dilme âletleri, Amerikada konserve bol olduğu için, teneke kutu açacaklar velhasıl akla hayale gelen veya gelmiyen türlü ıvır zıvır göze çarpar. Diğer bir kısımda musluk tıpasından, çiviye, badana fırçalarına, boyaya, lâmbaya ampule rastlanır. Yalancı mücevherat kısmında, ilk bakışta gözü alan fakat aslında pek kavaf işi olan, iğneler, yüzükler, küpeler, gerdanlıklar satılır. En pahalı ve meşhur bir dükkân tarafından ortaya çıkarılmış sahici bir mücevher derhal kopye edilir ve on on beş kuruştan, beş altı liraya kadar satılır. Bunlardan bazıları eminim ki İstanbulda ateş pahasınadır.

Geçenlerde İstanbuldan yeni gelmiş bir ahbabımla bu dükkânlardan birini geziyorduk. Birdenbire gözü para çantalarının satıldığı yere ilişti ve eline naylondan yapılmış şeffaf bir bozuk para çantasını alarak şu sözleri söyledi:

«— Bunun tıpa tıp eşini İstanbuldaki Parfumeri mağazalarının birinde sekiz liraya satıyorlar.»

Bu sözleri işittiğim zaman doğrusu bir hayli hayret ettim çünkü para çantasının fiyatı yirmi dokuz sentti. Yirmi dokuz senti resmi kurdan hesap edip Türk parasına çevirirsek bunun takriben doksan kuruş kadar ettiğini anlarız. Bir lirayı dahi geçmez. Demek ki burada kimsenin itibar etmediği bu çanta İstanbulda sekiz misline satılıyor.

Nevyorkta alış veriş bahsinde daima müşterilerin haklı olduğu söylenmekle beraber bu söz pek de doğru değildir. Büyük mağazalarda bilhassa beş on kuruşluk dükkânlarda satıcılar insanı bir hayli üzer. Dünyanın en fena satıcıları Nevyorktadır. Gayet yavaş yavaş iş görür, bir paketi bağlamak için dakikalarca vakit kaybeder. Bazan da canı istemezse işinizi görmez ve hiç lüzumu yokken başka bir işle meşgul olur. Neticede bir müddet sıra bekler, sonra satıcının keyfini bekler, bu da bittikten sonra para bozmasını bekler, nihayet paket yapılmasını bekler dükkândan çıkarsınız. Aldığınız şey de meselâ bir diş macunudur.

Beş on sentlik dükkânların bir kusuru da insana fazla para harcatmasıdır. Meselâ diş macunu almak üzere girdiğiniz bu dükkânlarda tezgâhtan tezgâha dolaşır, şu da var, bu da lâzım derken hiç lüzumu olmadığı halde bir sürü işe yaramaz incik, boncuk, şunu bunu alıp çıkarsınız.

Beş on sentlik dükkânların müşterileri arasında en fakir tabakadan, vizon kürklü kadınlara kadar her türlü halk vardır. Windsor düşesi bile buralardan alış veriş etmiş ve kendisine en yakışan tülü bir dolara bu dükkânların birinden aldığını söylemiştir.

Sara ERTUĞRUL

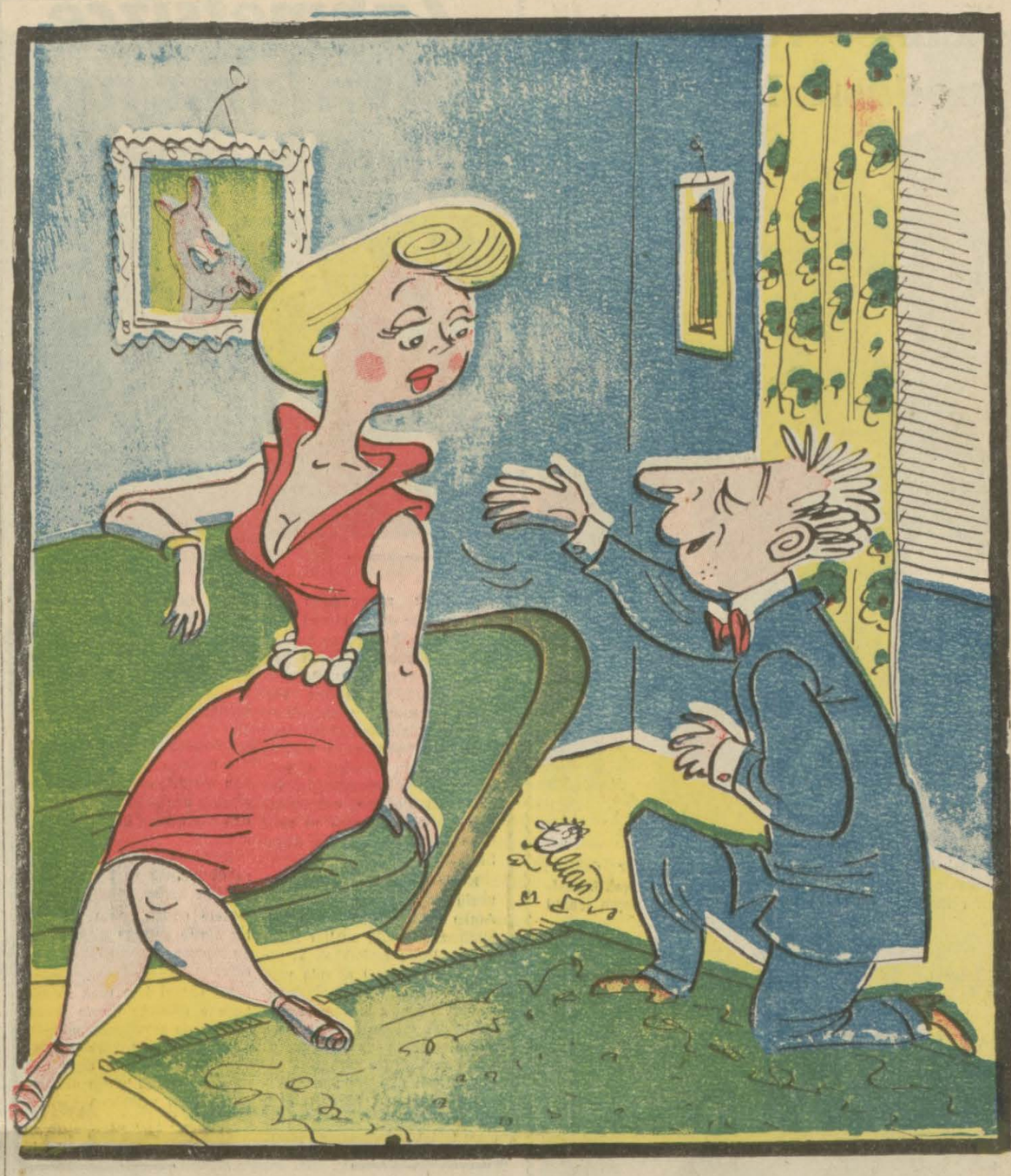

HİZMETÇİ BUHRANI...

Adam — Ah sevgilim, demek yemek pişirmesini, çamaşır yıkamasını, ütü yapmasını, ortalık süpürmesini biliyorsun ha?.. O halde seni altmış lira aylıkla tutuyorum...

BUGÜN

İkincide: Kadın ve moda
Üçüncüde: Resimli fantezi
Dördüncüde: Hikâye
Beşincide: Tarzan
Altıncıda: Spor

Bunları bulabilecek misiniz?

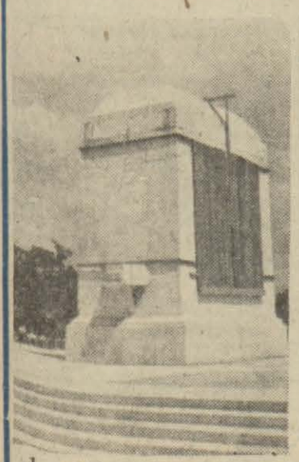

1 — Yukarıdaki resim neyi gösteriyor?
Sultanselim türbesi
İnönü âbidesinin kaidesi
Napolyonun mezarı
Su tevzi merkezi.

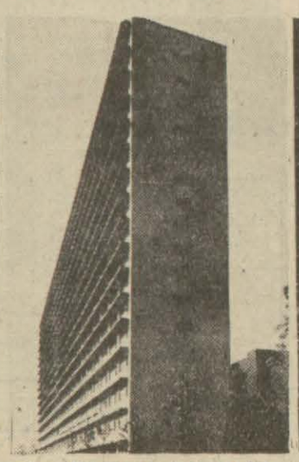

2 — Bu muazzam binayı bakalım tanıyabilecek misiniz?
Brooklyn hastanesi
Birleşmiş Milletler binası
B. B. C. radyosunun merkezi
Münih'te sergi sarayı

3 — Bu resim size pek yabancı olmasa gerek..
Linda Darnel
Gülistan Güzey
Sevim Başay
Hamiyet Yüceses.

4 — Bu acaip kıyafet, size neyi hatırlatıyor.
Hindû heykeli
Palyaço
Karnaval maskarası
Ortaoyununda Kavuklu

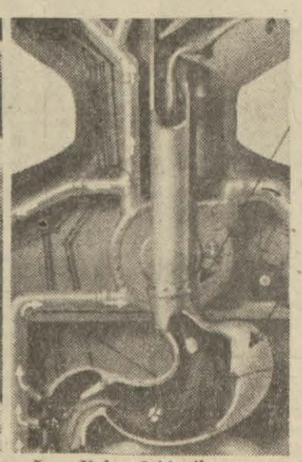

5 — Yukarıdaki cihazın ne olduğunu biliyor musunuz?
Temsili insan midesi
Emme basma tulumba
Otomobil motörü
Radar

6 — Bu aktör, kimi temsil ediyor?
Hamlet
Jül Sezar
Otello
Napolyon

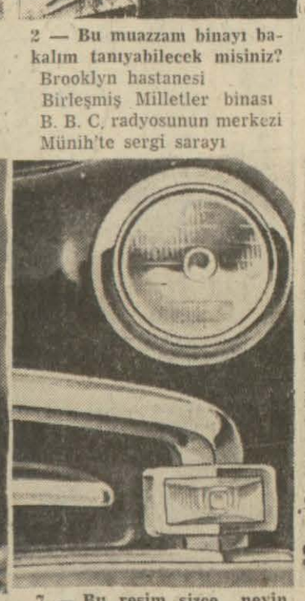

7 — Bu resim sizce neyin nesidir?
Büyütülmüş baykuş gözü
Mikroskopun üst adesesi
Radyo lâmbası
Otomobil farı

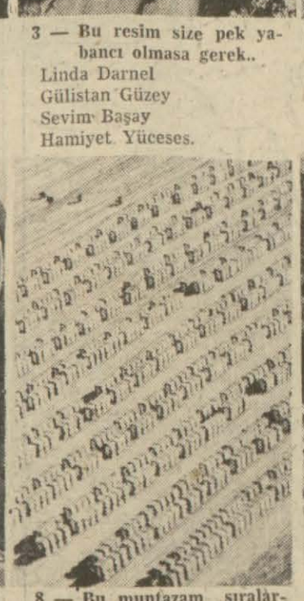

8 — Bu muntazam sıralardan ne anlıyorsunuz?
Kumaş deseni
Pamuk balyaları
Tank birlikleri
Sürülmüş tarla

9 — Bu milli kıyafet kimlere ait olabilir.
Yunanlı
İspanyol
İtalyan
İskoçyalı

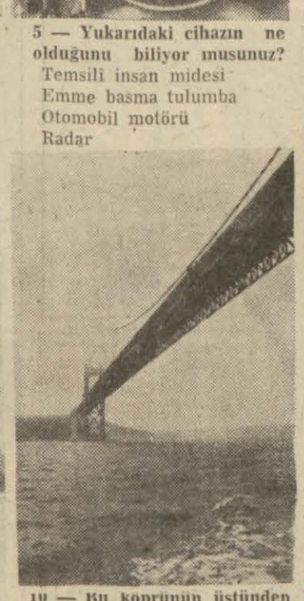

10 — Bu köprünün üstünden geçmiş olamaz mısınız?
Unkapanı köprüsü
San Fransisko köprüsü
Üçüncü Aleksandr köprüsü
Vaterlo köprüsü

Bu suallerin doğru olan cevaplarını bugünkü ilâvemizin beşinci sayfasında bulacaksınız.

YALANCININ mumu

İstanbul'da bir günde 213 kilo sakız çiğneniyor

Bu mikdara, radyodaki siyasî nutuklarla asayiş hakkında verilen teminat dahil değildir.

Altın arayıcıları

Haber aldığımıza göre, önümüzdeki günlerde biri Güney Amerikaya, öteki de Orta Afrikaya olmak üzere iki mütehassıs heyet yurt dışına gönderilecektir. Bu heyetlerin, gidecekleri bölgelerde altın madeni arayacakları söylenmektedir. Buna da sebep, Merkez Bankasındaki altın stokunun tükenmesidir.

★

Yeni ders programları

Milli Eğitim Bakanlığı, ders kitaplarındaki füzuli bahisleri program dışında bırakacaktır. İlk olarak «Fuzuli», edebiyat kitaplarından çıkarılacak, fakat «Baki» baki kalacaktır. «Şeyh Galib» in de şeyhliği ağır basmış ve galip gelmiştir.

★

Şaheser filmler

Geçen akşam Beyoğlundaki bir sinemada toplanan halkın büyük kısmında zehirlenme alâmetleri görülmüştür. Diğer bir kısım seyircilerde de mide bulantısı, karın ağrısı, baş dönmesi gibi âraz müşahede edilmiştir. Soruşturma neticesinde «Son Gece» filminin gösterildiği anlaşılmış ve kazazedeler, Son Yardım hastanesinde tedavi altına alınmışlardır.

★

Açık muhabere

Ankarada Ticaret Bakanlığında, isminin açıklanmasını istemiyen mevki sahibi okuyucumuza:

1564 tarihinde Marsilyada basılan «Dünya Ticaretinin İstikbali» adlı eserin 134 üncü sayfasının, 17 nci satırının, dördüncü kelimesinin, beşinci harfinin ne harfi olduğunu soruyorsunuz. Yaptığımız uzun incelemeler sonunda bunun «kü» harfi olduğu anlaşılmıştır. Durumu saygı ile arzeder, memleketin ekonomik durumuna karşı gösterdiğiniz yakın ilgiden dolayı teşekkürlerimizi tekrarlarız.

Müthiş istatistik

İstanbulda bir günde 215,783 bacak havaya kalkmaktadır. Bunlardan 2117 si varyete yapanların, 11,579 u çifte atanların, 21,292 si Belediyenin uğramadığı sokaklarda yuvarlananların, 18,742 si karısından dayak yiyenlerin, 24,113 ü de Amerikanlaşmağa özenerek masaya pabuç dayayanların bacağıdır.

İstanbulda bir günde 218,616 kişinin beli bükülmektedir. Bunlardan 163,315 kişinin beli hayat pahalılığından, 11,856 kişinin beli romatizmadan, 7,764 kişinin beli hamallık etmekten, 24,343 kişinin beli ihtiyarlıktan, 12,885 kişinin beli de Haydarpaşa garında hükümet ricalini karşılamaktan bükülmektedir.

İstanbulda bir günde baş ve diş ağrısı yüzünden aspirin yutanların sayısı 183,991 dir. Bunlardan 33,742 kişinin, Ankara ve İstanbul radyolarını dinlemekten, 12,414 kişinin yerli filmleri seyretmekten, 7,194 kişinin cinayet haberlerini okumaktan, 3,881 kişinin gecekondu ruhsatı almak için Belediye koridorlarında pineklemekten, 2,114 kişinin göçmen evlerinin rutubetinden, 8,443 kişinin klâkson yasağından, 2,517 kişinin karı koca kavgası seyretmekten, 1,113 kişinin Balıkpazarındaki arabacıların münakaşasını dinlemekten bu ağrılara duçar oldukları anlaşılmıştır.

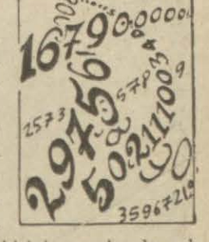

İstanbulda bir günde 213 kilo sakız çiğnenmektedir. Bu miktara, radyoda söylenen siyasî nutuklarla, asayiş hakkında verilen teminat dahil değildir. Bu 213 kilo sakızın 186 kilosu gıcırlı, 27 kilosu da gıcırsızdır. Bu sakızı çiğneyenlerden 34,218 kişi yalnız evinde, 124,761 kişi umumi yerlerde sakız patlatmaktadır. Sakız patlatanların 14,762 si sinemada, 1,172 si baloda, 13,661 i Edirnekapı dışında, 2,886 sı da Tarlabaşına civar sokaklarda bu işi yapmaktadır.

(Yukarıdaki haberler baştanbaşa yalan ve uydurmadır.)

Kadın Ve Moda

Elbise ve tayyör modasında yenilik

Bu resimlerdeki modellerde, ilk bakışta büyük bir değişiklik göze çarpmaz. Fakat biraz incelenecek olursa, bir çok hususiyetler farkedilir. Tayyör yakasızdır. Beller de, geçen seneki kadar sımsıkı değildir.

Yukarıda resmini gördüğünüz siyah elbisenin yakası, İskambil kâğıtlarındaki kupa biçimindedir ve çok açıktır. Şapka da kumaş veya kadifedendir. Yüze yakışacak şekilde, yana, öne, yahut arkaya yatırılabilir.

Bu açık renk elbisenin de etek kısmında, zarif bir şekilde düğmelenmiş bir bolluk vardır. Şapka arkaya doğru yatık şekilde giyilmiştir. Heyeti umumiyesile, zarif bir kıyafet teşkil etmektedir.

Zahmetsizce zayıflamanın pratik çaresi

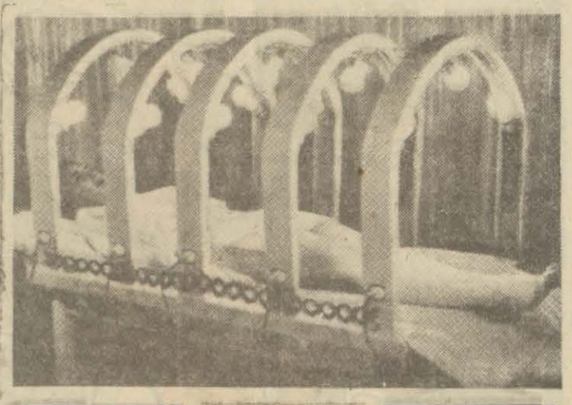

Zayıflamak zannedildiği kadar güç değil. Bunun için günlerce, haftalarca aç kalmıya, helâk oluncaya kadar yol yürümeğe veya jimnastik yapmaya lüzum yok. Rahat bir minderin üzerine uzanarak sıcak ve faydalı bir elektrik ışığı altında terliye terliye vücutta birikmiş olan zehirleri ve yağları eritmek mümkündür. İnsan ideal ölçülere erişemezse bile hiç olmazsa ince ve zarif bir vücuda az çok sahip olabilir.

Böyle elektrikle zayıflamak usulü bir çoklarını korkutuyor. Aman kalb yorulmaz mı? Dokunmaz mı? gibi sualler soruyorlar. Bunu muhakkak ki bir doktorun nezareti altında yapmak ve ifrata vardırmamak lâzımdır. Vücutta biriken yağları terliyerek eritme usulü çok iyi netiteler veren bir zayıflama usulüdür. Resimde görüldüğü gibi kuvvetli elektrik ampullerinin temin ettiği harareti örtü altında muhafaza ederek vücudu terletmek sayesinde zayıflamak hem kolay, hem de rahattır. Bu elektrikli kutuya girdikten on dakika sonra tatlı sıcaklığın tesirile vücut terlemeğe başlar. İnsanın sırtı, beli, kalçaları üzerinde ter damlaları birikir.

Bu kutuya girmeden evvel tartılan vücut ile bu kutudan çıktıktan sonraki vücudun ağırlığı arasında dört yüz gramdan bir kiloya kadar fark olabilir.

Bu terleme faslı bittikten sonra dinlenmek ve bir kahve içmek ne kadar tatlıdır.

Hele ondan sonra elektrikli bir âletle yapılan masaj vücudu taptaze ve canlı bir hale getirir.

Bu tedavi için uzak memleketlere gitmeğe lüzum yoktur. Burada da zayıflamak mümkündür. Fakat bu tedaviden sonra vücudun kaybettiği mayi miktarını su içerek tekrar almamağa ve fazla yemek yememeğe de dikkat etmelidir.

R. E. Y.

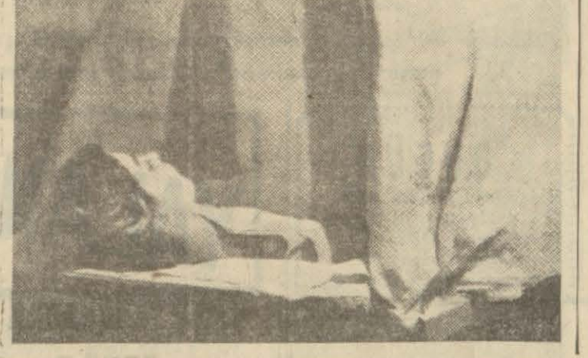

Kikunyu kabilesinin reisi, danslı bir âyini dağıtmak istediği için, teşkilâttan biri tarafından öldürülmüştü.

Çıplak danslarını yasak ettiler diye

Mau-Mau kabilesi beyazlara ölüm saçıyor

Ormanların gizli köşelerinde çırılçıplak soyunarak ve kan içerek yemin ediyorlar: «Bir Avrupalının kafasını kesip getirmek üzere büyüğümden emir alır da bunu yapmazsam, itaatsizliğimi kendi hayatımla ödeyeceğime yemin ediyorum»

Jack Scott adlı bir komutanın idaresindeki silâhlı 4000 İngiliz askeri, Afrikanın göbeğinde renkli ve korkunç bir macera hayatı geçiriyor. Hani «Hazreti Süleymanın Hazineleri» ya hut da «Kartallar Uçmadığı Zaman» adlı filmlerdeki gibi bir şey...

Mısırdan Kenyaya nakledilen bu İngiliz askerleri Nairobi'nin 350 kilometre uzağındaki yüksek Rift yaylasında, zengin bir bölgenin orta yerinde yaşıyan Mau-Mau'ların peşine düşmüştür.

Operet tiyatrolarının balelerini akla getiren bu Mau-Mau adı; şimdi, Hint Okyanusuyla Viktorya gölü arasında «Kara Cennet» denilen bu mesut bölgede yerleşmiş 40 bin beyaz insana, cinayet ve kan saçıyor.

Bu Mau-Mau'lar, bir buçuk milyon âzası bulunan ve İngilizleri Afrikadan kovmaya yemin etmiş olan gizli Kikuyu kabilesinin bir parçasıdır. «Afrika, Afrikalılarındır» parolasile iş gören Mau-Mau'lar son günlerde 43 Avrupalıyı öldürmüşler, beyazlara ait kliseleri, sanayi tesislerini, klüpleri ve sinemaları ateşe vermek suretile ortalığı dehşete salmışlardır. Avcıların vahşi hayvanlara karşı attığı silâhtan gayrisinin sesini duymıyan ve en sakin bölge diye tanınan Kenyada, iki aydan beri büyük bir dehşet hüküm sürüyor.

İngiltere hükûmetinin müstemlekeler Bakanlığı müsteşarı, Kenyadaki bu gizli teşkilâtın karıştırdığı işlerden sırf protestan papazlarını mesul tutuyor. Çünkü, Mau-Mau'ların, ananevi bayramlarını türlü vahşi danslarile kutlamalarını, bu protestan papazları yasak etmişler. Zenciler de bu âdetlerinden vazgeçemedekileri için, gizli gizli toplanmak lüzumunu duymuşlar. Yakalananlar ceza görmüş. Fakat onlar da bu işten vazgeçmemişler. Neticede beyazlara karşı son derece zalim davranan bu Mau-Mau'lar meydana çıkmış. Birbirlerine büyük bir sadakat yemini ile bağlı olan Mau-Mau'lara karşı savaşmak, beyazlar için gerçekten çok zor oluyor.

Bunların yeminleri de oldukça ilgi çekici... Kenya ormanlarının, beyaz insan ayağı basmamış gizli köşelerinde toplanarak hususî törenler yapıyorlar. Cemiyete katılacak olanlar için yapılan bu törende, namzetler bir araya toplanıyorlar. Hepsi çırılçıplak soyunuyor. Henüz yeni kesilmiş bir koyunun, yahut da keçinin ılık kanını içerek her Mau-Mau şu yemini tekrarlıyor:

1 — «Bir Avrupalının kafasını kesip getirmek üzere büyüğümden emir alır da bunu yapmazsam, itaatsizliğimi kendi hayatımla ödeyeceğime yemin ediyorum.

2 — Gece çağırıldığım zaman bana verilecek emre itaat etmezsem, öldürülmeği kabul ediyorum.

3 — Mau-Mau'ların sırrını açıklarsam kafamın koparılmasını kabul ediyorum.

4 — Geceleyin çıplak iken çağırılırsam bu davete çıplak olarak koşmayı kabul ediyorum.

5 — Eğer bir yabancının bir Avrupalıyı soyduğunu görürsem, kendisini ihbar etmek yerine ona yardım etmeği kabul ediyorum.

6 — Başkanın vereceği herhangi bir emre itaatsizlik edersem öldürülmeyi kabul ediyorum.

7 — Bu toprakların Kikuyu kabilesinden başkasına ait olmadığını bildiğim için bu uğurda mücadeleyi vazife sayıyorum.»

İşte Mau-Mau'ların bu korkunç yeminleri yüzünden, İngiliz polisinin Kenyada bunları yakalaması kabil olmuyor. Son günlerde Kikuyu kabilesinin başkanı ile beraber 130 âzası yakalanmışsa da teşkilâtın elebaşılarından bir çoğu, yüksek Rift yaylasının içerlerine ve ormanlara kaçmaya muvaffak olmuştur. Mau-Mau'lar, İngiliz polisinin elinden kurtulmak için, vahşi hayvanların barındığı mağaralara saklanıyorlar.

Bu gizli teşkilâtın elebaşıları yakalanıp, cemiyet zararsız hale konuncaya kadar «Kara Cennet» de, yani Kenya'da yaşıyan yerlilerin ve Avrupalıların epeyce zaman daha, korkulu günler geçirecekleri anlaşılıyor.

Çeviren: Gelengül Tayfuroğlu

Mau-Mau'lar ananevi danslarından vazgeçmemek için beyazlara karşı isyan ettiler.

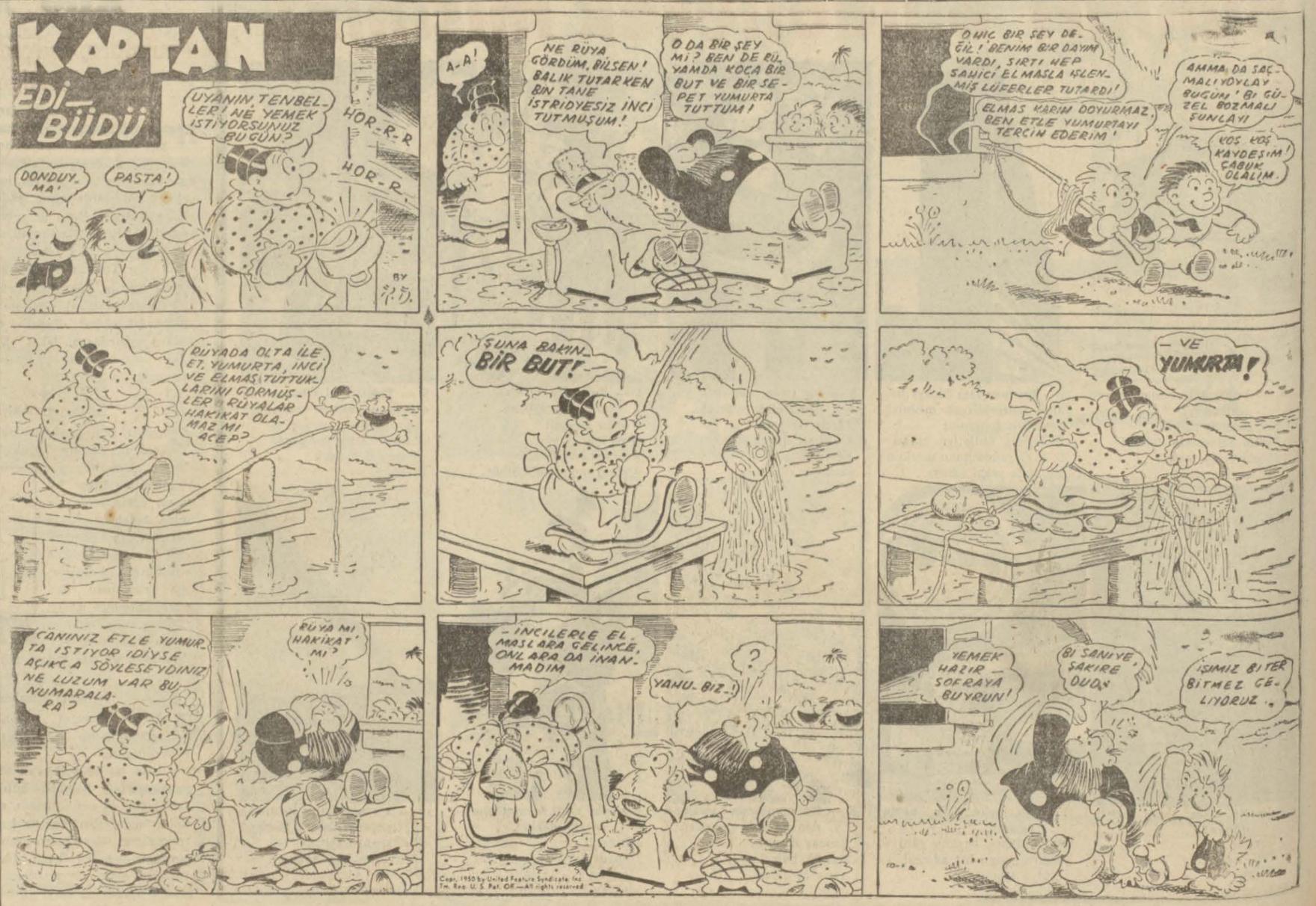

BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

Okuyucularımıza, umumi bilgilerini kontrol etmeleri için 20 sual soruyoruz. Bu suallerin cevaplarını kendi kendinize bulmaya çalışınız. Doğru olarak bulduğunuz her cevap için beş puvan kazanacaksınız. Eğer yirmi sualin karşılığı olarak bulduğunuz sayıların tutarı 70 ile 100 arasında ise umumi kültürünüz kuvvetlidir. Yekûn 40 ile 65 arasında ise bilginiz orta derecededir. 40 dan aşağı ise bol bol kitap okumanızı tavsiye ederiz:

1 — Koçu:
Bir eski zaman arabasıdır.
Bir Yunan adasıdır.
Bir koyun hastalığıdır.

2 — Kılaptan:
İranda bir şehirdir.
Sırma teldir.
İşkembe temizleme makinesidir.

3 — Ayandon:
Sayılı fırtınalardan biridir.
Küflenmiş erik hoşafıdır.
Rumların dini perhizidir.

4 — Kopana:
Denizaltı kablosudur.
Lüfer balığının büyüğüdür.
Süslenmiş Sicilya dilberidir.

5 — Topik:
Lâponyada bir köydür.
Ermenilerin bir yemeğidir.
Dünyanın en büyük teleskopudur.

6 — Paseta:
İspanya Başbakanıdır.
Bir kâğıt oyunudur.
Sıvas işi ağızlıktır.

7 — Şalom:
İpekli bir Hint şalıdır.
Yahudilerin selâmıdır.
Karın ağrısı ilâcıdır.

8 — Sofyan:
Ermenilerin patriğidir.
Alaturka musikide bir usuldür.
Zerdeyi koyulaştıran mad dedir.

9 — Po:
Japonca «evet» demektir.
İtalyada bir nehirdir.
Rize çayının mahalli adıdır.

10 — Sekant:
Maymundan gençlik aşısı çıkaran adamdır.
Şeker hastalığının ilâcıdır
Bir matematik terimidir.

11 — Şir-i pençe:
Yavuz Sultan Selimi öldüren hastalıktır.
Afrikada aşkın ilk safhasıdır.
Safranın yol değiştirmesidir.

12 — «Batarya ile Ateş»:
Errol Flynn'in bir filmidir
Mareşal Rommel'in harp tâbiyesidir.
Süleyman Nazifin bir eseridir.

13 — Ortoz:
Yumurtlayan Çin horozudur.
«Dârâ» nın bir muharebesidir.
Bir çeşit taştır.

14 — Dadaloğlu:
En iyi Malatya kayısısıdır.
Bir halk şairidir.
Üçüncü Selimin veziridir.

15 — Trovatore:
Salçalı bir omlettir.
Aylıksız sirk bekçisidir.
«Verdi» nin bir operasıdır

16 — Kortizon:
Çapkınlık eden erkek tipidir.
Romatizmanın harika ilâcıdır.
Kovboyların beygiridir.

17 — Obua:
Bir musiki âletidir.
Yalta konferansının başkâtibidir.
Orman koruma kanunudur

18 — Sen Bartelmi:
Meşhur İspanyol hurmasıdır.
Bir katliâm gecesidir.
Şekspirin bir eseridir.

19 — Tefenni:
Anadoluda bir kasabadır.
Kurutulmuş portakal hulâsasıdır.
Sorbon üniversitesinin fen fakültesidir.

20 — Sünbüle:
Sultan Reşadın türbesidir.
Bir bürcün adıdır.

Kral Faruk'un gözdesidir.

Yukardaki 20 sualin doğru cevaplarını bugünkü ilâvemizin beşinci sayfasında bulabilirsiniz.

Eğlenceli satırlar

1 — Bindim erik dalına, ... yedim üzümü
2 — Çıktık açık ....., on yılda her savaştan.
3 — Kurt ..... köpeklerin maskarası olur.
4 — Dünyanın ekvatordaki çevresi, ... kilometredir.
5 — Karmen, ... nin bir operasıdır.
6 — Şehir meclisi ..... nı yasak etmiştir.
7 — Türkiyede yeni ..... ler 1954 de yapılacaktır.
8 — Gelecek ekimde cumhuriyetin ..... cu yılını kutlayacağız.
9 — Haftada iki ilâve veren gazete ..... dır.
10 — Filmciliğimiz bu gidişle ..... .
11 — Atı alan ..... geçti.
12 — Battı balık ..... gider.
13 — Pastırmanın iyisi ..... de yapılır.
14 — Turnalar uçun, ... geçin.
15 — Lüferin en yağlı zamanı ..... dür.
16 — İçişleri Bakanının soyadı ..... tir.
17 — ..... ayına, on iki ayın bir sultanı derler.
18 — İstanbul Şehir Tiyatrosunda ..... hiç eksik olmaz.
19 — Büyüten adesenin pratik adı ..... dır.
20 — Daha iyisi ..... sağlığı.
21 — Koğ bostancı danayı, yemesin .....
22 — Kâğıthaneye de gitsem aman, tutamazsın .....
23 — Atatürk ..... 1919 da Samsuna çıkmıştı.
24 — Dünya ..... müsabakasına yakında başlıyoruz.
25 — Yağmur yağıyor, seller .....

Yukarıdaki satırlarda nokta ile gösterilen yerlerin doğru olan cevaplarını bugünkü ilâvemizin beşinci sayfasında bulacaksınız.

Dikkatinizi kontrol ediyoruz

Yukarıda gördüğünüz iki fotoğraf, bir bakışta birbirinin tamamen ayni gibi görünür. Halbuki bu iki resim arasında tam 8 çeşit fark vardır. Resimleri mukayese etmek suretile bu farkları siz de bulabilirsiniz. Eğer bulamazsanız, ilâvemizin 5 inci sayfasındaki «Cevaplar» bakınız.

RESİMLİ FANTEZİ

Ana yüreğinin masum tanıdığı kaatil...

1

2

3

4

Sevgilisi için...

1 — O akşam klüpteki oyun geç saatlere kadar sürdü. Raymond boyuna kaybetti ve Balıkçılar Bankası müdürü boyuna kazandı.

2 — Klüpteki kumar partisi bitince Raymond da sokağa fırladı. Daha sonra Balıkçılar Bankası Müdürü ağır ağır evine doğru ilerledi. Yollar bu akşam çok tenhaydı.

3 — Yarım saat sonra telefon zabıtaya bir cinayet haberi veriyordu. Odaya giren taharri memurları banka müdürünü cansız buldular. Maktulün gömleğine kanlı bir elin izleri çıkmıştı.

4 — Odanın içi şöyle bir gözden geçirilince, ölüm sebebini belli edecek deliller de kolaylıkla görülebiliyordu. Yerde bozuk paralar, oyun fişleri, iskambil kâğıtları darmadağın duruyordu. Fakat maktulün üstünde kâğıt para ve cüzdan çıkmayışı cinayetin para için işlendiğini gösteriyordu. Kısa bir tahkikat banka müdürünün o akşam kumarda çok para kazandığını, Raymond'un da mahvolduğunu ortaya çıkardı.

5 — Katil, banka müdürünün evine arka duvara bitişik elektrik direğine tırmanmak suretile girmişti. Kaldırımın üstüne lâstik ayakkabılarını da bırakmış, fakat kaçarken, bunları ihtimal telâşla giyememişti. Bunların, o akşam kumarda tekmil parasını kaybeden Raymond'a ait olduğu kolaylıkla anlaşıldı.

6 — Fakat katili bulmak kabil olamıyordu. Bütün yollar, bütün geçitler, göz altına alındı.

7 — Nihayet sabaha doğru rıhtımdan gemiye uzanan bir vinç köprüsünün üzerinde sanık yakalandı.

8 — Gençten bir delikanlıydı. İlkin inkâra yeltendi. Heyecanını gizlemek için üstüste sigara içiyordu. Aleyhindeki deliller birer birer sayılıp döküldü. El izleri, karşılaştırıldı. Yolda bulunan lâstik ayakkabılar kendisine giydirildi. Herşey tamamdı. O vakit delikanlı, göz yaşları içinde suçunu itiraf etti. Alice isminde bir garson kızı sevdiğini, ona hediye almak için kumar oynadığını, kaybedince de bu cinayeti işlediğini söyledi.

9 — Ellerine kelepçe takıldıktan sonrası belli... Sorgu, muhakeme, hüküm...

10 — Onun suçluluğuna hâlâ inanamayan tek insan, annesi... Elinde bir demet çiçekle haftanın üç dört günü oğlunun mezarına gider ve onun için hâlâ dua eder.

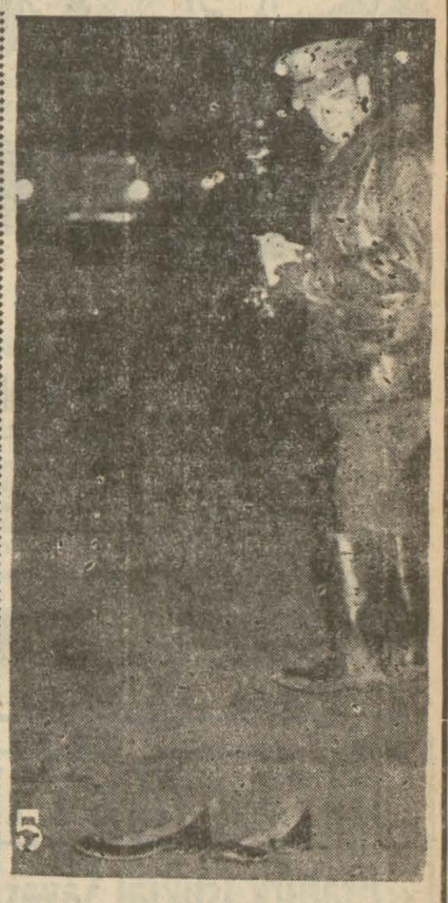
5

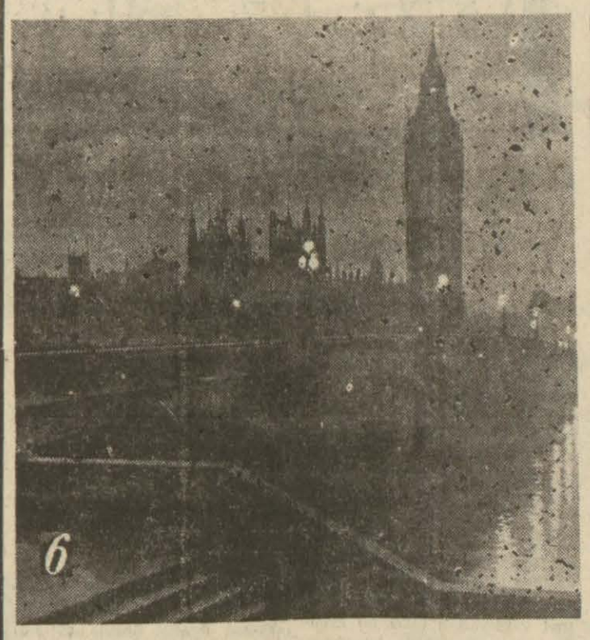
6

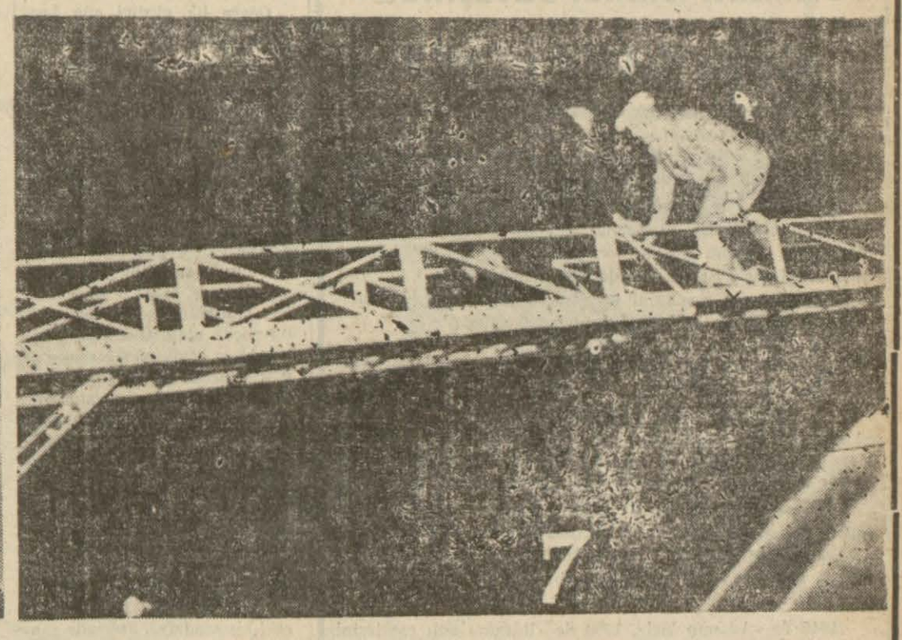
7

8

9

10

Hikâye

Giresunlu Himmet

Yazan :
Memduh Şevket

Rodin devrin sanatkârı olsaydı insan, Düşünen Adam'ının ilhamını buradan aldığına hükmedebilirdi. Yeraltı insanı, çoğu kere iç âlemine dönük gözlerile, durgun yüzüyle hariçten gelenleri ekseriya aldatır. Daha çok para almak.. Düşünen adamın tek düşüncesi budur gibi gelir insana... İlk anda kendi için böyle düşünüleceğini o da bilir ve buna güler. Soran da olur. Çok para almak!. Peki der, fakat niçin? Bu niçini cevaplamaz işte.. Cevap bulunmasını da istemez, Yalnız bu hepten aldanışa bazan katıla katıla güler..

Çoğu zaman bu gülüşü de göremezsiniz. Çünkü ruhuyla de güler o... Paranın burada kâğıt kıymetini kaybettiği zamanları da bilir. Kar yağar, yollar kapanır. Cebi para doludur. Fakat yine de düşünür. Heykel gibi durarak düşünür, oturarak düşünür, gezerken düşünür, hattâ konuşurken, gülerken bile düşünür.

Himmet bir gece yarısı memleketini terketmiş, bu dağ başına gelmişti. Bu yerin haritada adı yoktur, kitaplar da yazmaz. Onu buraya atan sebep de ayni idi. Ekmek parası... Fındık çoktan onların karnını doyuramaz olmuştu. Bir gün... Belki bir gün. Fakat o gün gelmedi, gelmiyecekti de... O da göç etti. Mayası fındıkla yoğurulmuştu. Onu ara sıra özlemiyor değildi. Fakat ona kızıyordu da... Kendine ihanet etmiş bir sevgili gibi içerliyordu ona... İlk aylar arkadaşlarile arasında düşünce birliği, hayal birliği vardı. Fakat bir gün mıntakanın hududu dışında kalan her şeyi unutuverdi. Ondan sonra ne düşündüğünü pek bilemediler onun... Bu düşünce, fındığı, fındık bahçelerindeki sevgiliyi, denizi ve uzun günler anayla babayı unutturduğuna göre müthiş bir şeydi. Fındığı yiyen kurttan daha müthiş...

Ocağa ilk girdiği gün koca koca dağların küçük küçük direkler üzerinde durduğunu söylemişlerdi. O bu lâflara gülmüştü. Tavana diktiği gözlerile, üzerinde duran dağları bir anda delerek bir şey görmüş gibi gülümsemiş, Allah, demişti, bunları durduran Allah.. Direklerin riyazi ifadesi bu inanış önünde o koca dağlar gibi çöküvermişti. Onun bu saflığına gülenler onu unutmuş, fakat o, bu gülenleri unutmamıştı. Ondan sonra iki göçük oldu. Ölenlere, yaralananlara acıdı, günahlarının affı için gizlice Allaha dua etti.

Himmet pavyonda yatmıyordu. Ayda on liraya kulübemsi bir oda kiralamıştı. Bekârdı. Ayda aldığı paradan on on beş lirasını, mahsul olduğu sene zengin bahçelerinde çalışan anasile babasına gönderiyordu. Geri kalan da kendisine yetiyordu. Eski bir kilim üzerine memleketten getirdiği yatakla yorganı sermişti. Bir kenarda eski bir sandalya, üzerinde yanmış yarım mumlar duruyordu. Otuz yaşında yoktu, ama o kadar gösteriyordu. Kuru bir yüzü, sıhhatli bir vücudu vardı. İçki içmezdi. Ara sıra kahveye giderdi, seyrek olarak oyun seyrederdi. Arkadaşları zorla bir kaç defa sinemaya götürmüşler, onun çıplak kadın karşısında, öpüşülürken utanmasına kahkahayla gülmüşlerdi. Ve düşünceden uzak gülüşlerdi bunlar... Ona derviş Himmet diyenler de olmuştu. O bunlara kızmamış, fakat gülememişti de...

Altı ay kadar sonra bir hemşerisi gelmişti. O da bekârdı, o da fakirdi. Ayni mahallenin çocuklarıydiler. Anasından, babasından, denizden, balıktan ve fındıktan haber iletti. Bunları dinlemez göründü ama, can kulağile dinlemişti.

Arkadaşı sarı benizli, çelimsiz biriydi. İlk günler işi ağır buldu. Memleket hasreti, sessizlik onu korkuttu. Himmet onun kaçacağını, bunun da açlık demek olacağını anlayınca odasına aldı. Az zamanda ona tesir etti. Bu uğurda içki içti, oyun bile oynadı.

Çok düşünen insanların az konuşması tabii idi. Düşünce ortağı, dert ortağı bu iki hemşeri de az konuşuyordu. Ayrı vardiyalarda olmasalar da durum pek değişmezdi. Bir bakıma faz la konuşmağa da ihtiyaç yoktu. Çünkü yüzler ayni şeyi söyler, gözler ayni şeyi dile getirirdi.

Sonbahar gelmişti. Burada mevsimler tabiatta hiç bir değişiklik yapmazdı. Yaz sıcak, kış soğuk demekti. Baharlar bu ikisi arasında kayboluverirdi... Dağlar, iki tarafta hep dağlar vardı. Bir tarafta çıplak silsileler, diğer tarafta gözün alabildiğine çam... Sonbahar gelmişti, dökülecek yaprak yoktu ki.. Yalnızca rüzgârlar üşütücü rüzgârlar esmeğe başlamıştı. Arkasından kış hemen geliverirdi.

Yağmurlu bir gündü. Himmet vardiyadan çıktı mı arkadaşı giderdi. Odada karşılaşamazlardı. O gün eve gelince hemşerisini odada buldu. Yol da kış için hazırlık yapmağı, hattâ kazaya inmeği düşünmüştü, fakat bir anda her şeyi unuttu. Arkadaşı hastalanmıştı. Ateşi vardı, yatıyordu. İlk önce mühimsemedi. Fakat saatler ilerledikçe ateş yükseldi, Hasta, cayır cayır yanmağa, sayıklamağa başladı. Himmetin ilk aklına gelen aylarca evvel aldığı Aspirin oldu. Hemen bularak hemşerisine yutturdu, kendi yorganını da örttü. İçinde hâlâ bir korku yoktu. Ya ısıtmadır, ya üşütmüştür diyordu. Saatler kanaatini kuvvetlendirdi, hasta sayıklamaz olmuştu. Terleyince ateşi de düştü. Himmet gece vardiyasındaydı. Vakti gelince gitmek istemedi, fakat arkadaşı iyi olduğunu söyliyerek ısrar edince gitmeğe mecbur kaldı.

Ocakta çalışırken hep dalgın dı. Aklı evde kalmıştı. Düşünüyordu. Onu doktora yötürse, doktor istirahat verecek, işten kalacak, aybaşı da daha az para alacaktı. Allah onu iyi ederdi. Hem mühim bir şeyi olmadığına da inanıyordu. Vardiyadan çıkınca dört tane aspirin alarak odaya koştu. Belki de arkadaşı çoktan ayağa kalkmıştı.

Kapıdan serinkanlılıkla girdi. Fakat aldanmıştı. Arkadaşı kendini bilmez yatıyordu. Ateşi gene fazlalaşmıştı. Kısa bir müddet tereddüt etti. Hayır, onu doktora götürmiyecek, kendisi iyi edecekti. Allah vardı.. Onu uyandırdı, zorla iki aspirin yutturdu. Yatırdı, odada no var sa üzerine örttü.

Hasta baygın yatarken o civardan çorba aramağa çıktı. Bulamadı. Hemen çatının altına ateş yaktı. Yağmur hafif hafif çiseliyordu. Bakkaldan bulabildiklerini aldı, becerebildiği kadar bir çorba pişirdi. Zaman zaman doktor aklına geliyor, az para almanın neye mal olacağını düşününce tasavvurundan vazgeçiyordu.

Akşama kadar hastada bir iyileşme görülmedi. Yemek yemek istemiyordu. Ateş... Çayır çayır yakıyordu onu. Gene sayıklamağa başlamıştı. Memleketini, memleketteki şeyleri sayıklıyordu. Ara sıra, başım, ba şım, diye de inliyor, kendini sağa sola atıyordu. Karanlık basınca mumları yaktı. Korkmağa başlamıştı. Mumların duvara aksettirdiği titrek gölgeler onu ürpertiyordu. Ya iyi olmaz sa? Bir an korkuyu yenmeğe muvaffak olarak arkadaşını zor la uyandırdı, kalan aspirinleri yutturdu. Ah, bir terlese diyor. du, bir terlese açılacak, bir şeyi kalmıyacak... Fakat saatler korkunç bir sessizlik içinde ilerliyor, hasta ne terliyor, ne de ateşi düşüyordu. Gece işe gitmedi. Yağmur da şiddetlenmiş, fırtına çıkmıştı. Köhne kulübe bazan sallanıyor, çatırdıyordu. Bir nedamet hissi yavaş yavaş ruhunu doldurmağa başlamıştı. Hele bir ara hasta, doktor diye sayıklamağa başlayınca sanki benliği bu hissin çengeli ne takılıvermişti. Ölmek, memleketten uzak, bu dağ başında ölmek... Bunu düşününce vücudu buz kesiliyordu. Sabah oluverse. Gün doğuverse.. Boyuna bu kelimeleri heceliyordu. Hemşerisini doktora götürmeğe karar vermişti.

Nihayet sabah oldu. Gökyüzü bulutluydu. Yağmur hafiflemiş, fırtına da alabildiğine şiddetlenmişti. Gün doğarken hasta iyileşir gibi olmuştu. Sayıklamıyordu da. Himmet derin bir oh çekti. Ama gene de korkuyordu.Dudaklarında renk kalmamıştı, bacaklarında bir kesiklik vardı. Kaybetmediği tek şey: ümidiydi. Allah onu iyi edecekti. Güneş bulutların arasından henüz görünmüştü, arkadaşını kaldırdı, giyinmesine yardı metti. Kendi ceketini de ona vermişti... Yola çıktılar. Rüzgâr fasılalı olarak ıslık lar çalıyor, hastanın yüzü durmadan değişiyor, Himmetin kolunda zangır zangır titriyordu. Himmetin yüzü de kireç gibi olmuş, kalbi küt küt atmağa başlamıştı. Fırtınayı duyduğu bile yoktu, Korku, ölüm korku su bütün vücudunu sarmıştı.

Dispansere girdikleri zaman hasta bitap, bir külçe gibi sandalyeye yığıldı. Yarım saat son ra gelen doktor durumun vahametini anlamıştı. Himmet olup bitenleri anlatamadı. Hastalandı, getirdim işte, diyebildi. Neden korkmuştu, neden her şeyi söyliyememişti? Bunu bilmiyordu.

Biraz sonra, yavaş yavaş gözden kaybolan beyaz arabayı seyrederek odaya doğru ilerlerken o menhus düşünce, ona her şeyi bir anda unutturan düşünce kafasına saplanıvermişti.

Ertesi gün hastaneye gitmeğe hazırlanırken ölüm haberini getirdiler. İşte o andan itibaren Himmet öldürücü bir düşüncenin esiri olmuştu. Bundan kimse haberdar değildi. Bu düşüncenin onu kaç defa öldürüp dirilteceğini kendisi de bilmiyordu. Halbuki arkadaşı bir defa ölmüştü.

KİTAP DÜNYAMIZ

«Atatürk İstiklâl Savaşında»

Yazan : OKTAY AKBAL

Geçen yıllar içinde Cahit Külebi'nin «Atatürke Ağıt» adlı çok güzel bir şiirini okumuştuk. Bu mevzuda yazılmış şiirler arasında en unutulmıyacaklardan biriydi. Fakat nedense Külebi, şiirini bu halde bırakmadı, değiştirdi, uzun bir şiir haline getirdi. İşte «Atatürk İstiklâl Savaşında» kitabında bu uzun şiiri buluyoruz. 10 Kasım 1952 günü Amerikanın Sesi radyosunda çalınan Atatürk oratoryosu da bu güzel şiirden çıkmıştır. Genç bestecilerimizden Nevit Kodallı ile Cahit Külebi'nin müşterek eserlerini kendi radyolarımızdan da dinleyebilmek ümidinde olduğumuzu söylemek isteriz.

Cahit Külebi, yeni neslin en tanınmış, en değerli şairlerinden biridir. Evvelki yıl Varlık okuyucuları arasında «En beğendiğiniz şair?» anketi neticesinde Cahit Sıtkı, Fazıl Hüsnü gibi şairlerimizden sonra üçüncülüğü Külebi'nin kazanması, onun geniş ününü ve topladığı sevgiyi göstermeye yeter. Şiirlerindeki cana yakınlık, incelik, saf hassasiyet; onun halk şiiri kaynağından beslenmiş olduğunu belli ediyor. Gerçekten Külebi ile halk şiirinin başlıca şairleri arasında bâriz yakınlıklar görmek mümkündür. Zaten kendisi de bir şiirinde Karacaoğlan'a «bacanak» diye seslenerek, bu yakınlığı kabul etmektedir.

1946 da «Adamın biri», 1950 de «Rüzgâr» adlı eserlerini yayınlayan Külebi'nin «Atatürk İstiklâl Savaşında» sı daha çok bir destan denemesi sayılmalıdır. Şiir baştan başa okuyucuyu heyecanlara sürükleyecek bir ruh ve mâna taşıyor. Hele, «Bir gün kara bulutlar göklerimizde konaklamıştı», «Bu sefer de millet padişahlara seslendi» parçalarında ve baştaki giriş kısmında milli duygunun işlenişindeki başkalık, yenilik, her çeşit dar ve basit görüşlerden uzaklaşış, övgüye değer.. İstilâcı kuvvetleri «gökyüzündeki kara bulutlara» benzeten şair sonunda şöyle der:

Gök yüzünde kara kara bulutlar
Hayın mı hayın!
Bir gün gelir hesabını sorarız
Buralarda durmayın.

Başka bir yerinde de, istiklâl ve hürriyeti uğrunda her şeyi göze almış bir milleti şöyle konuşturuyor:

Biz biliriz bizim işlerimizi
İşimiz kimseden sorulmamıştır
Kılıçla, mızrakla, topla, tüfekle
Başımız bir kere eğilmemiştir.

Yenilik Yayınları, geçen aylarda yayınladığı Salâh Birsel'in «Şiirin İlkeleri» nden sonra «Atatürk İstiklâl Savaşında» ile ikinci eserini vermiş oluyor. Öğrendiğimize göre bu yayınlarda Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin gibi tanınmış denemecilerimizin kitapları ile Tarık Buğra ve Naim Tirali'nin yeni hikâye kitapları da çıkmak üzeredir. Yenilik Yayınlarına başarılar diler ve Cahit Külebi'nin «Atatürk İstiklâl Savaşında» sını bütün aydınların, hattâ bütün okur yazar halkımızın okumasını dileriz.

TARİHTEN FIKRALAR

Bu nasıl pehriz?

Divan edebiyatının sayılı şairlerinden ve Sultan İkinci Mahmut devrinin mümtaz şahsiyetlerinden biri olan Keçecizade İzzet Molla, nükteleri ile de şöhret kazanmıştır. Esprileri hâlâ söylenmektedir. Bunlardan bir tanesi hakikaten güzeldir. Şair geçinenlerden bir zat, yazdığı bir manzumeyi İzzet Mollaya göndermiş, Üstad manzumeye şöyle bir göz vermiş, bunun deli saçması kabilinden abuk sabuk bir şey olduğunu görmüştü. Şiiri (!) getiren uşağa:

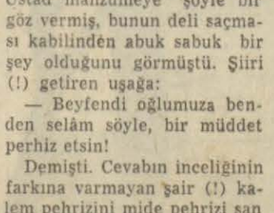

— Beyfendi oğlumuza benden selâm söyle, bir müddet perhiz etsin!

Demişti. Cevabın inceliğinin farkına varmayan şair (!) kalem pehrizini mide pehrizi sanmış, sade suya çorba ve lâpa rejimine başlamıştı. Bir müddet sonra yeni bir şiir (!) yazarak yine uşağı vasıtasile takdim etmişti. İzzet Molla bunların da aynen eskisi gibi deli saçması olduğunu bir göz atışta anlamış, tekrar pehriz tavsiyesinde bulunmuştu.

Bu sefer uşak:

— Aman efendimiz, beyfendinin pehriz ede ede ayakta duracak hali kalmadı. Acaba başka bir tavsiyede bulunamaz mısınız?

Diye sormuştu. İzzet Molla gülerek şu cevabı vermişti:

— Peki, beyfendi pehriz ediyorsa, bu herzeleri kim ortaya çıkarıyor?

Yirmisekiz Çelebi Mehmet Ef. Cevabı

Sefaretnamesi ile meşhur eski Osmanlı diplomatlarından, fikir ve devlet adamlarından Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi, Paris sefirliğine tayin olunmuş ve 1720 ekim ayında vazifesi başına gitmişti. Yeni Osmanlı sefiri şerefine tertip edilen bu resmi kabulde şık şık giyinmiş Fransız kadınları Mehmet Efendinin etrafını almışlar, hareme ait bir çok sualler sormuşlardı. Sefir, zemin ve zamana uygun cevaplar yetiştirmekle meşgul olduğu sırada, tanınmış Fransız şahsiyetlerinden biri de konuşmalara iştirâk etmiş ve teaddü-

dü zevcat hakkında olur olmaz şeyler söylemiş, Çelebiyi pek müşkül bir duruma sokmuştu. Bir an gelmişti ki, Mehmet Efendinin artık sabrı kalmamış, kadınları kahkaha ile güldüren, fakat tanınmış şahsiyeti de suspus eden aşağıdaki cevabı vermişti:

— Biz Müslümanlar hanemize lüzumundan fazla kadın toplayarak kendimizi âdeta rahatsız ediyoruz. Kavga gürültü hiç eksik olmuyor, sizin âdetiniz hakikaten çok güzel... Evlerinizde ümit ederim ki çıt çıkmıyor. Çünkü bir tek kadın alıyorsunuz, onu da aradığınız zaman dostunuzun evinde buluyorsunuz. — ★

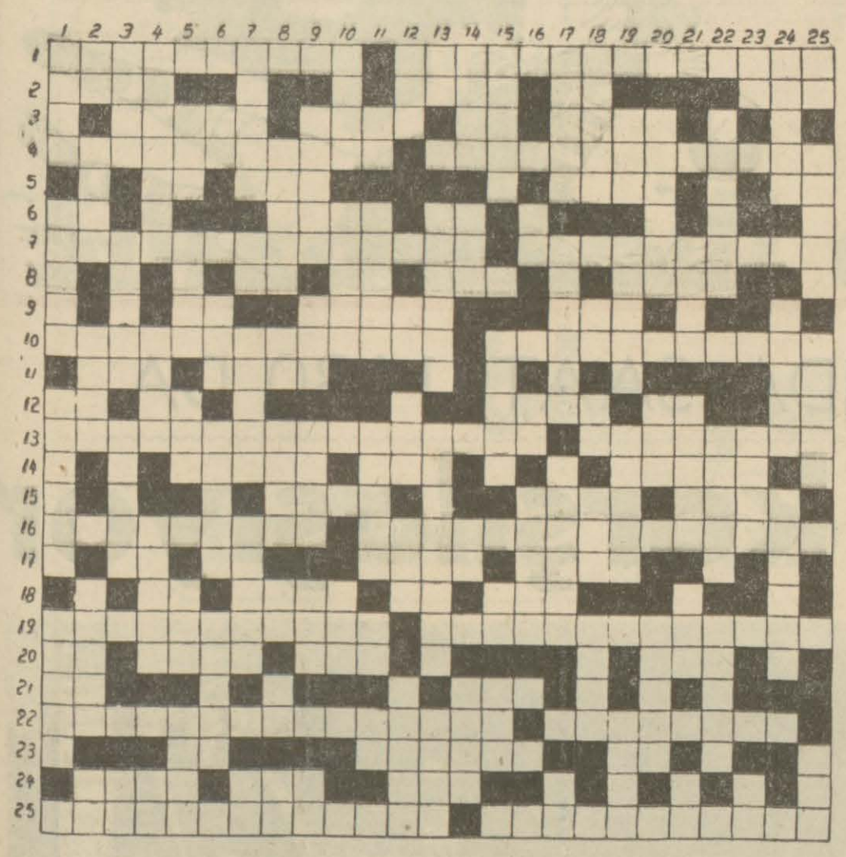

ÇAPRAZ KELİMELER

Hazırlayan: ESAT HAMDUN

(Çapraz kelimelerin halledilmiş şekillerini, bugünkü gazetemizin 5. ci sayfasında bulacaksınız(

Soldan sağa :

1 — Ses sanatkârlarımızdan bir kadın (bir ad, bir soyadı); Ses sanatkârlarımızdan bir erkek (bir ad, bir soyadı). 2 — Minik; Soylu; Bir uzvumuz; Cet. 3 — Yirmi beş kuruş değerinde bir İspanyol gümüş parası; O zamana kadar olmayan bir şeyi yapıp ortaya koyma; Yüz (farsça); İkiyüzlülük. 4 — Kemancı bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı); Cümbüş'cü bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı). 5 — Bir renk; Açın halini bilmeyen; Mülk sahibi olmamanın para cezası; Bir içecek. 6 — İşaret sıfatı; Kuvvetin aksi; Uzak işareti. 7 — Kanuncu bir sanatkârımız (bir ad,bi r soyadı); Kemancı bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı). 8 — Bir musiki âleti; Bir nota; Bir mevsim; Facia. 9 — Bir hayvan; Alın yazısı; Binanın kısımlarından. 10 — Ses sanatkârlarımızdan bir kadın (bir ad, bir soyadı); Ses sanatkârlarımızdan bir erkek (bir ad, bir soyadı). 11 — Dilsiz; Ozan; Bir nota. 12 — Arabın babası; Ayı yuvası; Bir içecek; Yemek; Sahip. 13 — Ses sanatkârlarımızdan bir erkek (iki ad, bir soyadı); Türk musikisi makamlarından biri. 14 — Endişe; Büyük baba; Sudan mahrum. 15 — Ad; İşlek; Hâmız. 16 — Utçu bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı); Tamburcu bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı). 17 — Çalışma mevzuu; Bir edat; Direnme; Bir erkek adı. 18 — Bir tavla sayısı; Dünya ve âhiret işlerini birbirinden ayırdetmiş olan; Ufak mağara; Arap harflerinden biri. 19 — Ses sanatkârlarımızdan bir kadın (bir ad, bir soyadı); Ses sanatkârlarımızdan bir erkek (bir ad, bir soyadı). 20 — Hasret nidası; Hüsnü tabiat; Kör; Ödeme. 21 — Bir nida; Çağırma vasıtalarından biri. 22 — Yaylı tamburcu bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı); Nefesli sazlardan biri. 23 — Bir renk; Dullar (arapça, cemi); Bir soru edatı. 24 — Eğri; Müteallik; Bir sinir illeti. 25 — Piyânist bir sanatkârımız (bir ad, bir soyadı); Kemancı bir sanatkârımız (Bir ad, bir soyadı).

Yukarıdan aşağıya:

1 — Barış; Yorgunluktan mecalsiz; Parmak; Bayrak. 2 — Bağışlama; Gelin (arapça); Napolyonun sürüldüğü ada; Bir mevsim; Kuzunun feryadı. 3 — Ayırdetmeye yarayan şey; Bir beytin iki parçasından her biri; Hasis; Zamanın kısımlarından. 4 — Bir çift baş (iki kelime); Bilim; Aylâk; Nişane. 5 — Zamanın kısımlarından; Mitoloji tanrısı; Yarı (farsça); Zeybek ağası; Para işleriyle ilgili. 6 — İsim; Kaya parçası; Arkadaş; Parsel. 7 — Bir sporcu; İşaret sıfatı; İmparatorluk devri Bakanı; Bir meyva; Birli. 8 — Yakaya takılan hususî işaret; Bir nota; Zeval bulmuş; Sanat; Bir hayvan yemi; Vilâyet. 9 — Olabilirlik; Âma: Ters; Verme (arapça); Tantal cisminin kimyevî remzi. 10 — Baba kardeşlerinden biri; Satrançta kişe düşmeden yapılamıyacak hamle; Kötü. 11 — Kısa zaman; Fayda; Bir balık; Nefiy ifade eden bir öntakı; Bir çeşit resim cedveli. 12 — Donuk; Nefer; Nâdir; Ansızın; Fırka. 13 — Akıl; Önerge; Gizlenme; Bir erkek adı. 14 — Çünkü; Marifetli bir böcek; Bir binek; Yapıştırıcı bir madde. 15 — Bulaşık (farsça); Onbaşıdan sonraki rütbeli erat; Nazi Almanyasının hücum kıtalarının kısa adı; Fena değil. 16 — Bir musiki işareti; Bir sayı; Fesatçı. 17 — Eski askeri rütbe sahiplerinden biri: Kilisenin boykotu; İstimbot; İkametgâh. 18 — Makine kullanmadan yapılan her türlü iş (iki kelime); Zarf edatı; Güzellik; Gelecek; Gramer terimlerinden biri. 19 — Zemin; Sürdürme (arapça); Ab-u hava; Aile erkânından biri. 20 — Unsurlar; Ceylân; Yüz. 21 — Eskiden tiyatro sahnesine verilen ad; Bir içki; Anma; Dahili. 22 — Bir çiçek; Bir erkek adı; Sebüktekin oğullarının devlet merkezi. 23 — Tavuğun başı; Mezruat; Şebeke. 24 — İpekli bir kumaş; Cinsi lâtif; Bir devletin başşehri. 25 — Namazın başlangıcı; Bir memleket; Bir et yemeği; Kara parçası.

Soruların cevapları

İlâvemizin birinci sayfasında «Bunları bulabilecek misiniz?» başlığı altında sorduğumuz soruların doğru cevapları şunlardır:

1 — İnönü âbidesinin kaidesi
2 — Brooklyn hastanesi
3 — Sevim Başay
4 — Karnaval maskarası
5 — İnsan midesi
6 — Jül Sezar
7 — Otomobil farı
8 — Pamuk balyaları
9 — İskoçyalı
10 — Sanfransisko köprüsü.

★

İlâvemizin üçüncü sayfasında, «Bilginizi yoklayınız» sütununda sorduğumuz 20 sorunun karşılıkları şunlardır:

1 — Bir eski zaman arabasıdır.
2 — Sırma teldir.
3 — Sayılı fırtınalardan biridir.
4 — Lüfer balığının büyüğüdür.
5 — Ermenilerin bir yemeğidir.
6 — Bir kâğıt oyunudur.
7 — Yahudilerin selâmıdır.
8 — Alaturka musikide bir usuldür.
9 — İtalyada bir nehirdir.
10 — Bir matematik terimidir.
11 — Yavuzu öldüren hastalıktır.
12 — Süleyman Nazifin eseridir.
13 — Bir çeşit taştır.
14 — Bir halk şairidir.
15 — «Verdi» nin bir operasıdır.
16 — Romatizmanın harika ilâcıdır.
17 — Bir musiki âletidir.
18 — Bir katliâm gecesidir.
19 — Anadoluda bir kasabadır.
20 — —Bir bürcün adıdır.

★

İlâvemizin üçüncü sayfasındaki «Eğlenceli Satırlar» başlığı altındaki ibarelerin boş kalan yerleri şu suretle doldurulacaktır:

1 — Anda
2 — Alınla
3 — Kocayınca
4 — 40.000
5 — Bize
6 — El arabası
7 — Seçim
8 — 30
9 — Vatan
10 — Kalkınamaz
11 — Üsküdarı
12 — Yan
13 — Kayseri
14 — Yayladan
15 — Eylûl
16 — Menderes
17 — Ramazan
18 — İhtilâf
19 — Pertavsız
20 — Can
21 — Lâhanayı
22 — Araba
23 — 19 Mayıs
24 — Güzellik
25 — Akıyor

★

İlâvemizin üçüncü sayfasındaki birbirine benzeyen fotoğraflar arasındaki farklar şunlardır:

1 — Ön plândaki ağacın en sağdaki yaprakları.
2 — Sağ taraftaki otobüsün farları (önünü aydınlatan lâmbaları)
3 — Ön plânda, sağdaki ağacın sol dalı üstündeki budak
4 — Su üstünde, ön plânda ve sol taraftaki parıltı.
5 — Sol taraftaki kamyonun farları
6 — Sol taraftaki kamyonun şoför mahallindeki karanlık pencere
7 — Ortadaki apartmanın ikinci kat penceresi.
8 — Ayni apartmanın birinci katında asılı olan tabelâ

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

Tarzan

Yazan: EDGAR RICE BURROUGHS

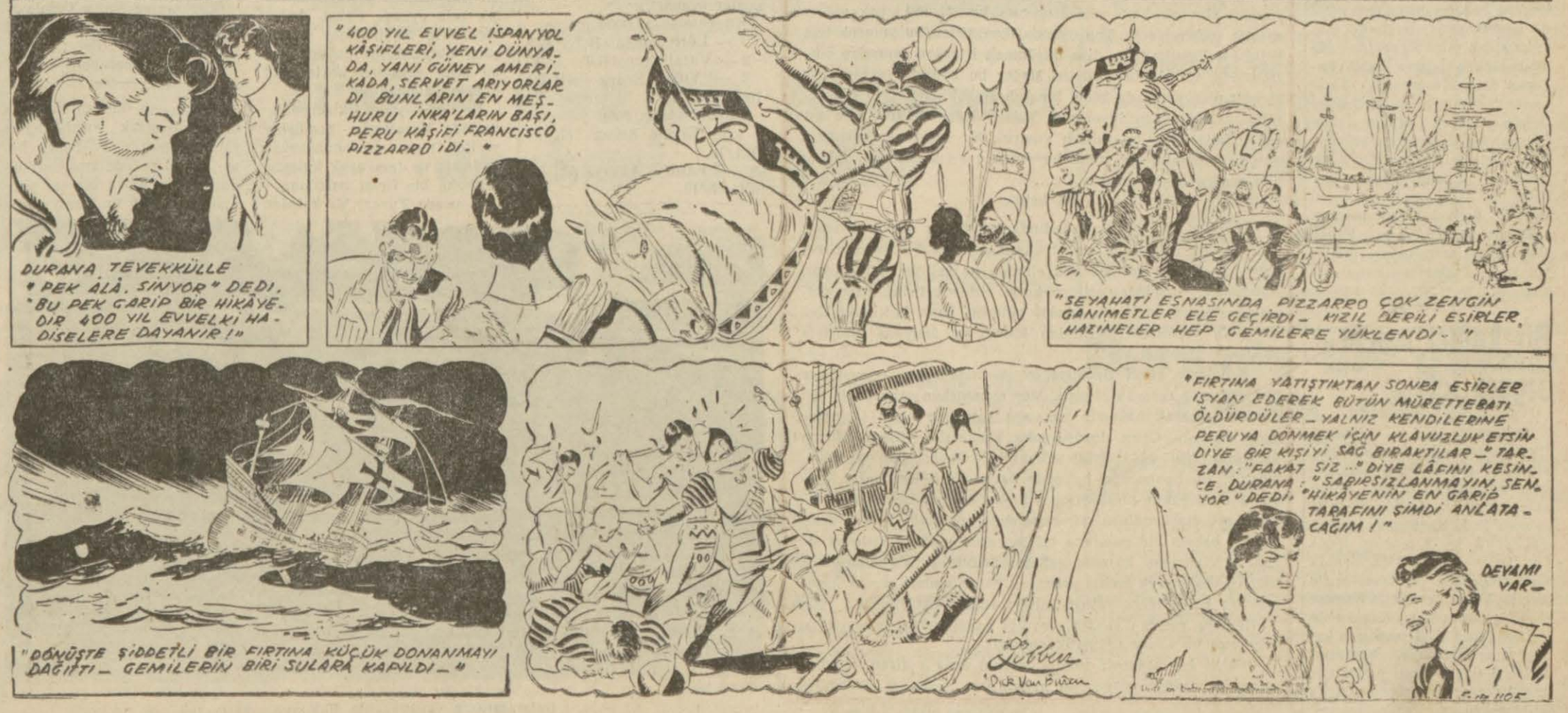

VATAN Spor

BUGÜN DOLMABAHÇE STADYOMUNDA SAAT 14.30 DA

Fenerbahçe - Vefa karşılaşıyor

Vefalılar, Garbis'siz olarak sahaya çıkacak, yerine Şükrü'nün oynıyacağı söyleniyor

Şeref Stadında Beşiktaş, Beyoğlusporla oynuyor

Bugün Dolmabahçe stadında saat 14,30 da Fenerbahçe - Vefa, Şeref stadında saat 11 de Beşiktaş - Beyoğlu Spor, Fener stadında saat 11,30 da İstanbul Spor - Emniyet karşılaşacaklardır.

Fener - Vefa

Haftanın en mühim karşılaşması Dolmabahçe stadında yapılacak olan Fenerbahçe - Vefa maçıdır. Lig lideri Fenerbahçeden beş puvan farkla üçüncü vaziyette bulunan Vefa, bugün Fenerbahçe karşısında bir şeyler yapabilmek için bütün gayretini ortaya koyarak oynayacaktır. Fakat hücum hattında Garbisin yokluğu, geçen hafta hissedildiği gibi bu hafta da hissedilecektir. Garbisten mahrum yeşil - beyaz hücum hattı, kuvvetinin en az dörtte birini kaybetmiş ve gol çıkarma imkânı da o nisbette azalmış bir hattır.

Söylendiğine göre santrforda Vefalılar eski santrforları Şükrüyü oynatacaklardır.

Bugün gerek defansta, gerek hücumda Fenerbahçe takımı, Vefadan hayli kuvvetli bir manzara arzetmektedir. Fenerbahçe en kuvvetli rakiplerinden biri olan Beşiktaşı sampiyonluk yolunda beş puvan geri bıraktıktan sonra, Vefa karşısında kötü bir netice alarak, yürüdüğü yolda aksak bir vaziyete düşmemek için bugün gayetle temkinli bir oyun çıkaracağı muhakkaktır.

İlk bakışta terazinin kefesinde Fenerbahçenin ağır bastığı görülmektedir. Normal oyununu çıkardığı takdirde sahadan ortalama iki gol farkile galip çıkabilir.

Şurası muhakkak ki maç, hayli çetin safhalar geçirecek ve o nisbette de zevkli bir cereyan takip edecektir.

Beşiktaş - Beyoğlu Spor

Şeref Stadında saat 11 de Beşiktaş ile Beyoğlu Spor oynıyacaktır. Beşiktaşın bu maçı kazanma şansı ve imkânları çok kuvvetlidir. Fakat bu, maçı Siyah - Beyazlılar kolayca kazanacak, demek değildir.

Beyoğlu Spor, gerek Fenerbahçe, gerekse Galatasaray karşısında çıkardığı oyunlarla çetin bir rakip olduğunu göstermiştir. Bugün de Beşiktaşa karşı göz doldurucu bir oyun çıkarması beklenebilir.

Beşiktaş derli toplu bir oyunla bu maçı oldukça rahat kazanabilir.

İstanbulspor - Emniyet

Fener stadında saat 11,30 da İstanbulsporla Emniyet oynıyacaktır. Bilindiği gibi Emniyet, bugüne kadar yaptığı yedi maçı da kaybetmiştir. Bugünkü maçı kazanma şansı da zayıftır. Maçı berabere bitirse hattâ kazansa dahi klâsmandaki durumunu bugün için düzeltmesine imkân yoktur. Halbuki İstanbulspor, kendisine nazaran hayli kuvvetli bir vaziyettedir ve kazanma ihtimali de çok fazladır.

Amatör Birinci Küme maçları

Bugün saat 9,30 da Fener stadında İstanbulspor - Emniyet amatör takımları karşılaşacaklardır.

—0—

Bir kaleci maçta Sigara içti

Ankara 22 (T.A.) — Ankara lig maçlarına bugün 19 Mayıs stadı iç ve dış sahalarında devam edilmiştir. Birinci küme maçlarında Demirspor, Harp Okulunu 5 - 1, Karagücü Jandarmagücünü 3 - 2 mağlûp itmiştir. Diğer küme maçlarında Güneş Hilâli 5 - 1, Emniyet Cebeciyi 7 - 0, Mamak Maltepeyi 4 - 1 yenmişler, Keçiörenle Kurtuluş da 1 - 1 berabere kalmışlardır. Bu maçta Keçiören kalecisi sigara içmiştir. Bu yüzden hakem kendisine ihtarda bulunmağa mecbur kalmıştır.

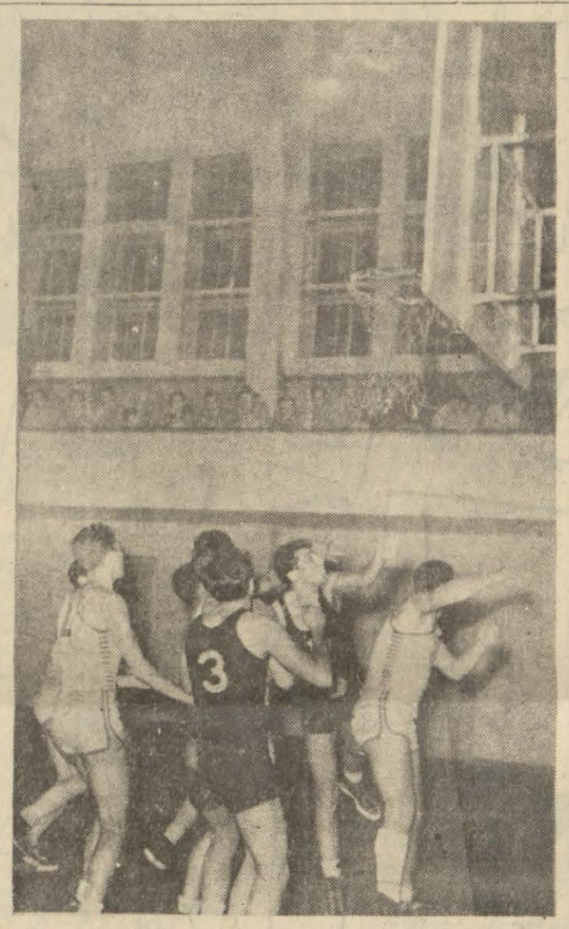

Teknik Üniversitede dün yapılan basketbol maçlarında şu neticeler alınmıştır. Anadoluhisar 45, Tünel 44, Denizgücü Paşabahçeye hükmen galip, Yeşildirek 54, Sultantepe 28, Galatasaray 86, İstanbulspor 26. Resim Galatasaray - İstanbulspor maçından bir enstantaneyi gösteriyor.

GÜNDÜZ GÖZÜYLE

Yumruklar patlarken

Yazan: GÜNDÜZ KILIÇ

İngilterede hepinizin pek iyi tanıdığımız «Sunderland» takımının bir lig maçını seyrediyorduk. Sunderland'lı santrahaf rakip santrafora biraz haşince çıkarak başının yarılmasına sebep oldu. Halk oyun bitinceye kadar bu kazaya sebebiyet veren oyuncuyu her topa vuruşunda ıslıkladı durdu. Böylece kasdi bile olmıyan dikkatsizce yapılmış bir sertliğe karşı İngiliz halkının protestosunu takdirle görmüştük de bizde olan hâdiselerle kıyaslayıp üzülüp durmuştuk....

Geçen iki haftada en yeni misal olarak stadlarımızda resmen yumruklar konuştu durdu. Hele Vefa - İstanbulspor maçındaki yumruk Vefa santrafonunun bir gözünü pek vahim surette zedeliyiverdi. Top oyunda iken atılan bu yumruk için belki bir kazadır filân diye düşünmek isterken sonradan işittiklerimiz bizi âdeta afallattı. Meğer bu hâdise evvelden pazarlıklı olup şimdi de âdeta bir kahramanlık hikâyesi gibi etrafta anlatılıp duruluyormuş. Yalan doğru tetkiki bize ait değil. Gelgelelim bu ihbarlı yumruk bir zavallı futbolcunun gözünü kaparken bari Ceza heyetimizin artık gözlerini faltaşı gibi açmasına yarayıverse.....

İki hakem

İki haftadır üstüste Şeref stadında amatör lig maçlarını idare eden Bay hakem bu resmî karşılaşmalara bir komedi, bir lâübalilik havası vermek için elinden ne gelirse esrigemiyor. Kendisinde bu ciddî vazifeye karşı «ister gelirim, ister gelmem, istersem de yarıda bırakıp giderim, bana da kimsecikler birşeycik yapamaz» gibilerden iddialı ve âmiyane tâbiriyle «pistonlu» bir hal var.....

Senelerce evvel Mecidiyeköy stadında eşine az rastlanır bir hâdisecik cereyan etmişti. Maç oynanırken sahaya bir kadıncağız girerek hakemin yakasına yapıştı ve onu tartaklamağa başladı. Oyun durdu, saha komiserleri filân sahaya üşüştüler. Nihayet vaziyeti anlıyabildik de bol bol da gülüşmüştük. Bu hanımcağız hakemin karısı imiş. Her hafta kendisini evde yalnız bırakıp maça koşan kocasından elaman diyerek o hafta kendisini salıvermemeğe azmetmiş. Fakat vazife âşıklısı hakem bir pundunu bulup karısını odaya kitleyip sıvışarak stadyoma koşmuş gelmiş. Kadıncağız da komşulara bağırıp, seslenerek kapıyı açtırarak bütün cinleri başına üşüşmüş bir halde maça yetişip sahaya fırlayıvermiş.

Herşeye rağmen sahaya, sevdiği hakemliğine koşan o hakem bize ne kadar sempatik gelmişti.

Fakat hiç sebepsiz istediği zaman sahaya giren, istediği zaman da oradan sıvışıveren hakem ise.....

Dün yapılan Greko - Romen Müsabakaları

İstanbul, Eskişehir, Ankara vl İzmir takımlarının iştiraki ile yapılan Greko - Romen güreş müsabakaları dün gündüz ve gece devam etmiştir.

Alınan teknik neticeler aşağıdadır:

52 Kilo:

Ahmet Bilek (Eskişehir) Hikmet (Kocaeli) ne tuşla, İbrahim Atmaca (İstanbul) Kadri (İzmire) tuşla, Ahmet Bilek (Eskişehir) Kadir (Ankara) ya tuşla, İbrahim Almo (İstanbul) Hikmet (Kocaeli) ne tuşla.

57 Kilo:

Melih Eren (Ankara) Niyazi Öksüz (Kocaeli) ne tuşla, Süha Karman (Eskişehir) Muammer (İzmir) e ittifakla, Kemal Demirsüren (İstanbul) Niyazi (Kocaeli) ne tuşla, Süha Karman (Eskişehir) Melih Eren (Ankara) ya ittifakla,

62 Kilo :

Hasan Bozbey (Ankara) Ali Akgün (Eskişehir) e tuşla, Servet Elmas (İstanbul) Salih Canözer (İzmir) e tuşla,

67 Kilo:

Tevfik Uysal (Eskişehir) Mustafa Nalkesen (İzmir) e tuşla, Mehmet Oktav (İstanbul) Çetin Boşnak (Kocaeli) ne ittifakla,

73 Kilo:

Bekir Büke (Ankara) Ahmet Kandemir (İstanbul) a ittifakla, Hikmet Baysal (Kocaeli) Nadir Sağlamoğlu (Eskişehir) e ittifakla,

74 Kilo:

Muammer Varboz (İstanbul) Muhlis Tayfur (İzmir) e ittifakla, Necati Morgül (Kocaeli) Faruk Kocol (Ankara) ya ittifakla galip gelmişlerdir.

Müsabakalara bugün de devam edilecektir.

Dün Ankara'da Yapılan Kır koşusu

Ankara 22 (ANKA) — Bugün 19 Mayıs stadında iki maç arasında (Hüseyin Albayrak) kır koşusu yapılmış ve şu neticeler alınmıştır:

Küçüklerarası 3000 metre.

1 — Lûtfi Renda (H.T.) 10,8
2 — Vural Eren (H.T.) 10.12
3 — Yusuf Erdek (H.T.) 10.13.

Büyüklerarası 5000 metre:

1 — Ekrem Koçak (K.G.) 16,1/10.
2 — Yusuf Akkaya (H.T.) 16,41, 5/10.

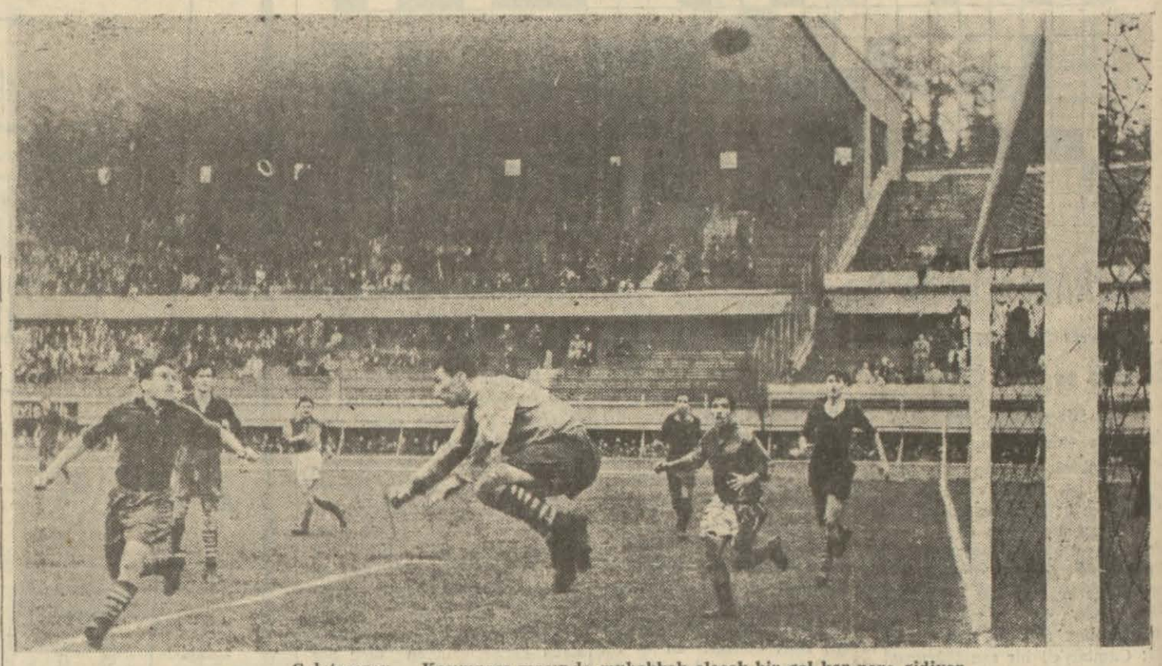

Galatasaray — Kasımpaşa maçında muhakkak olacak bir gol kor nere gidiyor

Galatasaray - K. Paşa dün 1-1 berabere kaldı

Sarı - Kırmızılılar, müteaddit gol fırsatları kaçırdı. Hakem oyunu çok kötü idare etti

Beykoz da Adalet takımını 1 - 0 mağlûp etti

Profesyonel kümenin Galatasaray, Kasımpaşa maçı dün Mithatpaşa stadında, 6000 seyirci önünde, hayli kaygan bir sahada oynandı.

Galatasaray: Turgay - Naci, Necmi - Ali, Muzaffer, Rober - İsfendiyar, Hikmet, Reha, Hüseyin Bülent.

Kasımpaşa: Mehmet - Kenan, Ali - İsmail, Çetin, Necdet - Tayyar, Dursun, Misbah, Nejat, Kayhan.

Hakem: Mustafa Güventürk.

Oyunun ilk devresi aşağı yukarı mütevazin geçti. Bu devrede iki taraf kalecilerine pek iş düşmedi. Turgay bir kurtarış, Mehmet iki kurtarış yaptı. Mehmedin ikinci kurtarışı devrenin bitmesine üç dakika kala oldu. Çok müsait vaziyette ve kaleden üç metre mesafede topu önünde bulan Hikmet ağları delecekmişçesine bir şüt çekti. Fakat ani yaylanan Mehmet bir yumrukla topu çelmeğe muvaffak oldu. Halbuki plâse bir vuruş, yüzde yüz golle neticelenirdi.

İkinci devrede Galatasaray bir iki dakika dışında âdeta tek kale oynadı. Fakat beceriksizlikte birbirleriyle yarış eden Galatasaray muhacimleri bu ezici baskıdan beklenecek neticeyi alamadılar.

Devrenin yirmi ikinci dakikasında Muzafferin kendisine verilen topa davranamıyarak kapması ve ters ayak kalması Misbaha bir fırsat hazırladı.

O sırada Turgay da kaleden çok ileri çıkmış bulunuyordu. Misbah uzakça mesafeden topu kale köşesine gönderdi, Turgay tabiatiyle yetişemedi ve Kasımpaşa bir gol kazandı.

Otuz saniye sonra Galatasaraylılar, Rehanın ayağiyle bu gole mukabele ettiler.

Maç 1 - 1 berabere bitti.

Galatasaray hücum hattında biraz muvaffak sayılabilecek yalnız Rehaydı. Diğerleri, hele ikinci devrede fırsatları öldürmekten başka bir şey yapmadılar; sayı ile değil tonla gol kaçırdılar.

Hakem, profesyonelce favullerin hiç birinin farkına varmamakta büyük bir kabiliyet gösterdi.

A. BAHTİYAR

—0—

Beykoz — Adalet

Dün Şeref stadında mahdut bir seyirci kütlesi önünde ve yağışlı bir havada yapılan Adalet - Beykoz maçını takımlar şu kadrolarla oynadılar:

Beykoz:

Halil - Mehmet, İsmet - Hasan, Leon, Hilmi - Hasan, Ziya, Nusret, Tekin, Zekeriya.

Adalet:

Erdoğan - Fahri, Salim - Salâhattin, Halil, Rahmi, Erol, Halit, Necmi, Orhan, Salim.

Hakem, Cihat Ergün.

İlk devrede iki takım da göz doldurucu bir oyun çıkaramadılar. Sahanın çamurlu ve kaygan olması da top kontrolünü güçleştiriyordu.

Karşılıklı gelişi güzel hücumlarla devam eden devre 0 - 0 sona erdi.

İkinci devre baştan sona kadar çekişmeli cereyan etti. Hücum teşebbüsü Adalette olmasına rağmen, Beykozlular yirminci dakikada Nusret vasıtasiyle bir gol kazandılar. Bu gol, vaziyeti itibariyle oldukça şüpheli bir manzara arzeden bir goldü.

Adalet 1 - 0 mağlûp vaziyete düşünce oyun adamakıllı kızıştı. Beykozlular, bütün gayretlerini müdafaada toplamışlardı. Oyunun sonuna kadar Adaletliler Beykoz kalesini zorladılarsa da neticeyi değiştiremediler. Oyunun bitmesine on dakika kala hakem, Adaletli Necmiyi, yan hakeminin sikâyeti üzerine oyundan çıkardı.

Maç, bu suretle 1 - 0 Beykozun galibiyeti ile sona erdi.

Kasımpaşa kalecisinin bir kurtarışı

Dünkü İkinci Küme maçları

Şeref Stadında:

Unkapanı üstün bir oyundan sonra, Ortaköyü 5 - 2 mağlûp etti.

Fener stadında:

Elektrik, Alemdara hükmen, Demirspor da Hilâle 2 - 1 galip gelmişlerdir.

Fenerbahçe - Vefa (Amatör)

Dün Vefa stadında yapılan Fenerbahçe - Vefa amatörleri arasındaki maç 2 - 0 Fenerbahçenin galibiyeti ile sona ermiştir.

Uluslararası Kayak yarışmalarına davet edildik

Garmich (Almanya) 22 (ANKA) — 22 ve 25 ocak 1953 tarihleri arasında yapılacak olan Uluslararası kayak yarışmalarına Alman Kayak Federasyonu tarafından Türk kayakçıları da davet edilmiş bulunmaktadır. Bütün masrafları Alman Federasyonu tarafından karşılanacak ve Türk kayak ekibinin de katılacağı bu müsabakalarda kaniş, slolom, büyük slolom, bayanlar için 10, baylar için 18 kilometrelik mukavemet yarışları vardır.

Galatasarayın yegâne golü Kasımpaşa ağlarında